

5è

**Congrés Nacional
de la Gent Gran**

Un Compromís de Futur

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Social
i Ciutadania**

Biblioteca de Catalunya. Dades CIP:

Congrés Nacional de la Gent Gran (5è : 2006 : Barcelona)

5è Congrés Nacional de la Gent Gran : un compromís de futur
I. Catalunya. Departament d'Acció Social i Ciutadania II. Títol III. Títol:
Cinquè Congrés Nacional de la Gent Gran
1. Vells - Condicions socials - Congressos
316.346.32-053.9(061.3)

© Generalitat de Catalunya

Departament d'Acció Social i Ciutadania

1a edició: octubre de 2007

Tiratge: 5.000 exemplars

Dipòsit legal: B-43664-2007

Disseny i fotocomposició: gama, sl

Impressió: THAU, S.L.

Índex

Presentació	9
El Consell de la Gent Gran de Catalunya i el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	11
Què he après del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya	13
El Consell de la Gent Gran de Catalunya	15
Actes previs al 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	17
Plens de l'Experiència al Parlament de Catalunya	19
Un congrés dinàmic	21
Actes comarcals de presentació	22
Actes precongressuals	24
Les presidències	26
Reglament del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	31
Acte d'inauguració	47
Parlaments	53
Informe de Gestió del Consell de la Gent Gran de Catalunya	65
Ponències	73
Ponència A: «Un Compromís de Futur»	75
Acta de la comissió	77
Esmenes i comunicacions	82
Ponència A. Un compromís de futur	84
Conclusions	100
Ponència B: «Drets i Deures de les Persones Grans»	103
Acta de la comissió	105
Esmenes i comunicacions	109

Ponència B. Drets i deures de les persones grans	111
Conclusions	134
Ponència C: «Per un Envelliment Digne i Responsable»	139
Acta de la comissió	141
Esmenes i comunicacions	146
Ponència C. Per un envelliment digne i responsable	148
Conclusions	166
Acte de cloenda	171
Acta de la Sessió de cloenda del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	175
Manifest del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	181
Parlaments	187
Les persones protagonistes	199
Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya	201
Membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya durant el procés del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	202
Els delegats i les delegades al 5è Congrés Nacional de la Gent Gran . . .	206
Comunitats Catalanes de l'Exterior	224
Hemeroteca	225

Presentació

La cloenda dels actes del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran els dies 4, 5 i 6 d'octubre va representar una excel·lent oportunitat per reunir més de 1.100 representants de les persones grans de Catalunya, associacions, persones expertes i professionals que van debatre i aportar propostes de millora adreçades a la gent gran en particular i al conjunt de la societat en general.

El procés participatiu del 5è Congrés, que es va iniciar amb l'elaboració dels textos de les ponències i va concloure amb l'aprovació del Manifest, va aportar una nova visió de la realitat de les persones grans, més oberta, més respectuosa amb la pluralitat i menys paternalista.

No es pot obviar la constant transformació que ha experimentat la gent gran en aquests darrers anys. Per una banda, els avenços tecnològics i científics han fet augmentar significativament l'esperança de vida i, per l'altra, els baixos índexs de natalitat han fet que la proporció de les persones grans en el conjunt de la població sigui cada vegada més elevada. Tot plegat convida a abordar la realitat de les persones grans des d'una nova perspectiva.

Des del primer Congrés Nacional de Gent Gran, celebrat l'octubre de 1990, fins a l'actual, cadascun dels cinc congressos ha contribuït de manera significativa a definir en cada moment la realitat de la gent gran del nostre país. Les reflexions i les propostes del 5è Congrés, i que es recullen en aquest llibre, ens han d'ajudar a comprendre millor les actuals necessitats de les persones grans però, sobretot, han de servir per engegar polítiques eficaces que responguin als reptes que ens plantegen.

Així doncs, un cop acabat el congrés, convé seguir treballant per fer realitat aquestes aspiracions, amb l'ajut de les entitats, els i les professionals i les institucions que treballen i vetllen pel benestar de la gent gran.

Vull agrair a totes les persones que van fer possible aquest congrés el seu esforç i dedicació, i molt especialment a l'Hble. Sra. Anna Simó i Hble. Sra. Carme Figueras, per la seva contribució a l'èxit amb què es va desenvolupar el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

Carme Capdevila i Palau

Consellera

Departament d'Acció Social i Ciutadania

Presidenta del Consell de la Gent Gran de Catalunya

El Consell de la Gent Gran de Catalunya i el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

En el Decret 186/2001, de creació del Consell de la Gent Gran de Catalunya, en endavant CGGCat, hi consten les funcions que se li atribueixen a aquest òrgan i, entre elles, cal ressaltar, en primer lloc, les que fan referència a la col·laboració en la preparació dels temes i documents corresponents als congressos nacionals de la gent gran i, en segon lloc, les que fan referència al seguiment dels acords i conclusions que es prenguin en aquests congressos.

Pel que fa referència a les primeres funcions, el paper del CGGCat en tot el procés de preparació del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran va ser primordial: és aquest òrgan col·legiat qui va liderar la convocatòria, va fer les propostes de les presidències, l'aprovació del reglament intern, la redacció dels documents, el debat i la proposta de les conclusions i el manifest que després van aprovar els i les congressistes. I van ser les persones vocals del consell les que van presidir les sessions, van regular la discussió i votació de les esmenes, van moderar el debat i van defensar les ponències.

D'aquest procés, el CGGCat en va sortir reforçat ja que va donar a conèixer el seu paper com a òrgan participatiu a nivell nacional i, a la vegada, els i les seves vocals es van reafirmar en la seva posició de portaveus de les inquietuds i desigs de les persones a les qual representen, siguin de la seva comarca o entitat.

I per l'altra part, el Consell de la Gent Gran de Catalunya té la funció de fer el seguiment del congrés, entenem que pel que fa a la seva difusió i assoliment dels acords i conclusions i, no només perquè ho recull la seva norma de creació, sinó perquè així es va recollir en el Manifest aprovat el 6 d'octubre.

Aquest llibre recull les imatges més significatives i els documents principals de tot el procés que va significar el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran i de les seves imatges. Vol ser a la vegada una eina de record però també una eina de treball que ajudi a fer realitat el lema d'«Un Compromís de Futur», que va impregnar l'esperit de les delegades i els delegats del 5è congrés, promovent el debat territorial i ajudant a fixar les línies que ens han de permetre assolir els objectius que ens hem marcat per aquests propers anys.

Per acabar, volem agrair a la Secretaria d'Acció Ciutadana del Departament de Governació i Administracions Públiques, i en especial al seu titular, Francesc Simó i de la Asunción, com a anterior vicepresident primer del Consell de la Gent Gran

de Catalunya, les seves aportacions en el procés del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

Carme Porta Abad

Secretària de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania
Vicepresidenta primera del Consell de la Gent Gran de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania

Què he après del 5è Congrès Nacional de la Gent Gran de Catalunya

He après que es pot tardar anys en construir la confiança i sols uns segons per destruir-la.

He après que el que compta en la vida no són les coses que tinc al meu entorn, sinó les persones.

He après que no puc comparar-me amb el millor que fan els demés, sinó amb el millor que puc fer jo.

He après que el més important no és el que em succeeix a mi, sinó el que faig jo pels demés.

He après que és molt important fer coses per els demés per poder ser la persona que jo vull ser.

He après que en aquesta vida és molt més fàcil reaccionar que pensar, i més favorable pensar que reaccionar.

He après que puc fer moltes més coses de les que em pensava que no era capaç de fer.

He après que jo sóc responsable del que faig, sigui qualsevol el sentiment que tinc.

He après que en molts moments tinc el dret d'estar enfadat, però no tinc el dret a continuar enfadat.

He après que si no sóc capaç de controlar les meves actituds, segur que elles em controlaran a mi.

He après que els meus antecedents i circumstàncies han influït en el que sóc, però jo sóc responsable del que sóc.

He après que tots podem mirar la mateixa cosa i veure-la totalment diferent i això és enriquidor si sabem dialogar.

He après que sense importar-me la situació, quant sóc íntegre amb mi mateix, sempre arribo molt més lluny a la vida.

He après a no ser pessimista, i que confio en el futur del 5e Congrès Nacional de la Gent Gran de Catalunya, però no pas com qui manté un idealisme errant en el temps, sinó de manera concreta, compromesa i de treball diari.

He après que l'interès de la gent que va participar en el Congrés, és el meu interès i que no tinc la intenció d'abandonar i espero que vosaltres tampoc.

I he après que sens dubte, seguiré aprenent.

Josep Maria Bosch i Pelegrí
Vicepresident segon del Consell
de la Gent Gran de Catalunya

El Consell de la Gent Gran de Catalunya

El Consell de la Gent Gran de Catalunya (CGGCat) es constitueix com a òrgan consultiu de participació de les persones grans en totes les qüestions que són del seu interès i, especialment, en el seguiment dels acords presos en els Congressos Nacionals de la Gent Gran.

Creat el mes de juny de 2001, el CGGCat està presidit pel titular del Departament de Benestar i Família i compta amb dues vicepresidències, una que correspon al responsable de la Direcció General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques del Departament de Benestar i Família, i l'altra a un vocal escollit pel Ple del Consell.

El Consell està integrat per 41 persones en representació de les associacions de la gent gran de cada comarca, un representant designat per cadascun dels dos sindicats majoritaris de Catalunya, catorze persones proposades per les entitats i federacions de la gent gran, sis experts de reconegut prestigi en l'àrea de la gent gran i els presidents dels anteriors congressos nacionals realitzats fins el moment.

El CGGCat, que treballa en Ple i en Comissió Executiva, exerceix les següents funcions:

- Informar sobre els projectes normatius que afecten la gent gran, quan són sotmesos a la seva consideració pels departaments proposants.
- Estudiar i emetre propostes per tal de donar a conèixer a la societat la voluntat de participació activa de les persones grans de Catalunya.
- Col·laborar en la preparació dels temes i documents corresponents als Congressos Nacionals de la Gent Gran.
- Informar i assessorar les associacions de persones grans i les organitzacions locals i comarcals en assumptes de la gent gran.
- Derivar als òrgans competents les consultes que els efectuïn relacionades amb la gent gran.
- Facilitar la comunicació, l'intercanvi d'opinions i d'informació entre el col·lectiu de la gent gran.
- Promoure estudis i iniciatives sobre actuacions i projectes relacionats amb la gent gran.
- Mantenir contactes amb altres òrgans anàlegs d'àmbit comarcal, nacional, estatal i internacional.
- Elaborar i modificar, si s'escau, el Reglament de règim intern del Consell de la Gent Gran de Catalunya.

- Respondre les consultes que li siguin formulades pels diferents organismes de la Generalitat en matèries relacionades amb les persones grans.
- Elaborar i aprovar anualment un informe i la memòria de l'assoliment dels acords i conclusions dels Congressos Nacionals de la Gent Gran.

Al si del Consell de la Gent Gran de Catalunya s'organitzen diverses comissions de treball o d'estudi:

- Comissió de pensions
- Comissió de serveis socials
- Comissió de mitjans de comunicació
- Comissió d'estudi sobre el maltractament a les persones grans
- Grup d'estudi sobre la història dels moviments associatius de la gent gran a Catalunya
- Comissió de seguiment de la Carta de Drets i Deures de les Persones Grans

Consell de la Gent Gran de Catalunya.

ACTES PREVIS AL 5È CONGRÉS NACIONAL DE LA GENT GRAN

PLENS DE L'EXPERIÈNCIA AL PARLAMENT DE CATALUNYA

L'any 2004, com a preludi del 5è Congrés i en el marc de la commemoració del Dia Internacional de la Gent Gran, va tenir lloc al Parlament de Catalunya el 1r Ple de l'Experiència. Per primera vegada, les persones grans van poder reflexionar davant d'un diputat de cadascun dels grups polítics amb representació parlamentària, projectant idees i fent propostes de millora adreçades a les persones grans en particular, però també al conjunt de la societat en general, mitjançant la defensa de tres ponències:

- «La participació activa de la gent gran en la política»
- «Les pensions per viure»
- «La situació actual de l'atenció a les persones amb dependència»

L'any 2005, el Consell de la Gent Gran de Catalunya i l'aleshores Departament de Benestar i Família van organitzar el 2n Ple de l'Experiència per commemorar el Dia Internacional de la Gent Gran. Aquesta diada, instituïda per l'Organització de les Nacions Unides l'any 1992, va prendre aquell any un relleu especial, ja que s'hi va presentar el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

L'acte central va tenir lloc al Parlament de Catalunya on, un cop més, la gent gran del nostre país, representada pel Consell de la Gent Gran de Catalunya, va fer arribar les seves reflexions als representants polítics mitjançant tres ponències:

- «La situació de la dependència a Catalunya»
- «La política i la gent gran»
- «Pensions per viure?»

L'aleshores Departament de Benestar i Família, amb la voluntat d'estendre la celebració a tot el territori català, va organitzar cinc actes de manera simultània, un a cadascuna de les demarcacions territorials, on es va poder seguir en directe la sessió parlamentària a través de la retransmissió feta pel Canal 33.

En acabar la sessió parlamentària, els directors dels Serveis Territorials del Departament de Benestar i Família van presentar el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran a cada demarcació.

Demarcació territorial	Població	Nombre d'assistents
Barcelona	Manresa	500
Girona	Banyoles	250
Lleida	Tremp	330
Tarragona	Mont-Roig del Camp	300
Terres de l'Ebre	Amposta	500

UN CONGRÉS DINÀMIC

El 5è Congrés l'organitzen, de manera conjunta, l'aleshores Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya i el Consell de la Gent Gran de Catalunya, l'òrgan consultiu que assumeix la màxima representació de les persones grans del nostre país.

Aquesta edició del congrés nacional de la gent gran es concep com un procés participatiu i d'abast territorial que s'inicia el febrer de 2006 amb la convocatòria d'actes informatius i, al llarg dels mesos següents, continua amb el lliurament de qüestionaris, l'elecció dels delegats i delegades i la celebració d'actes precongrecsuals a tot el territori. Totes aquestes activitats desemboquen, finalment, en tres jornades de treball al Palau de Congressos de Catalunya, els dies 4, 5 i 6 d'octubre de 2006, que serviran per perfilar els continguts treballats i posar en escena la feina feta durant tot l'any.

El Consell de la Gent Gran de Catalunya, en sessió plenària celebrada el dia 22 de desembre de 2005, havia aprovat el Reglament del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran i l'estructura dels continguts que s'haurien de debatre a les jornades finals del Congrés en tres ponències, amb les quals els representants de les persones grans van abordar temes que els afecten en l'actualitat, i d'altres que s'haurien d'afrontar per resoldre els grans reptes del futur. Les tres ponències són:

- «Un compromís de futur»
- «Drets i deures de la gent gran» i
- «Per un envelliment digne i responsable».

El contingut de les ponències del 5è Congrés es va desenvolupar prenent com a base les respostes que els representants de les entitats de la gent gran d'arreu de Catalunya havien donat als qüestionaris distribuïts durant els mesos de febrer i març. Aquests documents van estar redactats pel Consell de la Gent Gran de Catalunya amb el suport de l'Oficina científica del congrés integrada per tècnics de la Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació, els vocals de la Comissió Executiva del CGGCat i tècnics de l'aleshores Departament de Benestar i Família.

ACTES COMARCALS DE PRESENTACIÓ

El Consell de la Gent Gran de Catalunya, juntament amb el Departament de Benestar i Família, van organitzar durant la segona quinzena del mes de febrer i tot el mes de març 44 actes comarcals per presentar el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran a tot el territori català i per promoure el debat entre les persones grans. Es lliuren els qüestionaris de les ponències a més de 1.000 associacions de gent gran i més de 2.000 persones participen en els actes informatius.

D'aquests actes, dos tenen lloc a la ciutat de Barcelona, dos més a la comarca del Barcelonès (un a L'Hospitalet de Llobregat i un altre a Badalona), i un a cadascuna de les comarques restants de Catalunya. En aquestes jornades es convoca a dos representants de cada associació de gent gran que té seu social al territori on se celebra la trobada.

Els objectius d'aquestes trobades són:

- Presentar el Reglament
- Donar a conèixer el 5è Congrés i impulsar-ne la participació de la gent gran
- Presentar els títols i els temes que es tractaran a cada ponència
- Presentar els qüestionaris de ponència
- Promoure el debat sobre els temes relacionats amb el 5è Congrés

Actes comarcals

Comarca	Data	Comarca	Data
Pla de l'Estany	22 de febrer	Anoia	10 de març
La Noguera	24 de febrer	Priorat	14 de març
Garraf	24 de febrer	Alt Empordà	14 de març
Urgell	28 de febrer	Osona	15 de març
Baix Empordà	28 de febrer	Segarra	15 de març
Barcelonès Sud (L'Hospitalet de Llobregat)	01 de març	Baix Ebre	16 de març
Tarragonès	01 de març	Vallès Occidental	16 de març
Val d'Aran	02 de març	Maresme	16 de març
Alta Ribagorça		Bages	17 de març
Pallars Jussà		Cerdanya	17 de març
Pallars Sobirà		Barcelona ciutat (matí)	21 de març
Barcelonès Nord (Badalona, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet)	02 de març	Barcelona ciutat (tarda)	21 de març
Ripollès	03 de març	Vallès Oriental	22 de març
Alt Urgell	03 de març	Garrigues	22 de març
Baix Camp	07 de març	Baix Penedès	22 de març
Garrotxa	07 de març	Terra Alta	23 de març
Baix Llobregat	08 de març	Solsonès	23 de març
Segrià	08 de març	Gironès	23 de març
Selva	09 de març	Alt Camp	23 de març
Alt Penedès	09 de març	Ribera d'Ebre	24 de març
Montsià	10 de març	Berguedà	24 de març
		Pla d'Urgell	28 de març
		Conca de Barberà	28 de març

ACTES PRECONGRESSUALS

L'aleshores Departament de Benestar i Família, juntament amb el Consell de la Gent Gran de Catalunya va organitzar 10 actes precongressuals amb l'objectiu de promoure el debat territorial dels delegats i les delegades sobre els continguts de les tres ponències.

Per aquests actes es van agrupar les comarques d'acord amb un criteri de proximitat i tenint en compte la proposta de nova distribució territorial que s'està elaborant actualment.

Objectius

- Presentació del 1r document de les ponències.
- Debat sobre les ponències.
- Informació sobre les jornades de cloenda del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

Actes precongressuals

Data	Comarques	Municipi on va tenir lloc l'acte
01/06/2006	Alt Pirineu i Aran (Alta Ribargorça, Alt Urgell, Cerdanya, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Val d'Aran)	La Seu d'Urgell
06/06/2006	Lleida (Garrigues, Pla d'Urgell, Segrià, Noguera, Segarra i Urgell)	Tàrrrega
07/06/2006	Barcelona 1 (dist. 2, 3, 4, 5 i 6 de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat)	Barcelona
08/06/2006	Terres de l'Ebre (Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta)	Tortosa
13/06/2006	Girona (Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès, Selva, Garrotxa, Ripollès i Pla de l'Estany)	Platja d'Aro
15/06/2006	Catalunya Central (Anoia, Bages, Berguedà, Osona i Solsonès)	Cardona
16/06/2006	Tarragona (Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès)	Reus
20/06/2006	Barcelona comarques 1 (Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental)	Argentona
21/06/2006	Barcelona comarques 2 (Alt Penedès, Baix Llobregat i Garraf)	Castelldefels
22/06/2006	Barcelona 2 (dist. 1, 7, 8, 9 i 10 de Barcelona, Badalona, Sta. Coloma de Gramenet i St. Adrià de Besòs)	Barcelona

LES PRESIDÈNCIES

A proposta del Ple del CGGCat, la cinquena edició del Congrés Nacional de la Gent Gran va comptar amb la presidència de la Sra. Rosa Virós i Galtier, a la vegada presidenta del Consell Econòmic i Social de Barcelona i ex-rectora de la Universitat Pompeu Fabra entre els anys 2001 i 2005.

La Presidència d'Honor va recaure en l'escriptor i periodista Sr. Francesc (Paco) Candel.

L'acte públic de nomenament i presentació va tenir lloc a les Drassanes de Barcelona el dia 12 de juny de 2006.

Francesc (Paco) Candel,
president d'honor del
5è Congrés Nacional
de la Gent Gran

Rosa Virós, presidenta del
5è Congrés Nacional
de la Gent Gran

Acte de nomenament dels
presidents del 5è Congrés
Nacional de la Gent Gran
a les Drassanes de Barcelona

2n Ple de l'Experiència al Parlament de Catalunya. Presentació de la imatge del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

2n Ple de l'Experiència al Parlament de Catalunya: «135 escons d'experiència»

Comarques de Girona

Jaume Mestre, comarques de Tarragona

Josefina Ribé, comarques de Lleida

Comarques de Lleida

Josefina Ribé, comarques de Lleida

Barcelona ciutat i comarques del Barcelonès

Mercè Mas, Barcelona ciutat i comarques del Barcelonès

Barcelona ciutat i comarques del Barcelonès

Comarques de les Terres de l'Ebre

Comarques de les Terres de l'Ebre

Barcelona ciutat i comarques del Barcelonès

Àngel Tafalla, Terres de l'Ebre

Eusebi Colomer i Parés, que fou el vocal del CGGCat en representació de la comarca del Barcelonès

Maria Furriol

Comarques de Girona

Josep M. Bosch, vicepresident 2n del CGGCat

Barcelonès, Barcelona ciutat

REGLAMENT DEL 5È CONGRÉS NACIONAL DE LA GENT GRAN

Títol I: Convocatòria, dates, lloc i ordre del dia

Article 1

Convocatòria i celebració

- 1.1.** El 5è Congrés Nacional de la Gent Gran tindrà lloc els dies 4, 5 i 6 d'octubre de 2006 al Palau de Congressos de Catalunya (Av. Diagonal 661-671, de Barcelona).
- 1.2.** La persona titular del Departament de Benestar i Família convoca el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran a proposta del Consell de la Gent Gran de Catalunya.

Article 2

Ordre del dia del Congrés

1. Constitució de la Mesa del Congrés
2. Acte d'inauguració
3. Presentació de l'informe de gestió
4. Constitució de les Meses de les ponències en cada comissió
5. Presentació resumida de les ponències i votació d'esmenes presentades per incorporar al text en cada comissió
6. Lectura i aprovació de cada ponència i de les conclusions en cada comissió
7. Votació del Ple del Congrés de les esmenes indicades a l'article 11.5, dels textos de les ponències i de les conclusions aprovades en cada comissió
8. Aprovació del Manifest del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran
9. Acte de cloenda

Títol II: Els delegats i les delegades

Article 3

Els delegats i les delegades

- 3.1.** Els delegats i les delegades podran ser nats/des, designats/des i elegits/des.
- 3.2. Edat.**
Totes les persones que siguin delegats i delegades del 5è Congrés Nacional

de la Gent Gran hauran de tenir 60 o més anys o bé estar en situació de jubilació anticipada. Els delegats i delegades que estiguin en aquest darrer supòsit caldrà que aportin un document acreditatiu.

3.3. Funcions dels delegats i delegades.

Els delegats i delegades són les persones responsables d'aportar l'opinió consensuada del col·lectiu de la gent gran a qui representen.

3.3.1. Delegats i delegades nats/des.

Aquestes persones seran els i les vocals del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

3.3.2. Delegats i delegades per designació.

- Un nombre de 40 persones proposades pel Consell de la Gent Gran de Catalunya i nomenades per la presidència del Consell.
- Un nombre de 4 persones proposades pels Consells Consultius de la Gent Gran de cada Consell Comarcal i nomenades per la presidència de cada Consell Comarcal.
- Un nombre de 10 persones proposades pel Consell Assessor de la Gent Gran de l'Ajuntament de Barcelona i nomenades per la presidència d'aquest Consell.
- Una persona per cada Comunitat Catalana de l'Exterior nomenada per la presidència de cada entitat.

3.3.3. Delegats i delegades per elecció.

3.3.3.1. Entitat proponent.

Els Consells Consultius de la Gent Gran dels Consells Comarcals i els Consells Consultius de la Gent Gran dels municipis de la comarca del Barcelonès proposaran els delegats i delegades per elecció. Si en algun cas no estan constituïts, correspondrà fer-ho a les associacions de gent gran d'aquell territori.

3.3.3.2. Nomenament dels delegats i delegades.

Aquestes persones hauran de ser nomenades pel president o presidenta del Consell Comarcal. En el cas dels municipis que s'indiquen al requadre de l'article 3.3.5 seran nomenats pels alcaldes o alcaldesses d'aquestes poblacions.

3.3.3.3. *El nombre de delegats i delegades.*

S'estableix en funció de les dades que consten a l'Idescat de l'any 2004, en relació a la totalitat de la població de 65 o més anys de Catalunya i d'acord amb el criteri de correspondència que s'indica a continuació. Així mateix, s'aplica un factor de correcció amb la finalitat d'afavorir els territoris amb menor nombre de persones grans.

CRITERI DE CORRESPONDÈNCIA.

Un delegat o delegada per cada 1.500 persones de 65 o més anys.

FACTOR DE CORRECCIÓ.

S'aplicarà un factor de correcció a totes les comarques de Catalunya i als municipis que s'indiquen al requadre de l'article 3.3.5.

S'incrementarà el nombre de delegats i delegades en funció de la franja on es trobin situats, d'acord amb la relació que s'estableix a continuació:

De 0 a 10.000	5 delegats/delegades
De 10.001 a 20.000	4 delegats/delegades
De 20.001 a 30.000	2 delegats/delegades
Més de 30.000	0 delegats/delegades

3.3.4. *Distribució dels delegats i delegades per ponències.*

Els delegats i delegades es distribuïran entre les diferents ponències. Aquesta distribució l'hauran de fer les persones que els nomenin respectant, tant com sigui possible, les preferències de les persones delegades.

3.3.5. *Quadre dels delegats i delegades.*

Delegats i delegades nats/des: 65

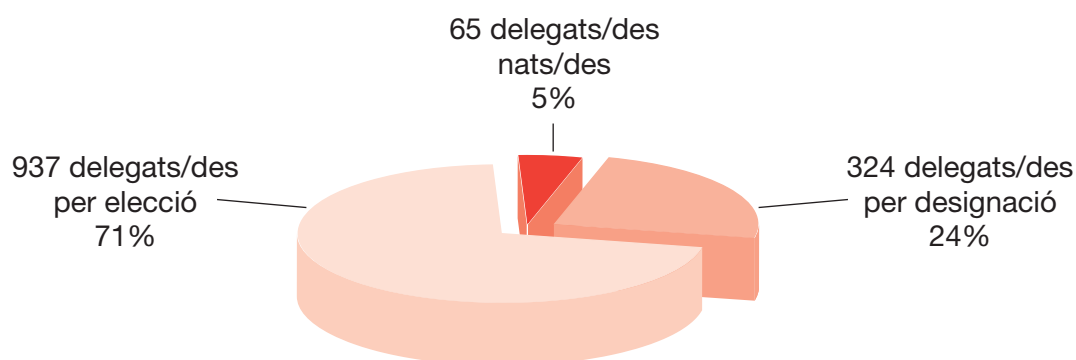
Membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya

Delegats i delegades per designació: 324

Nomenats pels presidents i presidentes dels consells i les entitats descrites a l'article 3.3.2

Delegats i delegades per elecció: 937

(s'adjunta relació)

Total de delegats i delegades: 1.326

DELEGATS I DELEGADES PER ELECCIÓ

Comarca	Població de 65 o més anys	Correspondència	Factor corrector	Total delegats/des
Alt Camp	7.058	5	5	10
Alt Empordà	19.861	13	4	17
Alt Penedès	14.788	10	4	14
Alt Urgell	4.364	3	5	8
Alta Ribagorça	790	1	5	6
Anoia	16.487	11	4	15
Bages	33.026	22	0	22
Baix Camp	24.593	16	2	18
Baix Ebre	14.869	10	4	14
Baix Empordà	19.483	13	4	17
Baix Llobregat	95.623	64	0	64
Baix Penedès	10.726	7	4	11
Berguedà	9.692	6	5	11
Cerdanya	2.640	2	5	7
Conca de Barberà	4.504	3	5	8
Garraf	17.302	12	4	16
Garrigues	5.155	3	5	8
Garrotxa	11.269	8	4	12
Gironès	23.068	15	2	17
Maresme	55.562	37	0	37

Comarca	Població de 65 o més anys	Correspondència	Factor corrector	Total delegats/des
Montsià	12.151	8	4	12
Noguera	8.550	6	5	11
Osona	24.480	16	2	18
Pallars Jussà	3.633	2	5	7
Pallars Sobirà	1.481	1	5	6
Pla de l'Estany	4.786	3	5	8
Pla d'Urgell	6.576	4	5	9
Priorat	2.588	2	5	7
Ribera d'Ebre	5.344	4	5	9
Ripollès	6.310	4	5	9
Segarra	4.068	3	5	8
Segrià	31.865	21	0	21
Selva	20.587	14	2	16
Solsonès	2.496	2	5	7
Tarragonès	29.184	19	2	21
Terra Alta	3.489	2	5	7
Urgell	7.113	5	5	10
Val d'Aran	1.106	1	5	6
Vallès Occidental	109.007	73	0	73
Vallès Oriental	45.710	30	0	30

DELEGATS I DELEGADES PER ELECCIÓ DE LES POBLACIONS DE LA COMARCA DEL BARCELONÈS

Població	Població de 65 o més anys	Correspondència	Factor corrector	Total delegats/des
Badalona	31.163	21	0	21
Hospitalet de Llobregat	44.472	30	0	30
Sant Adrià de Besòs	5.210	3	5	8
Santa Coloma de Gramenet	17.650	12	4	16

DELEGATS I DELEGADES PER ELECCIÓ DE BARCELONA CIUTAT (D'ACORD AMB EL NOMBRE DE PERSONES DE 65 O MÉS ANYS DE CADA DISTRICTE)

Districte	Població de 65 o més anys	Correspondència	Factor corrector	Total delegats/des
Barcelona ciutat Districte 1	19.864	13	4	17
Barcelona ciutat Districte 2	60.522	40	0	40
Barcelona ciutat Districte 3	36.220	24	0	24
Barcelona ciutat Districte 4	16.379	11	4	15
Barcelona ciutat Districte 5	29.017	19	2	21
Barcelona ciutat Districte 6	26.481	18	2	20
Barcelona ciutat Districte 7	36.718	24	0	24
Barcelona ciutat Districte 8	37.016	25	0	25
Barcelona ciutat Districte 9	27.168	18	2	20
Barcelona ciutat Districte 10	43.409	29	0	29

3.4. Nomenament de delegats i delegades suplents.

Es nomenaran delegats i delegades suplents segons la relació que s'especifica a continuació:

Fins a 29 delegats/des	2 suplents
De 30 delegats/des a 49	3 suplents
De 50 delegats/des a 74	4 suplents
De 75 delegats/des a 100	6 suplents
Més de 100 delegats/des	10 suplents

El nomenament l'haurà de fer la persona que correspongui en funció de la procedència del delegat o delegada.

S'haurà d'establir un ordre, de manera que la persona que ocupi el primer lloc serà la primera en fer la suplència si és necessària; i en aquest cas, s'haurà de notificar al president o presidenta del Congrés 7 dies abans del seu inici.

DELEGATS I DELEGADES SUPLENTS PER COMARQUES

Comarca	Suplents	Comarca	Suplents
Alt Camp	2	Montsià	2
Alt Empordà	2	Noguera	2
Alt Penedès	2	Osona	2
Alt Urgell	2	Pallars Jussà	2
Alta Ribagorça	2	Pallars Sobirà	2
Anoia	2	Pla de l'Estany	2
Bages	2	Pla d'Urgell	2
Baix Camp	2	Priorat	2
Baix Ebre	2	Ribera d'Ebre	2
Baix Empordà	2	Ripollès	2
Baix Llobregat	4	Segarra	2
Baix Penedès	2	Segrià	2
Barcelonès	2	Selva	2
Berguedà	2	Solsonès	2
Cerdanya	2	Tarragonès	2
Conca de Barberà	2	Terra Alta	2
Garraf	2	Urgell	2
Garrigues	2	Val d'Aran	2
Garrotxa	2	Vallès Occidental	6
Gironès	2	Vallès Oriental	3
Maresme	3		

DELEGATS I DELEGADES SUPLENTS DE LES POBLACIONS DE LA COMARCA DEL BARCELONÈS

Població	Suplents
Badalona	2
Hospitalet de Llobregat	3
Sant Adrià de Besòs	2
Santa Coloma de Gramenet	2

DELEGATS I DELEGADES SUPLENTS DE BARCELONA CIUTAT (D'ACORD AMB EL NOMBRE DE DELEGATS/DES PER ELECCIÓ DE CADA DISTRICTE)

Districte	Suplents
Barcelona ciutat Districte 1	2
Barcelona ciutat Districte 2	3
Barcelona ciutat Districte 3	2
Barcelona ciutat Districte 4	2
Barcelona ciutat Districte 5	2
Barcelona ciutat Districte 6	2
Barcelona ciutat Districte 7	2
Barcelona ciutat Districte 8	2
Barcelona ciutat Districte 9	2
Barcelona ciutat Districte 10	2

3.5. Terminis.

El Reglament s'enviarà durant el mes de **febrer de 2006** als alcaldes i alcaldesses dels ajuntaments de la comarca del Barcelonès i a tots els presidents i presidentes dels Consells Comarcals de Catalunya, indicant que han de notificar el nomenament dels delegats i delegades i dels suplents abans del dia **10 d'abril de 2006**.

Títol III: L'organització i el debat previ al Congrés

Article 4

Òrgans i funcions

4.1. Presidència del Congrés.

El/la president/a del Congrés haurà de ser proposat pel Consell de la Gent Gran de Catalunya i nomenat/da pel president de la Generalitat de Catalunya.

4.1.1. Funcions del/de la president/a.

- Presidir el Ple del Congrés
- Les funcions detallades a l'article 8

4.2. Òrgans del Congrés.

El Ple del Consell de la Gent Gran de Catalunya

La Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya

4.2.1. Funcions del Ple del Consell de la Gent Gran de Catalunya en el Congrés.

- Proposar el/la president/a del Congrés
- Aprovar el Reglament del Congrés
- Elegir els membres de les Meses
- Proposar i aprovar els títols i els textos de les ponències

4.2.2. Funcions de la Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya en el Congrés.

- Organitzar operativament el Congrés amb el suport de la Direcció General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

Article 5

Les ponències

Les ponències del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran seran les següents:

Ponència A. «Un compromís de futur»

Ponència B. «Drets i deures de les persones grans»

Ponència C. «Per un envelliment digne i responsable»

Article 6

Procediment d'elaboració de les ponències

6.1. Enviament de qüestionaris.

S'enviaran uns qüestionaris durant el mes **de febrer de 2006** a totes les associacions de gent gran de Catalunya, a tots els Consells Comarcals, als Ajuntaments de la comarca del Barcelonès i a totes les Comunitats Catalanes de l'Exterior. S'estableix com a termini de recepció de les respostes dels qüestionaris el dia **24 d'abril de 2006**.

6.2. Elaboració del primer document de treball de les ponències.

Tenint en compte el contingut de les respostes dels qüestionaris que hagin arribat abans de la data esmentada s'elaborarà una proposta de document de la ponència amb criteri d'objectivitat i de coherència amb el títol de cada ponència. La Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya aprovarà el text resultant, prèvia supervisió de cada Mesa de Comissió, que comptarà amb un equip tècnic de suport per la redacció de les ponències.

El document que resulti s'enviarà abans del dia **31 de maig de 2006** a tots els delegats i delegades perquè facin, si s'escau, les esmenes corresponents i les retornin a l'oficina tècnica del Congrés abans del dia **28 de juliol de 2006**.

6.3. Tipologia de les esmenes.

Les esmenes podran ser:

- D'addició
- De substitució
- De supressió

S'utilitzaran uns fulls d'esmenes dissenyats expressament amb aquesta finalitat.

Títol IV: La Mesa del Ple del Congrés

Article 7

Composició de la Mesa

La Mesa es compondrà de 12 membres que seran:

- El/la president/a del Congrés.
- El/la vicepresident/a primer/a: serà el/la vicepresident/a segon/a del Consell de la Gent Gran de Catalunya.
- El/la vicepresident/a segon/a: serà un membre de la Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya elegit/da pel seu plenari.
- El/la secretari/a: s'escollirà entre i pels membres de la Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya.
- El/les vocals: seran la resta de membres de la Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya.

Article 8

Funcions de la Mesa del Ple del Congrés i dels membres que la componen

La Mesa assumeix les funcions atorgades per aquest Reglament, i tindrà especial cura de la coordinació de les Meses de les comissions.

Funcions del/de la president/a:

- Regular l'evolució del plenari
- Coordinar el funcionament de les comissions de debat
- Resoldre qualsevol incidència en el desenvolupament del Congrés
- Interpretar el Reglament en casos de dubte i omissió, escoltada la Mesa

Les funcions de les vicepresidències són col·laborar amb el/la president/a en tot allò que els pugui sol·licitar o delegar.

Les funcions del/de la secretari/a són aixecar les actes de les sessions del Congrés que siguin competència d'aquesta Mesa.

Les funcions dels/de les vocals són donar suport al president/a en totes les qüestions que els siguin requerides i desenvolupar les actuacions pròpies que els atribueixi la Mesa.

Títol V: Les comissions del Congrés

Article 9

Nombre de comissions

El Congrés està dividit en tantes comissions com ponències definides a l'article 5.

Article 10

Les Meses de les comissions

Constitució, composició, funcions i suplència de les Meses de les comissions.

10.1. Constitució.

La Mesa es constituirà en funcions abans de la realització del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran amb la finalitat d'exercir les tasques de supervisió dels textos de les ponències i l'acceptació de les esmenes presentades.

10.2. Composició i funcions.

La Mesa de cada Comissió estarà formada per 9 persones. Totes elles seran membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya, proposades i elegides pel Ple del Consell de la Gent Gran de Catalunya.

Formaran part de la Mesa de la Comissió:

- **Un/a president/a:** regularà el funcionament del treball de la Comissió.
- **Un/a vicepresident/a:** donarà suport al/a la president/a en tot el que li pugui sol·licitar.
- **Un/a secretari/a:** elaborarà les actes de les sessions.
- **Un/a ponent/a:** tindrà funció de portaveu de la ponència.
- **Cinc vocals:** hauran de ser un representant de cada demarcació territorial de Catalunya.

Funcions dels/de les vocals:

- **Un/a secretari/a adjunt/a:** donarà suport al/a la secretari/a de la Mesa.
- **Un/a supervisor/a de sala:** assegurarà el compliment del Reglament.
- **Dos/dues supervisors/es de vots:** s'ocuparan de fer el recompte de vots i el comunicaran al/a la president/a.
- **Un/a vocal d'intervenció:** anotarà i seguirà les sol·licituds d'intervenció dels/de les delegats/des per assessorar al/a la president/a sobre l'ordre d'intervencions.

Persones adscrites:

Un/a tècnic/a: designat/da pel Departament de Benestar i Família amb la funció exclusiva d'assessorament operatiu.

10.3. Suplència.

Els casos de suplència dels membres de les Meses seran resolts pel/per la president/a de cada Mesa.

10.4. Altres funcions de la Mesa de la Comissió prèvies a la realització del 5è Congrés.

- Supervisar els textos de cada ponència abans de l'enviament d'aquests als delegats i delegades
- Acceptar o no les esmenes
- Supervisar la inclusió de les esmenes als textos de les ponències

Article 11

Procediment de debat de les comissions

11.1. Presentació resumida de la ponència i presentació general de les esmenes.

La presentació resumida de la ponència anirà a càrrec del/de la president/a de cada Comissió. Es lliurarà com a text de treball el text de la ponència on s'hauran incorporat les esmenes acceptades. El/la ponent informarà del nombre d'esmenes presentades i detallarà les acceptades, així com les no acceptades, argumentant aquesta decisió.

11.2. Lectura de les esmenes acceptades i intervenció del/de la ponent.

Correspondrà al delegat o delegada esmentat fer la lectura de l'esmena presentada. L'ordre d'intervencions s'establirà en funció de la ubicació de l'esmena en el text. Després de la lectura de cada esmena, el/la ponent manifestarà la seva opinió respecte l'esmena presentada.

11.3. Votació de les esmenes.

Totes les esmenes aprovades s'incorporaran al text bàsic de la ponència. Tenen dret a vot els delegats i delegades del Congrés. Ho hauran de fer amb les cartolines que es lliuraran amb la documentació del Congrés. L'aprovació s'obtindrà per majoria simple.

11.4. Votació de les esmenes no acceptades.

En cas que un/una delegat/da demani sotmetre a votació una esmena que no hagi estat acceptada per la Mesa, es procedirà també a la seva lectura i votació sempre que reuneixi els requisits formals de presentació i s'ajusti al text de la ponència.

11.5. Altres esmenes.

Les esmenes no aprovades en comissió que hagin obtingut un 30% dels vots afirmatius, a petició dels/de les delegats/des, es podran presentar a la Mesa del Ple del Congrés. El/la president/a les sotmetrà a l'aprovació del Ple.

La Mesa podrà considerar presentar les esmenes aprovades en comissió que hagin obtingut un 30% dels vots negatius a una nova votació del Ple del Congrés.

11.6. Esmenes Transaccionals.

La Mesa podrà sotmetre a votació, si s'escau, alguna esmena que integri

una o més esmenes després d'haver-ho acordat amb els delegats i delegades que les han presentat.

11.7. Lliurament del full d'intervenció.

Qualsevol delegat/da podrà intervenir, si prèviament ha lliurat al/a la vicepresident/a de la Mesa el full d'intervenció. S'haurà d'ajustar a la lectura del text que ha escrit en el full. Podrà tractar-se tant d'una opinió com d'una nova esmena. En aquest darrer cas, haurà d'intervenir el/la ponent i s'haurà de sotmetre a votació.

11.8. Aprovació del text final de cada ponència i de les conclusions.

El text resultant de la integració de les esmenes aprovades s'haurà de sotmetre a votació. Així mateix, se sotmetran a votació les conclusions de cada ponència.

11.9. Comunicacions.

En cas de disponibilitat de temps, es procedirà a presentar, a càrrec del/de la ponent, les comunicacions lliurades abans del dia **20 de setembre de 2006** a l'oficina del Congrés. Si no hi ha temps, les comunicacions acceptades quedaran registrades com un annex a cada ponència.

La Mesa podrà determinar la no acceptació de comunicacions sempre que aquestes no reuneixin els requisits formals de presentació, no s'ajustin al contingut de les ponències o a les finalitats del Congrés. La lectura d'aquestes comunicacions correspon als delegats i delegades que les han elaborat.

Títol VI: Disposicions finals

Els òrgans del Congrés podran convidar a persones i entitats que estimin oportú. Aquests, però, no disposaran ni de veu ni de vot.

El Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya s'ocuparà de la difusió dels documents aprovats en el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

La Mesa del Congrés podrà adaptar l'horari del Congrés, a partir del seu inici, en funció de les circumstàncies que s'esdevinguin.

L'òrgan de seguiment dels acords congressuals és el Consell de la Gent Gran de Catalunya.

ACTE D'INAUGURACIÓ

Amb la presència de més d'un miler de representants de la gent gran de Catalunya, el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran s'inaugura el dia 4 d'octubre de 2006 una vegada constituïda la Mesa del Congrés. L'acte té lloc a l'Auditori del Palau de Congressos de Catalunya, a Barcelona, i està presidit per la Consellera de Benestar i Família, l'Hble. Sra. Carme Figueras. Així mateix, compta amb la presència de la Presidenta del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, Sra. Rosa Virós, el Vicepresident primer del Consell de la Gent Gran i Director General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques, Sr. Ricard Armengol, el Vicepresident segon del CGGCat, Sr. Josep Maria Bosch, i la Sotsdirectora General de la Fundació «la Caixa», Sra. Esther Planas.

En el seu discurs d'inauguració, la Consellera fa referència a l'envelliment de la societat catalana, on el col·lectiu de gent gran representa el 16,9% de la població, i a la nova realitat que es dibuixa: «Ara hem de diferenciar entre persones grans actives i persones grans dependents. Les primeres representen una àmplia majoria de la gent gran, si bé les persones dependents ho són durant més temps». Carme Figueras anuncia en el seu parlament el ferm compromís per part del Govern d'assumir el full de ruta que marcaran les conclusions del congrés.

En la seva intervenció, la Presidenta del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, Rosa Virós, mostra la seva preocupació perquè la gent gran tingui un envelliment actiu, digne i lliure de discapacitats.» Exigim als representants polítics que ens considerin una classe activa», reclama Rosa Virós, qui alhora subratlla que «tres de cada deu persones grans a Catalunya viuen en situació de pobresa». Per la seva banda, Ricard Armengol, Vicepresident primer del Consell de la Gent Gran de Catalunya i Director General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques, es felicita per l'àmplia participació de delegats i delegades al congrés, així com per les més de 800 esmenes que els representants de les persones grans han aportat a les ponències que es debatran durant els tres dies següents.

Tot seguit es presenten les delegacions de les Comunitats Catalanes a l'Exterior. Dels 1.168 delegats i delegades que participen en el congrés, 36 provenen de les Comunitats Catalanes a l'Exterior (3%), concretament d'Alemanya, Argentina, Brasil, Canadà, Xile, Costa Rica, Equador, França, Japó, Mèxic, Suïssa i Uruguai.

L'acte es clausura amb la presentació de l'Informe de Gestió del Consell de la Gent Gran de Catalunya, òrgan que s'ocuparà del seguiment dels acords presos en el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

Durant tres dies, més de 1.100 delegats i delegades, en representació de les persones grans de tot el territori català, s'apleguen al Palau de Congressos de Ca-

talunya per abordar els temes que més els afecten a través de tres ponències: «Un compromís de futur», «Drets i deures de les persones grans» i «Per un envelliment digne i responsable».

En aquest mateix acte es va procedir a la constitució de la Mesa del Ple del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, la qual va quedar formada de la manera següent:

Presidenta:	Sra. Rosa Virós
Vicepresident primer:	Sr. Josep Maria Bosch (Vicepresident segon del Consell de la Gent Gran de Catalunya)
Vicepresident segon:	Sr. Jaume Mestre
Secretària:	Sra. Josefina Ribé
Vocals:	Sr. Joan Alamillo Sr. Àngel Tafalla Sra. Maria Furriol Sra. Mercè Mas Sra. Amàlia Coma Sra. Cànida Nevado Sr. Màrius Cugat

El Consell de la Gent Gran de Catalunya, reunit en sessió plenària a la Casa del Mar de Barcelona el dia 30 de març de 2006, havia aprovat per majoria la composició de les meses del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

Les banderoles que anunciaven el 5è Congrés

Arribada dels delegats i les delegades

Sala del plenari. En un primer pla els representants de les Comunitats Catalanes a l'exterior

Acte d'inauguració. Discurs de la senyora Rosa Virós

Ciber@ula de l'obra social de la Fundació "La Caixa"

Stand del CGGCat

Mostra de les entitats que formen part del CGGCat

Mostra de les entitats que formen part del CGGCat

PARLAMENTS

Sra. Carme Figueras

Honorable Consellera de Benestar i Família

Benvingudes i benvinguts a totes i a tots, però molt especialment, als delegats i delegades que representeu els casals catalans de l'exterior.

És un plaer ser avui en aquest acte inaugural del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran. És un plaer trobar-me amb més de mil homes i dones, que representeu centenars de milers, i que durant molts anys heu treballat i continueu treballant per aconseguir una millor qualitat de vida pels ciutadans de Catalunya i, sobretot, per les persones grans de Catalunya.

A través d'entitats cíviques, d'entitats sectorials, de federacions, de sindicats... heu canalitzat i canalitzeu les inquietuds, preocupacions, sentiments i aspiracions dels diferents grups socials. Les vostres aportacions, el vostre compromís i la vostra participació ha estat, i encara és, fonamental per construir una Catalunya millor, una Catalunya més justa amb tots els seus ciutadans.

Com ha dit el senyor Ricard Armengol, Vicepresident primer del Consell de la Gent Gran de Catalunya, el dia 3 d'octubre de l'any 2005, es va donar la sortida al llarg camí del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya que ara arriba a la seva cloenda. Després d'un any d'intens treball, d'un procés de participació de tot el territori, a través d'actes informatius a totes les comarques, i l'elecció de delegats i delegades que han realitzat aportacions a les ponències, s'ha arribat al moment final. Tenim ara un conjunt de propostes de futur i continguts que cal acabar de perfilar.

Les propostes que es discutiran aquests tres dies de congrés, a través de les tres ponències treballades pels delegats i delegades, que han de servir per marcar l'agenda política en matèria de gent gran pels propers quatre anys, fins a la celebració del 6è Congrés.

Els canvis demogràfics experimentats en els darrers anys, l'augment de l'esperança de vida i la disminució de la natalitat han provocat un increment molt significatiu del pes social de les persones grans a la nostra societat. Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, actualment aquest col·lectiu representa el 16,9% del total de la població. Una població que té una edat mitjana de 73,6 anys per als homes i 75,2 per a les dones.

La millora de les polítiques de salut i serveis socials ha permès que, afortunadament, cada vegada visquem més anys i els visquem amb més qualitat.

L'increment del nombre de persones grans ha vingut acompanyat d'un fenomen lògic: l'augment de la diversitat del col·lectiu. Diversitat en l'edat, la salut i la situació social. És evident que no és el mateix parlar d'una persona que acaba de fer els 65 anys i es troba en plenes facultats, que d'una persona gran centenària. Aquesta diversitat s'ha de tenir en compte a l'hora de dissenyar polítiques per a la gent gran. Sorgeix la necessitat d'oferir serveis cada vegada més específics i adaptats a una gran varietat de situacions.

La nova realitat ha conduït a la introducció d'un nou discurs, el de les persones grans actives. Fa uns anys, aquest no era un aspecte prioritari en l'àmbit de les persones grans. No es diferenciava entre persones grans actives i persones grans dependents. Ara la diferència és clara. No hem d'oblidar, a més, que el nombre de persones grans actives representa una àmplia majoria de les persones grans, si bé també és cert que les persones dependents ho són més i durant més temps, factor que comporta un necessari creixement dels serveis d'atenció.

Malgrat que pot fer la sensació que parlem de dos col·lectius diferents, el cert és que la sensibilitat, el compromís i la solidaritat de les persones grans actives fa que molts dels seus plantejaments es facin tenint molt en compte les necessitats de les persones dependents. I aquí trobem un dels grans valors de la seva aportació.

Els congressos de la gent gran sempre han fet plantejaments enfocats a proposar mesures que repercutixin directament sobre el conjunt de la població gran, però obrint i preparant camins pels que també seran persones grans.

Les tres ponències que durant aquests dies es debatran i votaran recullen temes fonamentals pel futur de la gent gran del nostre país. Sota els títols «Un compromís de futur», «Drets i deures de la gent gran» i «Per un envelliment digne i responsable» es desenvolupen els grans reptes que la nostra societat ha d'afrontar per donar resposta a les necessitats de la gent gran. Des del Govern tenim el ferm compromís d'assumir el full de ruta que les conclusions del congrés marcan.

Deia al principi que avui estic especialment satisfeta de ser aquí, i abans d'acabar vull insistir-hi. Estic satisfeta de ser en un congrés viu; en un congrés proper a la realitat. Un congrés en el qual els seus promotors, els encarregats de proposar els continguts i els que aprovaran les diferents propostes són actors directament afectats, directament implicats: les persones grans de Catalunya.

Només em resta felicitar-los per la seva feina i desitjar-los un bon congrés.

Sr. Ricard Armengol

Vicepresident primer del Consell de la Gent Gran de Catalunya

Honorable Consellera, Sra. Presidenta del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, Sr. Vicepresident segon del Consell de la Gent Gran de Catalunya, Sra. Sotsdirectora General de la Fundació «la Caixa»,

Senyores i senyors,

Bona tarda a tothom!

En primer lloc, m'agradaria excusar l'assistència, en aquesta inauguració i en les sessions del 5è Congrés, del Sr. Francesc Candel, Paco Candel, President d'Honor del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran que, per raons de salut, no pot estar entre nosaltres. Li desitgem que es recuperi ben aviat!

Us parlo com a Vicepresident primer del Consell de la Gent Gran de Catalunya, òrgan consultiu i de participació de les persones grans adscrit al Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

Aquest òrgan té, entre d'altres, les funcions de col·laborar en la preparació dels temes i documents corresponents als Congressos Nacionals de la Gent Gran i fer el seguiment dels acords presos en aquests congressos.

Com sabeu, cada any se celebra a principis d'octubre el Dia Internacional de les Persones Grans. L'any passat, en commemorar aquest dia en el marc del segon Ple de l'Experiència al Parlament de Catalunya, es va donar el tret de sortida als actes preparatoris del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

Des d'aleshores, i durant tot l'any, s'han anat desenvolupat dos tipus d'activitats. Algunes d'aquestes han estat liderades i realitzades pels membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya i han consistit en tasques d'organització, estudi i aprovació del reglament intern del congrés, i de definició de les temàtiques que haurien de ser objecte de debat. S'han fet les propostes de les presidències, s'ha decidit la composició de les meses, s'han aprovat els primers textos de les ponències, s'ha presentat a tot el territori i, finalment, s'ha fet l'anàlisi de les esmenes.

Les altres activitats les heu dut a terme vosaltres, els delegats i delegades, que vinguts de tot Catalunya heu participat en els actes preparatoris, heu contestat els qüestionaris, estudiat les ponències i aportat les esmenes que heu considerat pertinents.

Avui comença la recta final i la culminació d'aquest 5è Congrés. Ara és quan cal donar forma a les idees que s'han debatut al llarg dels darrers mesos, cal arribar a acords i cal definir i passar a net les grans línies d'actuació que, respecte a les persones grans, han de començar a prendre forma i a materialitzar-se des d'ara mateix.

Ens consta, perquè ens ho heu dit, però també perquè ho hem vist, que en tots i cada un de vosaltres hi ha una persona gran amb voluntat de participar en la construcció del futur. Un futur per a totes les persones i, d'una manera molt especial, per a les persones grans, amb la idea de millorar la qualitat de vida.

Finalment, vull reprendre una idea que havíem apuntat al començament. L'altra gran funció del Consell de la Gent Gran de Catalunya consisteix a fer el seguiment dels acords presos en els Congressos Nacionals de la Gent Gran.

Els membres del Consell saben que aquest serà l'encàrrec que hauran de d'assolir en els propers anys: explicar els acords del congrés i seguir-ne el seu compliment. I també saben que, d'aquí a quatre anys, en un lloc semblant a aquest hauran de respondre davant de tots vosaltres.

El Departament de Benestar i Família serà qui donarà suport a la intensa activitat que, sens dubte, el Consell de la Gent Gran de Catalunya començarà tan bon punt cloquem aquest 5è Congrés.

Moltes gràcies!

Sra. Esther Planas

Sotsdirectora General de la Fundació «la Caixa»

Honorable Sra. Carme Figueras, Consellera de Benestar Social i Família, Sr. Ricard Armengol, Director General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques, Sra. Rosa Virós, Presidenta del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

Consellera, autoritats i assistents,

Bona tarda.

En primer lloc, agraeixo la invitació que em dona la possibilitat de ser present en aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, organitzat conjuntament pel Departament de Benestar i Família i el Consell de la Gent Gran de Catalunya.

Com molts de vostès ja saben, la història de l'Obra Social «la Caixa» està estretament vinculada als programes d'atenció a la gent gran i es remunta a començaments del segle xx, quan l'entitat va organitzar el seu primer Homenatge a la Velleja.

En aquests cent anys «la Caixa» ha crescut i s'ha transformat, adaptant-se als canvis del nostre món, i també ho ha fet la seva Obra Social que, atenta a les demandes socials, ha anat modificant els seus programes i creant-ne de nous per donar resposta a aquestes necessitats.

La gent gran sempre ha estat i és, per a l'Obra Social «la Caixa», un col·lectiu d'atenció prioritari perquè considerem que després del cicle laboral la gent gran ha de tenir un paper actiu i ple dins la societat, aportant la seva experiència i els seus coneixements. No es tracta només d'aportar anys a la vida sinó vida als anys, i ser transmissors d'aquests valors a les noves generacions.

Per això, l'Obra Social compta amb un programa dedicat a la gent gran, l'objectiu principal del qual és la integració d'aquestes persones a la societat i la seva participació activa. El programa s'estructura en torn a quatre eixos: la informació, la formació contínua, l'associacionisme i el voluntariat.

L'Obra Social «la Caixa» ha demostrat en aquests cent anys d'història el seu compromís i esperit de servei a la societat. Actualment estem incrementant els programes socials orientats a millorar el futur i la qualitat de vida de la societat.

Volem destacar alguns d'aquests programes:

- Programa dependència: ofereix atenció a les persones grans fràgils i amb dependències lleus i transitòries que no es poden valdre per si soles.
- Habitatge assequible: programa de promoció de vivendes de lloguer per a joves i gent gran a un preu inferior al preu de mercat.
- Salut: lluita contra malalties com la SIDA, el càncer, l'Alzheimer, l'esclerosi múltiple o el Parkinson.
- Joventut: fomenta el paper dels joves a la societat i transmet valors com a referents (ètica, solidaritat, ...).
- Tolerància zero amb la violència: sensibilització entorn aquesta problemàtica i suport a les víctimes.
- Immigració: ajudes per a la integració social de les persones nouvingudes.
- Foment de l'ocupació: suport a les persones en risc d'exclusió per trobar un lloc de treball.
- Voluntariat: fomenta accions de voluntariat corporatiu i ajuda aquelles entitats que fan tasques de voluntariat.
- Cibercaixes: espais d'oci perquè els infants malalts puguin evadir-se de l'entorn hospitalari.
- Microcrèdits: préstecs de petita quantia per a persones excloses del sistema financer tradicional.
- Beques socials: nova línia de formació per ajudar els reclusos a una futura inserció social.

Per acabar, m'agradaria felicitar els organitzadors d'aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran perquè el treball realitzat fins a la data ha estat important i significatiu i, a més, per haver assumit el repte de no obviar la constant transformació que ha experimentat la gent gran en aquests darrers anys. Per una banda, els avenços tecnològics i científics han augmentat significativament l'esperança de vida, i per l'altra, la societat del benestar i la democràcia ha permès que els ciutadans i ciutadanes assoleixin una millor qualitat de vida i un millor accés a la informació i a la cultura. Tot plegat obliga a abordar la realitat de les persones grans des d'una perspectiva més oberta i més respectuosa amb la pluralitat, tal com planteja aquest congrés.

Moltes gràcies.

Sra. Rosa Virós

Presidenta del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

En aquest segle XXI en què vivim, ens correspon fer un reajustament col·lectiu i personal davant els canvis profunds de la societat. Ja fa temps que la gent gran de Catalunya dóna senyals de no defugir el repte que suposa participar en aquesta transició entre passat i futur. És cert que arreu hi ha una certa confusió, una certa crisi de valors entre allò que s'allunya i allò que comença. Els canvis no són mai ràpids, i els temps nous sembla que portin plom a les ales. La gent gran som testimonis del passat i hauríem de ser també fars que il·luminin el futur. La vida de tot ésser humà és un teixit de fils lluminosos i fils de dolor. És a dir, els grans n'hem vist de tots colors i ens ha tocat ser-hi a les verdes i a les madures. Podem ser, per tant, testimonis de l'esperança. És cert que moltes vides personals es van apagant, però la vida col·lectiva continua i anem agafant les torxes dels altres.

La gent gran de Catalunya ens proclamem, en aquest sentit, membres vius d'una vida col·lectiva, ciutadans actius i, mentre puguem fer-ho, participarem de les deliberacions a l'Àgora. Recordem que a l'Àgora dels Grecs no hi havia dones ni esclaus. Ara, sortosament, són altres temps i tots, homes i dones, podem decidir sobre els grans dilemes de les nostres complexes societats. Els Congressos Nacionals de la Gent Gran –i aquest és el cinquè– ens recorden l'Àgora on es debat, es reflexiona i es consensuen conclusions i propostes dirigides especialment als partits polítics i a altres actors de la societat organitzada, com ara patronals, cambres, sindicats, consells econòmics i socials i, sobretot, govern i administracions públiques.

De les nostres propostes i conclusions, voldria destacar tres missatges cabdals dirigits als nostres governants i a l'administració catalana, tant als Ajuntaments com a la Generalitat. Aquests missatges sintetitzen tot l'esforç d'informació, de reflexió i de diàleg que contenen els documents de treball corresponents a les tres ponències del congrés. Però, sobretot, expressen les preocupacions més vives que avui neguitegen la gent gran de Catalunya i la seva decidida voluntat d'exigir, amb el màxim respecte però amb la força de la raó moral que ens acompanya, una solució justa i urgent als problemes que la societat ens planteja en contra d'una merescuda vellesa amb seguretat, salut i pau, sense cap marginació cívica o social.

El primer d'aquests tres missatges és la denúncia d'un fet molt greu: tres de cada deu de nosaltres vivim en situació de pobresa. A Catalunya, el 70% de les

pensions contributives estan per sota del llindar de pobresa relativa. Es tracta d'una situació injusta i vergonyosa, que es troba associada a les llars amb persones d'edat avançada. Per dignitat i per justícia és urgent que les pensions mínimes s'anivellin amb l'indicador de renda de suficiència de Catalunya.

És evident que els elements clau contra la pobresa que voreja la misèria són la renda i la protecció social: unes pensions dignes i uns bons serveis socials i sanitaris. En canvi, estem a la cua d'Europa en relació a la despesa social. El nostre missatge no pot ser més clar i exigent: cal acabar amb aquesta situació impròpia d'un país desenvolupat, modern i amb una economia amb índexs de creixement relatiu admirables. No es tracta de rebre una almoina paternalista per tranquil·litzar la mala consciència dels més acomodats, sinó d'una justícia social específica envers el sector més respectable i al mateix temps, paradoxalment, més necessitat de la nostra societat.

El segon missatge que vull destacar és la nostra preocupació per preservar la salut física, mental i espiritual de la gent gran, de manera que el seu inevitable envelliment sigui més un motiu de satisfacció personal que de patiment i tristor. No volem un envelliment passiu i resignat, ans actiu i lliure de discapacitats, que ens permeti assumir la pròpia vida de forma responsable i alegre. Segons l'Organització Mundial de la Salut, aquest envelliment positiu implica una qualitat de vida consistent tant en el benestar físic, basat en hàbits saludables i en un control mèdic preventiu, com en un bon estat psíquic i emocional, el qual depèn principalment dels altres, de la família, dels amics i coneguts, dels veïns, del barri, i de les entitats socials que ens envolten. L'aïllament és el perill més nociu per a la gent gran, ja que porta a la solitud, al capficament depressiu, a l'amargor, a la por i a perdre, fins i tot, el sentit i el gaudi de viure.

Per això, cal exigir als gestors socials que fomentin i protegeixin els centres d'esplai, clubs esportius, grups culturals i de formació per tal d'integrar en la xarxa de relacions socials actives i engrescadores les persones grans que potser mai han tingut accés a una vida social enriquidora, a les arts, les ciències o l'esport. Aquestes persones poden experimentar ara, en la seva jubilació, l'alegria de veure, per fi, realitzades velles il·lusions amb la reanimació que l'esperit aporta als cossos i que ajuda a evitar malalties provocades més per patiments morals que per causes físiques.

El tercer missatge està molt relacionat amb aquest segon. No n'hi ha prou, tot i ser imprescindible, que la gent gran gaudeixi d'un nivell econòmic digne i suficient. No n'hi ha prou, tot i ser fonamental, que gaudeixi d'una qualitat de vida física, psíquica i emocional basada en una bona salut i una participació activa. Cal també

que la gent gran recuperi la seva autoestima i que la seva vellesa no signifiqui un estigma social, una marginació col·lectiva de la societat catalana.

No es tracta de crear un Partit de la Gent Gran. És quelcom més senzill i més profund. Exigim als nostres representants polítics que no ens considerin ciutadans «aparcats» o, pitjor encara, ciutadans «extingibles»; classes passives en tots els sentits de la passivitat. Som i serem sempre ciutadans com els altres, com hem estat fins ara. Per quina raó hem de deixar de ser-ho als seixanta, setanta, vuitanta, noranta o més anys?

No volem ser un mer objecte de la protecció pública, tot i que ens és deguda per justícia com a individus i com a col·lectiu. Un col·lectiu, tot s'ha de dir, cada cop menys minoritari. Volem, al contrari, ser un subjecte actiu de la nostra comunitat política i aportar-hi tota la nostra saviesa i experiència vital i professional, adquirida al llarg dels anys. Volem aportar el nostre bon criteri, prudent però també optimista i animós, i el nostre entusiasme per col·laborar en la construcció d'una societat més justa, amb persones més lliures i amb uns valors morals i espirituals que s'estan perdent.

En resum: volem ser útils. Volem ensenyar als més joves, com feien abans els avis a la vora de la llar de foc, per tal de fer-los bones persones i arrelar-los a la història d'aquest país; un país que vam fer nosaltres i els que ens van precedir amb tantes dificultats i sacrificis. Volem que les noves generacions no oblidin ni menystinguin el pòsit de coneixements que les persones grans representem. Que ningú no cregui que per ser vells som conservadors. Tan sols volem conservar els mots radicals que defineixen la veritable humanitat. Aquesta humanitat que perilla amb tanta competitivitat agosarada i egoista. Confiam en un futur més humà, tot i que potser no arribarem tots a gaudir-lo en plenitud. Tanmateix, la vellesa, sàvia i generosa, sempre ha estimat i confiat, sense recança ni enveja, en el futur dels seus fills, néts i besnéts perquè els ha considerat com la seva pròpia immortalitat en aquest món.

Per tot això, exigim cordial i confiadament als poders públics que ens tractin com a col·laboradors directes en tots els processos previstos de participació social i cívica, en els diversos voluntariats i en tota activitat pública en la qual es trobi implicada democràticament la nostra comunitat. No cal dir que en la valoració positiva de la gent gran hi juga un paper primordial la creació d'una opinió pública que comparteixi les conclusions i les propostes del congrés, que participi en la seva difusió i que, per sobre de tot, bandegi definitivament la seva actual tendència, sovint tòpica i inconscient, de donar una imatge de les persones grans ancorada en un seguit de prejudicis que ens converteixen en un cos socialment impro-

ductiu, inservible, de pensament antiquat, i sense interès per la vida col·lectiva. No som així i reivindicuem amb orgull i fermesa una imatge pública més real, més digna i més respectuosa. Exigim més respecte i més justícia.

Amb aquestes paraules finals vull destacar la importància que dono al treball assolit en el procés congressual.

Si repassem les actes dels anteriors congressos, veiem que hi ha hagut una progressió en la conscienciació de la gent gran gairebé modèlica, ja que, a partir de reivindicacions concretes s'ha fet un gran esforç per tenir una visió de conjunt de la societat globalitzada i s'ha aprofundit en la reflexió sobre els drets i deures dels ciutadans i sobre les causes de les necessitats del nostre col·lectiu, així com de la seva relativa marginació.

És encomiable l'esforç que s'ha fet per construir en els diferents territoris un espai de deliberació obert on s'han argumentat necessitats concretes de la gent gran. Aquest debat s'ha enriquit quan el marc de reflexió ha partit de les qüestions que ens igualen, sense oblidar les diferències que hi ha entre els diversos grups humans, ja siguin els orígens nacionals, la capacitat adquisitiva o el nivell de coneixements. La gent gran no és una abstracció i, per tant, la reflexió compartida entre tots s'ha d'adaptar a una visió polièdrica. No som monolítics. Tenim necessitats diverses i diferents punts de vista sobre com podria millorar la nostra situació i la nostra societat. En conseqüència, no podem parlar d'un «poder gris» perquè no som un bloc. Com ja he dit, no hi ha un Partit de la Gent Gran i penso que és més enriquidor i positiu el debat que hem fet arreu al llarg de l'any, contrastant els nostres variats punts de vista.

Crec que aquest debat de les ponències, de les esmenes i de les conclusions presentades pot servir de model del que s'hauria de fer a Catalunya en moltes altres qüestions fonamentals. Aquí la participació no ha estat una paraula o un desig, sinó una realitat transformadora.

Al meu parer, el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran culmina amb èxit el procés que vam iniciar amb tan bones expectatives i esperances. Podem, així, renovar amb entusiasme el nostre compromís de ser cooperatius i solidaris, sempre al servei del nostre país.

Us desitjo bona feina en la recta final del 5è Congrés.

Moltes gràcies a tots i totes els que d'alguna manera hi heu participat.

INFORME DE GESTIÓ DEL CONSELL DE LA GENT GRAN DE CATALUNYA

En les conclusions del 3r Congrés Nacional de la Gent Gran, celebrat a Barcelona els dies 22 i 23 de maig de l'any 1998, es va acordar la necessitat de crear una Comissió d'Intercongressos permanent per fer el seguiment de la consecució real dels acords assolits. Aquesta comissió, que sorgeix de la iniciativa de les persones grans, es va crear el mateix mes de maig de 1998. Poc després, el març de l'any següent, es va publicar el reglament on consta la seva dependència del Consell Sectorial de Serveis Socials i l'obligació de nomenar una Comissió Executiva per dinamitzar el funcionament dels Plens.

A través de diverses reunions, es va fer palesa una certa inquietud per part dels membres de la Comissió Intercongressos i, especialment, de l'Executiva, que sentia poc efectiva la seva participació.

La Conselleria (en aquell moment la Conselleria de Benestar Social) respongué a aquella inquietud i decidí donar més entitat a la Comissió Intercongressos, impulsant-ne la reconversió en el Consell de la Gent Gran de Catalunya, organisme dependent de l'actual Direcció General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques. Aquest canvi ha estat molt significatiu, ja que l'organisme passa de dependre de Serveis Socials, amb un criteri assistencial, a Acció Cívica, amb criteri de participació.

El Consell de la Gent Gran de Catalunya es va crear per Decret 186/2001 el 26 de juny. En el consell hi és representat tot el territori català amb la presència d'un representant de cadascuna de les comarques de Catalunya. El seu objectiu és impulsar la participació de les persones grans en la promoció del civisme, l'associacionisme, la cooperació, la solidaritat, la convivència, la tolerància i el voluntariat.

L'Article 2 del Decret diu textualment:

«El Consell de la Gent Gran de Catalunya es constitueix com un òrgan consultiu de participació de les persones grans en totes les qüestions que siguin del seu interès i, específicament, en el seguiment dels acords presos en els Congressos Nacionals de la Gent Gran.»

Pensem que tenim el deure, juntament amb els responsables polítics, d'aconseguir un país de qualitat. Però això només serà possible amb una major presència de les persones grans en tots els àmbits: polític, social, cultural, associatiu, en els mitjans de comunicació i en els propis espais de participació, a través dels quals hem de transmetre les necessitats socials que ens afecten, tenint molt present que som les persones grans qui millor coneixem les problemàtiques que ens afecten, les nostres necessitats i les millors solucions.

Per dur a bon terme totes aquestes qüestions, en el Consell de la Gent Gran de Catalunya s'han creat diferents comissions de treball, que detallem tot seguit:

- Comissió de pensions
- Comissió de mitjans de comunicació
- Comissió de serveis socials
- Comissió d'estudi sobre els maltractaments a les persones grans
- Comissió del món rural
- Comissió d'estudi sobre la història dels moviments de la gent gran a Catalunya des de l'any 1975

Els membres del Consell vam participar en el 2n Congrés Estatal de Persones Grans, que es va celebrar a Madrid el mes de juny de 2001. Posteriorment, hem aconseguit comptar amb un representant de ple dret en el Consell Estatal de les Persones Grans i un suplent per cobrir qualsevol incidència.

Així mateix, hem realitzat visites als diferents Consells Consultius Comarcals de les Persones Grans per conèixer i comentar directament els problemes de cada demarcació.

Cal destacar el treball realitzat en l'elaboració i promulgació de la Carta de Drets i Deures de la Gent Gran de Catalunya, promoguda pel Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya i pel Consell de la Gent Gran de Catalunya, en compliment dels compromisos presos al 4t Congrés Nacional de la Gent Gran i de les recomanacions del Llibre Blanc de la Gent Gran Activa i el Llibre Blanc de la Gent Gran amb Dependència. La Carta respon a les indicacions i als objectius plantejats pel Pla Estratègic de la Segona Assemblea Mundial de l'Envel·liment.

La Carta de Drets i Deures de la Gent Gran de Catalunya es va redactar amb la participació de les associacions de gent gran, dels consells consultius de gent gran dels Consells Comarcals, del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, dels col·legis professionals, universitats, institucions i persones expertes en gent gran. Així mateix, estava fonamentada en l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la Constitució Espanyola, la Declaració dels Drets Humans per a les persones d'edat, els principis sobre els drets de les persones d'edat definits per les Nacions Unides i la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.

Es van rebre més de 500 esmenes al redactat inicial i, fruit de tot aquell treball, el Ple del Consell de la Gent Gran de Catalunya va aprovar-ne el redactat definitiu, que va ser presentat el Dia Internacional de la Gent Gran de 2003.

Hem estat la primera comunitat autònoma en disposar d'aquesta Carta de Drets i Deures de les Persones Grans i ens omple de satisfacció veure com altres comunitats autònomes i el propi Estat Espanyol la fan servir de referència per establir les seves pròpies Cartes de Drets i Deures, que encara tenen en fase d'estudi i redacció.

L'1 d'octubre de 2004, amb motiu del Dia Internacional de la Gent Gran, es va convocar per primera vegada al nostre país el 1r Parlament de l'Experiència. Aquest acte es va celebrar al Saló de Sessions del Parlament de Catalunya. Els representants de la Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya van presentar les tres ponències següents:

- La gent gran al Parlament
- Pensions per viure
- Situació de l'atenció a les persones grans amb dependència a Catalunya

Aquesta experiència es va repetir l'any 2005. Així, el dia 3 d'octubre, durant la celebració del Dia Internacional de la Gent Gran es va convocar el 2n Parlament de l'Experiència. Aquesta vegada, els representants de la Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya vam voler insistir en els mateixos temes, encara no resolts en la seva totalitat a dia d'avui. Les tres ponències que es van presentar van ser les següents:

- La situació de la dependència a Catalunya
- Gent gran i política
- Pensions per viure

Cal destacar que en l'edició de 2005 es van celebrar actes institucionals simultanis a la resta de les cinc demarcacions territorials. Els llocs concrets foren: Amposta a les Terres de l'Ebre, Tremp a les comarques de Lleida, Banyoles a les terres gironines, Manresa a la Catalunya central i Mont-roig del Camp a les comarques tarragonines. En aquests actes hi van participar més de 2.000 persones grans de tota Catalunya i, a la vegada, es va poder seguir en directe la retransmissió que el Canal 33 va fer del Ple del Parlament.

Durant l'any 2006, com a conseqüència de la convocatòria d'eleccions al Parlament de Catalunya, no fou possible la continuïtat d'aquestes celebracions, que esperem repetir els pròxims anys. De tota manera, pensem que la millor manera de

celebrar el Dia Internacional de les Persones Grans és amb les aportacions que tots plegats hem fet i farem en aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, que fa una estona hem inaugurat.

A un altre nivell, el Consell de la Gent Gran de Catalunya es congratula de l'acord que es va signar el dia 29 de setembre de l'any 2005, avui fa més d'un any, entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, en què es va acordar l'aprovació dels estatuts i la posada en funcionament del Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Pensem que aquest Consorci ha de servir de base per la firma d'acords semblants entre la Generalitat i els municipis grans del nostre país, així com amb els Consells Comarcals, Diputacions i futurs Consells de Veueries.

En el transcurs de l'any 2005 hem analitzat i fet aportacions al document de base i a l'avantprojecte de Llei de Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya. Com tots sabeu, aquesta llei tan important per a les persones grans no ha estat aprovada en aquesta legislatura com a conseqüència de la dissolució del Parlament i la convocatòria d'eleccions, però figura entre les prioritats de tots els partits en els seus respectius programes electorals.

També vam fer aportacions a l'Avantprojecte de Llei de Prestacions Socials de caràcter econòmic de la Generalitat de Catalunya. Aquesta llei va ser debatuda i aprovada el passat mes de juliol pel nostre Parlament i ha estat publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya com a Llei 13/2006, de 27 de juliol.

Com que consideràvem totes dues lleis imprescindibles per a les persones grans de Catalunya, en el seu dia vam demanar per escrit al Govern de la Generalitat i a tots els grups polítics del nostre Parlament la seva aprovació i posada en funcionament abans que acabés l'actual legislatura; petició que volem remarcar i sobre la qual tornar a insistir, ja que no podem deixar passar més temps si volem que la seva efectivitat comenci el 2007, tal i com estava previst.

S'ha aconseguit també que l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials elaborés la programació territorial dels serveis especialitzats per al període 2004-2007.

Hem analitzat i debatut el Projecte de Llei Estatal anomenada Ley de Promoción de la Autonomía Personal y Atención a las Personas en Situación de Dependencia. Aquesta llei, que hem demanat amb insistència en els darrers quatre anys, ha estat consensuada amb sindicats i empresaris i amb totes les comunitats autònomes de l'Estat, i ha estat presentada al Congrés dels Diputats aquest mateix any. Restem, per tant, a l'espera que es desenvolupin els aspectes d'aquesta llei tan important

per a tots els col·lectius per tal de fer sentir la nostra veu en aquelles qüestions que considerem que s'han d'esmenar.

En aquest informe, en què us presentem d'una manera resumida tots els treballs i fites importants que s'han aconseguit al llarg dels darrers anys, hem de fer un esment especial al treball que duen a terme col·lectius tan importants per a les persones grans com són els Consells Consultius de la Gent Gran de totes les comarques de Catalunya, així com els Consells Consultius Municipals de la Gent Gran del nostre territori, i tantes i tantes entitats privades que treballen d'una manera altruista pel nostre interès.

Com no pot ser d'una altra manera, també volem agrair públicament el suport que hem rebut de la Conselleria de Benestar i Família, que ens ha proporcionat més mitjans i més hores de dedicació del personal de suport tècnic i administratiu. Hem de dir que tenim un despatx propi a la Casa del Mar, una adreça electrònica, una imatge que ens identifica, un carnet de pertinença, i ben aviat, una pàgina web.

Tot això ha estat possible gràcies a les tres Honorables Conselleres que han presidit el Consell de la Gent Gran de Catalunya des de la seva creació el 2001: la Sra. Irene Rigau, la Sra. Anna Simó i la Consellera Sra. Carme Figueras.

A totes tres, als seus equips de treball del departament i molt especialment als tres Directors Generals d'Actuacions Comunitàries i Cíviques, i alhora Vicepresidents primers del Consell, Sr. Josep Lluís Cleries, Sr. Francesc Simó i Sr. Ricard Armengol, i també als tres secretaris que hem tingut en aquests cinc anys, Sr. Jordi Virgili, Sr. Xavier Miret i Sra. Carme Canela, moltíssimes gràcies en nom del Consell de la Gent Gran de Catalunya i de la seva Comissió Executiva.

Barcelona, 4 d'octubre de 2006.

PONÈNCIES

Ponència

A

UN COMPROMÍS DE FUTUR

Acta de la comissió

En el Palau de Congressos de Catalunya, a les 10 del matí del dia 5 d'octubre de 2006, es reuneix la Mesa de la ponència A «Un compromís de futur» del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, amb l'assistència dels delegats i delegades que han escollit la seva adscripció a aquesta ponència, per tractar l'ordre del dia següent:

1. Salutació i constitució de la Mesa de la ponència
2. Presentació de la ponència
3. Informació de les esmenes
4. Votació de les esmenes acceptades
5. Lectura i votació de les esmenes presentades no valorades per la Mesa
6. Lectura, aclariments i votació de les esmenes no acceptades
7. Votació de la ponència en la seva totalitat
8. Lectura i votació de les conclusions
9. Lectura de les comunicacions
10. Torn obert de paraules
11. Fi de la sessió

1. Salutació i constitució de la Mesa de la ponència

El president, Sr. Àngel Tafalla, dóna la benvinguda als delegats i delegades i procedeix a la constitució de la Mesa, amb les persones que es relacionen a continuació:

President: **Sr. Àngel Tafalla**

Vicepresident: **Sr. Martí Carreras**

Secretari: **Sr. Lorenzo Blanco**

Ponent: **Sr. Màrius Cugat**

Secretària adjunta: **Sra. Conxita Balcells**

Supervisor de sala: **Sr. Antoni Bosch**

Supervisor de vot: **Sr. Joan Josa**

Supervisora de vot: **Sra. Angelina López**

Vocal d'intervenció: **Sra. Maria Picola**

Tècnic: **Sr. Joan Subirats**, director de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques de la Universitat Aut noma de Barcelona

2. Presentació de la ponència

El president, Sr. Àngel Tafalla, delega en el vicepresident de la taula, Sr. Martí Carreras, la presentació resumida de la ponència. El Sr. Martí Carreras finalitza la seva intervenció amb una estrofa de la cançó «Cercant un futur millor» de la delegada del Priorat, Sra. Conxita Balcells.

3. Informació de les esmenes

El Sr. Màrius Cugat, ponent de la comissió, informa als delegats i a les delegades sobre el funcionament de les votacions i les esmenes, i exposa que aquest congrés es distingeix pel gran nombre d'esmenes presentades i per l'àmplia participació de delegats i delegades.

En aquesta ponència s'han presentat un total de 307 esmenes, en suport paper i via web, de les quals 93 han estat acceptades; 186, rebutjades; 20, nul·les; i 8, pendents de valorar. Així mateix, per tipologia s'han presentat 232 esmenes d'addició, 16 de supressió, 44 de substitució i 15 no especificades.

4. Votació de les esmenes acceptades

El president informa que, atès el gran nombre d'esmenes acceptades, es votaran totes de manera conjunta. Malgrat això, si prèviament algun delegat o alguna delegada sol·licita, mitjançant el full d'intervenció, llegir la seva esmena, ho podrà fer en un temps màxim de 3 minuts.

Es procedeix a la lectura i votació de l'única esmena transaccional que queda aprovada per unanimitat.

A continuació, es voten totes les esmenes acceptades de forma conjunta amb el resultat de 194 vots a favor, cap en contra i 5 en blanc. Queden, per tant, aprovades i s'incorporen al text bàsic de la ponència.

5. Lectura i votació de les esmenes pendents de valorar per la Mesa

Tot seguit, es llegeixen i es porten a votació les vuit esmenes que, per circumstàncies diverses, no havien estat valorades per la Mesa.

El ponent, Sr. Màrius Cugat, expressa l'opinió de la Mesa en cada una de les intervencions, abans de sotmetre les esmenes a votació.

Les esmenes presentades per la Sra. Rosa Soler i el Sr. Pedro Alcaraz són rebutjades per la comissió. De les sis esmenes presentades pel Sr. Joan Camps, quatre queden aprovades, una es proposa com a transacció i una és retirada pel mateix delegat.

A les 11.10 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 11.45 hores.

6. Lectura, aclariments i votació de les esmenes no acceptades

El Sr. Josep Espinàs demana aclariments sobre dues esmenes no acceptades per la Mesa i el Sr. Jaume Nebot, sobre una. Fetes les explicacions pertinents, es porten a votació i no se n'accepta cap de les tres.

El Sr. Mateu Manuel Iglesias demana aclariments sobre cinc esmenes presentades per ell mateix via web, de les quals una queda acceptada, tres són rebutjades, i una és retirada pel mateix delegat.

A les 13.45 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 16.05 hores.

Es llegeix i es porta a votació l'esmena transaccional que quedava pendent del matí i queda acceptada per unanimitat.

7. Votació de la ponència en la seva totalitat

El president, Sr. Àngel Tafalla, sotmet a votació la totalitat de la ponència amb les esmenes incorporades. S'aprova la ponència amb el resultat de 227 vots a favor, cap en contra i 1 en blanc.

8. Lectura i votació de les conclusions de cada ponència

El ponent de la Mesa, Sr. Màrius Cugat, llegeix la proposta de les conclusions i el president obre el procés de votació manifestant la seva satisfacció per l'aprovació de la ponència, pel bon funcionament de la sessió i per tota la feina feta. Es voten les conclusions amb el resultat de 233 vots a favor, cap en contra i cap en blanc. Per tant, les conclusions de la ponència queden acceptades per unanimitat.

9. Lectura de les comunicacions

El Sr. Màrius Cugat informa sobre les comunicacions presentades a la Mesa, que llegeixen els següents delegats i delegades:

Sr. Lluís Danís
Sr. Ginés Pozuelo
Sra. Hermínia Vicente
Sr. Eugeni Camarero
Sr. Joan Gómez
Sr. Jaume Guasch
Sr. Ramón José Tarzan

A les 17.30 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 18.00 hores.

10. Torn obert de paraules

Els delegats i les delegades següents intervenen en la comissió de treball manifestant la seva opinió sobre qüestions relacionades amb els continguts de la ponència:

Sr. Pere Soler
Sr. Joan Bellavista
Sr. Josep Maria Ballonga
Sr. Francisco Javier Badia

11. Fi de la sessió

El president, Sr. Àngel Tafalla, felicita els delegats i les delegades per la tasca realitzada al llarg d'aquests mesos, que ha culminat en la sessió de treball d'aquesta ponència, i agraeix la gran participació i les aportacions realitzades. A les 18.40 hores, el president acomiada els delegats i delegades i aixeca la sessió.

Com a secretari, estenc aquesta acta amb el vistiplau del president.

Sr. Lorenzo Blanco
Secretari

Sr. Àngel Tafalla
President

Esmenes i comunicacions

A la ponència A, els delegats i delegades presenten un total de 307 esmenes. D'aquestes, 198 es gestionen a través de la pàgina web del congrés i 109 a través de l'oficina del congrés, en suport paper. Així mateix, en aquesta ponència es presenten 3 comunicacions en suport paper.

Canal de presentació d'esmenes i comunicacions

	Via web	Suport paper	Total
Esmenes	198	109	307
Comunicacions	0	3	3

Votació d'esmenes

	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	69	29	98
*Acceptades transaccionals	2	1	
No acceptades	128	60	188
**Convidats a fer una comunicació	0	5	
Nul·les	1	19	20
Retirades pel propi autor	0	1	1
Total	198	109	307

* Aquestes esmenes es computen en el total de les acceptades.

** Aquestes esmenes es computen en el total de les no acceptades.

Tipologia d'esmenes

Esmenes d'addició	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	57	17	74
No acceptades	100	45	145
Nul·les	1	12	13
Total	158	74	232

Esmenes de substitució	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	11	4	15
No acceptades	20	7	27
Nul·les	0	2	2
Total	31	13	44

Esmenes de supressió	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	1	2	3
No acceptades	8	4	12
Nul·les	0	1	1
Total	9	7	16

Esmenes sense tipologia	9
--------------------------------	----------

Ponència A. Un compromís de futur

Introducció

Nosaltres, les persones grans, volem participar activament i de manera integral en la societat catalana. Una societat que mira aquest segle amb la preocupació de vetllar de manera equilibrada i equitativa pel conjunt de necessitats i expectatives de totes les persones, sigui quina sigui la seva edat, gènere o condició. Demanem que es reconegui la nostra contribució al benestar del país i el paper que hem tingut i tenim en relació a la gent que ens és propera, en relació a les comunitats on vivim i ens relacionem, i en relació al conjunt del país i el món.

Vivim moments de canvis tan significatius que ens fan pensar que estem canviant d'època. Tant si parlem de treball, com si parlem de família, d'estils de vida o de diversitat cultural, res s'assembla gaire al que vivíem, enteníem i sentíem quaranta, trenta o, fins i tot, vint anys enrere. Per parlar de futur hem de començar posant-nos d'acord sobre allà on som. I això afecta, especialment, la pròpia realitat del que hem anat entenent com a persones grans.

Quan avui parlem d'una persona gran, no entenem el mateix que enteníem fa uns anys. Existia una concepció, que en part segueix persistent, que vinculava les persones grans amb la decadència física i intel·lectual, i que les apartava de la vida productiva i social. En definitiva, s'associava ser gran amb la fase terminal de la vida.

És evident que aquesta concepció encara pot servir per descriure una part del col·lectiu que anomenem persones grans a Catalunya i a altres llocs. Però aquesta descripció deixa fora cada dia més gent, persones que reclamem altres mirades, altres protagonismes, altres reconeixements. Tenim una nova economia, una nova societat i també tenim noves persones grans.

Tots sabem que els especialistes consideren que les fites temporals que servien per definir els cicles vitals estan canviant molt ràpidament. No fa pas massa anys, una persona deixava de ser nen als deu o dotze anys; als divuit o vint, deixava de ser jove i ja era gran quan arribava als seixanta. Avui tot això se'ns ha complicat i barrejat. Molts joves allarguen el seu estat de preparació i emancipació molt més enllà del que abans era habitual. Als adults els costa saber quan comença i acaba aquest moment vital. A algunes persones les consideren grans molt abans del que voldrien. I cada cop sabem menys quants anys ens esperen i en quines condicions els viurem. La vida s'allarga i exigeix que ens la mirem de manera més contínua, com un cicle personal i col·lectiu que va passant per diverses transicions i moments i que presenta diversitat d'itineraris.

Cadascú arriba a la situació de persona gran amb unes condicions de salut, amb un estatus econòmic i uns nivells de formació diferents. No és el mateix ser gran si ets home que si ets dona. No és el mateix haver nascut aquí que haver-hi arribat fa trenta, vint o deu anys o acabar d'arribar-hi. No és el mateix viure sol que viure en família o tenir una bona xarxa d'amics i coneguts. No és el mateix viure a la ciutat que al camp, en un barri de l'àrea metropolitana o en un poblet de muntanya. No és el mateix tenir els serveis que necessitem a prop o que costi molt arribar-hi. No és el mateix tenir casa que no tenir-ne. I així podríem seguir. Cal, per tant, ser conscients de tot plegat, no generalitzar en excés i mirar de relacionar bé aquests factors per tractar cada persona gran amb la seva especificitat.

No podem anar pel món amb els esquemes mentals de fa anys per explicar allò que passa actualment. Però tampoc tenim, encara, uns esquemes alternatius suficientment compartits com per canviar simplement de definició. El que tots sabem és que cada vegada hi ha més persones que podríem considerar grans i que tenen elements diferencials entre sí. Hem de tenir present que les persones grans no som homogènies com alguns pretenen fer-nos creure, sinó que al contrari, som diversos i plurals com ho és la societat en què vivim. Tenim diverses concepcions religioses, polítiques, culturals, sindicals, etc., i vivim diverses situacions econòmiques i socials. En la preparació del 5è Congrés i d'aquesta ponència hem pogut constatar, però, que un gran nombre de persones grans compartim un conjunt molt significatiu de valors i aspiracions.

Ara ens parlen de 90, 95 o 100 anys de vida. I tots ens preguntem: Com hi arribaré?, En quines condicions físiques?, Em podré valdre per mi mateix?, Tindrè prou recursos?, Amb qui em relacionaré?, Com em veuran els altres?.

Quan en aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran parlem de «Compromís de futur» ens dirigim a les persones grans, administracions públiques, organitzacions socials, mitjans de comunicació i totes les altres persones i entitats de Catalunya perquè reflexionem i decidim què volem ser quan siguem grans.

No volem reclamar per a nosaltres res diferent del que puguin reclamar joves, nens, adults, dones o homes, persones immigrants o del país. Volem ser ciutadans de Catalunya. Però ciutadans que vegin reconeguda la seva especificitat, tant per ser tractats com ens mereixem com perquè puguem aportar allò que encara ens veiem amb cor d'oferir i servir a tots plegats.

Cal reclamar al poder polític en general i a cada polític en particular el sentit comú a l'hora de determinar les prioritats de les seves gestions en un marc pulcre de justícia social. Que es continguin l'avidesa d'incrementar any rere any els seus

propis salaris per sobre de l'índex d'inflació (IPC), deixant sempre per més endavant aquells casos de flagrant iniquitat. Ens referim a les famílies amb malalts o dependents, a les persones que cobren el salari mínim interprofessional, a les vídues i, per què no, també al 70% de la gent gran que viu en el llindar de la pobresa. Mentre existeixin tants reductes de misèria, tot increment d'ingressos per part de la classe política per sobre de l'IPC, sigui en salari, dietes o espècies, hauria d'estar prohibit, regulat i, per tant, penat per llei.

Volem que Catalunya sigui un país per a totes les edats. Un país que afavoreixi la presència i participació de la gent gran en tots els aspectes de la vida i de la dinàmica del país. Com diu el text del nou Estatut:

«Les persones grans tenen el dret de viure amb dignitat [...]. Els poders públics han de garantir que puguin viure de manera digna i independent, i participar en la vida social i cultural.»

Però, més enllà de les referències explícites que fa l'Estatut a les persones grans, el que ens agrada d'aquest Estatut és que quasi sempre parla de persones, de ciutadans, i insisteix que convé no fer distincions ni discriminacions per raó de sexe, procedència o edat.

Les persones grans de Catalunya volem ser considerades com un dels components clau de la ciutadania del país. Ni més ni menys. Amb el reconeixement a la nostra dignitat com a persones i amb l'atenció específica que la nostra edat, la nostra salut, la nostra situació laboral o social especial exigeixen. Ni més ni menys que altres col·lectius i persones. Ara com sempre estan en joc tres elements centrals d'una persona:

- La seva autonomia individual i el respecte a la seva llibertat d'escollir i decidir.
- El tracte equitatiu que es mereix en relació amb els altres.
- El reconeixement de la seva diversitat.

A partir d'aquests tres elements i consideracions, podem parlar d'implicació col·lectiva i de participació com a ciutadans.

Volem, doncs, aportar les nostres consideracions al respecte, tot recollint tant les aportacions de congressos anteriors com les que específicament hem recollit en la preparació d'aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

L'autonomia individual

Ser gran no vol dir ser inútil. Ser gran no hauria de ser sinònim de persona amb càrrecs o dependències. Les persones grans som i volem seguir essent, el màxim temps possible, útils i autònomes. I això té a veure no només amb les condicions de vida i de salut, sinó també amb ser útils socialment, fent tasques i funcions per a les quals estem perfectament preparats i hi tenim experiència. Vol dir que se'ns reconegui allò que ara fem i que volem seguir fent. També vol dir entendre que tota etapa vital és bona per aprendre i ensenyar; i nosaltres volem seguir aprenent i ensenyant, compartint sabers amb tothom.

Treball i jubilació s'han convertit en termes irreconciliables; i no entenem que encara ho siguin. Els grans canvis que s'han anat produint en el mercat de treball van en la línia d'introduir més precarietat, menys continuïtat i més inseguretat en les condicions laborals. Ho veiem amb preocupació. Però no voldríem que això ens fes pensar que nosaltres, les persones grans, ja no tenim res a dir ni a fer en el camp productiu. A la cimera de Lisboa de la Unió Europea de l'any 2000 i al recent Acord Estratègic per a la Internacionalització, la Qualitat de l'Ocupació i la Competitivitat de l'Economia Catalana es parla d'ocupació i de cohesió social. Hi estem d'acord. Cal vetllar per seguir afavorint el desenvolupament econòmic i, al mateix temps, lluitar per la inclusió i la cohesió social. Però només es parla de les persones grans com a possible font d'ocupació per als altres, i no ens hi veiem recollits quan es parla de contribuir a la generació de valor per a l'economia i la societat catalanes.

Podem seguir treballant tot i ser grans i jubilats? Nosaltres entenem que sí. Sobretot si considerem que treballar vol dir generar valor, ser útils socialment. Treballem quan participem en activitats voluntàries. Ho fem quan cuidem els nostres fills i néts. Treballem quan donem consells sobre com es pot fer millor això o allò. Treballem quan ajudem, per exemple, perquè no es perdin oficis, maneres de cuinar o elements de la memòria històrica. Sabem que aquesta mena d'ocupacions no comporten contraprestació econòmica, no inclouen salari. Creiem que caldria no només reconèixer això que fem i donar-hi valor i reconeixement social, encara que sigui com a prestació que podria implicar reduccions fiscals, sinó també donar a aquesta mena de tasques un clar reconeixement oficial de la mena que sigui.

Entenem, a més a més, que caldria incorporar formes que recullin encàrrecs puntuals a professionals, a artesans, a persones que vulguin seguir exercint feines que impliquin contraprestació econòmica amb les correccions legals i econòmiques que calgui estudiar perquè això no impliqui abusos, coincidències i problemes per a altres col·lectius.

Volem ser actius i útils; i ho som. Cal veure com recollim i incorporem la màxima flexibilitat per permetre que el nostre capital, els nostres coneixements, la nostra experiència no es perdin ni es deixin de banda. Volem seguir aportant també en el camp de la formació, com alumnes i com ensenyants. Tots nosaltres som plenament conscients que ens queda molt per aprendre. La situació de la formació d'adults a Catalunya no es pot qualificar de bona; encara hi ha un bon gruix de persones grans, dones sobretot, que no saben llegir ni escriure. Moltes persones grans no van poder acabar els seus estudis primaris, o tot just els van acabar. Parlem molt de societat del coneixement, però encara hi ha força catalans i catalanes a qui els costa seguir la lectura d'un llibre o no saben connectar-se a Internet.

Veiem ben orientada la xarxa d'aules de gent gran que estan actives al territori català. Però entenem que cal seguir treballant en aquesta línia amb molt més esforç; avançant cap a la idea de formació contínua al llarg de tota la vida, cap a una societat que entengui que l'educació és central per al benestar i el progrés de la seva gent, i que quan parlem d'educació parlem, per tant, d'edats que van de 0 a 100 anys.

Necessitem aules en condicions, espais preparats per aquesta tasca. Necessitem compartir espais educatius que ja existeixen: escoles, instituts i universitats. Volem ajudar i que ens ajudin, poder accedir a cursos ordinaris en itineraris que ja existeixen, i poder organitzar cursos per a nosaltres amb itineraris formatius propis.

I això és especialment important pel que fa a l'accés a les noves tecnologies. La nostra societat es caracteritza cada dia més pel paper central que tenen les noves tecnologies de la informació i la comunicació en les nostres vides. Cada vegada creix més la idea que sense accedir-hi, treballar-hi, comunicar-s'hi i fer-les servir en funcions del dia a dia, no ens en sortirem o, almenys, ens serà més difícil fer-ho.

Les persones grans partim generalment de condicions educatives, formatives i físiques que fan aquest accés més difícil. L'anomenada fractura digital multiplica el seu impacte en el nostre col·lectiu. Cal afrontar-ho amb tanta decisió com quan es parla d'escola i Internet. Reconeixem que s'ha avançat, però que queda encara molt per fer.

Cal aquí fer una crida a totes les persones d'entre 55 i 65 anys, la majoria encara en exercici, més formades i amb una mentalitat més participativa en els afers que impliquen la ciutadania, perquè siguin conscients de les mancances i necessitats que cal cobrir per al col·lectiu i del fet que si els avui compromesos –les persones de 70 a 78 anys– no poden o no són a temps d'acabar la feina, ells se la troba-

ran per fer. Per aquest motiu, seria convenient que comencessin a incorporar-se al col·lectiu de les persones grans, el qual, al cap i a la fi, també és el seu.

Cal invertir en equipaments, en aules, però també en formadors adequats, en equips aptes en la seva configuració per a les nostres carències de vista o de manipulació dels aparells. Avenços ergonòmics han d'anar de bracet d'avenços en espais i en persones que es dediquin a ensenyar de manera especialitzada a les persones grans com accedir a les noves tecnologies. Caldria aprofitar la gent que ja està formada en comptes d'invertir en nous formadors.

L'objectiu de tot plegat, volem recordar, és que siguem més autònoms; que ens puguem valdre més per nosaltres mateixos; i que puguem aprofitar els recursos per al coneixement, l'accessibilitat i la interacció que permeten aquestes tecnologies, i que cada dia ho permetran més i més, tot entenent que cal fer més planera la informació necessària per poder accedir a aquestes noves eines d'informació.

L'equitat i les condicions de vida

Les millores assolides en els darrers 25 anys queden molt lluny de les necessitats reals, ja que les desigualtats segueixen existint i afecten a moltes persones grans, entre les quals el 70% es troba encara en el llindar de la pobresa.

Aquestes són algunes de les dades de què disposem: les persones grans representem avui més del 20% de la població del país. Prop del 60% són dones. De les més de 200.000 persones grans que viuen soles a Catalunya, la majoria són dones. El 35% de la gent de més de 65 anys té alguna mena de discapacitat. Estudis recents de la Fundació Jaume Bofill alerten que el risc de pobresa és quasi el doble entre les persones grans que entre els altres grups d'edat. Una de cada tres persones grans es troba en aquesta situació, especialment les vídues o dones grans que viuen soles.

També és cert que hi ha persones grans que mantenen unes condicions econòmiques i de benestar bones o acceptables. Però el que ens preocupa són precisament aquestes desigualtats i les situacions de discriminació i exclusió que pateixen moltes persones grans, amb condicions de vida molt precàries.

Des d'aquest congrés volem alçar la nostra veu per defensar els drets de totes les persones grans i, molt especialment, reclamar als poders públics i a la societat en general que s'arbitrin els mecanismes que permetin superar les situacions de pobresa social, econòmica i d'exclusió social tan aviat com sigui possible.

No podrem estar contents de celebrar aquest congrés si no som capaços de pensar en aquells que encara tenen mancances i limitacions, i els ajudem a millorar de manera molt decisiva les seves condicions de vida amb ajuts de les administracions.

Són persones grans que viuen amb molta precarietat. Són i se senten fràgils. Són veïns i veïnes nostres. Gent que amb prou feines arriba a finals de mes amb unes pensions que, si bé han anat millorant, encara són molt migrades. Gent que ho té molt difícil per pagar els serveis bàsics com són el telèfon, l'aigua, la calefacció, la llum... Gent que quan se'ls espatlla alguna cosa de la casa sovint no tenen recursos per poder arreglar-la o canviar-la. Denunciem de la manera més ferma que tot i que aquestes situacions que hem descrit anteriorment són prou conegudes, hi ha sectors econòmics, polítics i socials que consideren l'envelliment com un problema de la societat i posen en qüestió el precari estat del benestar en què vivim.

Exigim que els serveis públics i privats contribueixin substantivament i de manera més eficaç en nosaltres, entenent qui som, què ens passa, i com ens podrien servir recíprocament millor. Les persones grans necessitem residències dignes, amb preus assequibles a les nostres pensions, per la parella i amb nombre suficient de places.

Parlem de les caixes d'estalvis, dels bancs, de les asseguradores, de les mútues, de les multinacionals... i de les grans companyies de serveis bàsics (llum, telèfon, gas...) i sobretot d'aquelles que per la seva hegemonia i els privilegis obtinguts per part d'alguns representants dels poders públics, en ocasions, han actuat en solitari obtenint beneficis astronòmics. Els poders públics han de vetllar i prendre mesures perquè no es permetin aquestes situacions.

I també parlem de les administracions, de la manera de fer els tràmits, de gestionar els drets i les ajudes... Saben qui som? Saben què ens preocupa? ¿Saben que molts cops fer una gestió, saber què vol dir la factura, evitar que ens enganyin no és senzill? Saben que podrien adequar els contractes a les nostres particularitats?

Segurament no ho saben, però afirmem que tenen l'obligació de saber-ho. Reclamem aquella figura, ja reivindicada en el passat Congrés Nacional de la Gent Gran, que havia de defensar les persones grans. I reivindicuem també que els pensionistes no hagin de pagar comissions als bancs i caixes on cobren les pensions.

No estaria bé que consideressin de manera especial qui som? ¿No parlen tant de responsabilitat social? ¿Per què no ens l'apliquen també a nosaltres, aquesta responsabilitat social?

Ens preocupa també la seguretat o millor dit, la inseguretat. Les incerteses augmenten cada dia. Molta gent se sent més fràgil, més vulnerable davant dels canvis que tan ràpidament se succeeixen. Molts cops les persones grans ens veiem afectades de manera més intensa per aquestes sensacions de risc. Patim pressions lligades a la nostra condició de llogaters, provocades pel fort augment dels preus de l'habitatge. Podem tenir la sensació que el nostre aïllament o solitud ens pot deixar més indefensos davant d'estranyes i, fins i tot, podem patir pressions i violència per part de persones properes per qüestions econòmiques o provocades per la convivència diària.

Cal, doncs, ser-ne conscients. No per incrementar una seguretat extensiva i abusiva, sinó per prevenir, i també per col·laborar a sentir-nos personalment i col·lectivament més segurs. Segurs en les nostres condicions de vida i en el manteniment dels nostres habitatges. Segurs amb els recursos bàsics que hem de tenir i en la nostra integritat física i material. Això vol dir no separar unes inseguretats de les altres i treballar conjuntament amb administracions i cossos de seguretat per analitzar com ho podem fer entre tots per prevenir i respondre millor a aquestes fragilitats.

No tothom pateix igual aquestes vulnerabilitats. Tractar equitativament la gent no vol dir tractar tothom de la mateixa manera. Vol dir tractar tothom des de la seva especificitat, però procurant que tothom arribi a nivells de serveis i de qualitat similars.

La salut per a nosaltres és bàsica. Com més grans som, més dependents som de les nostres condicions de salut. Volem, però, tenir una relació amb la salut que ens permeti seguir essent autònoms mentre puguem. L'autonomia és el centre de la dignitat individual; i l'autonomia per poder ser crític i no acceptar de manera incondicional allò que et diuen és la garantia de la persona lliure, el reconeixement de la seva condició de subjecte, de ciutadà.

El reconeixement i la dignitat

En el cas específic de les persones grans, sabem que per garantir la seva autonomia caldrà tenir en compte elements específics relatius a la salut i la mobilitat, però també relatius a la formació, l'habitatge i la capacitat de plantejar-se autònoma i críticament la seva pròpia realitat. També sabem que no tothom arriba a certes etapes vitals amb les mateixes condicions econòmiques, culturals, d'arrelament i d'inserció social.

Tractar de manera diversa la desigualtat existent entre la gent gran garanteix que lluitem de manera adequada per la igualtat de les persones grans. I per tant, haurem d'anar veient què vol dir ser ciutadà i persona gran en una Catalunya que cada cop ha de ser més capaç de reconèixer i tractar amb la mateixa dignitat la diversitat d'opcions vitals, sexuals, culturals, ètniques i religioses.

Reclamem un compromís social pel futur de les persones grans a Catalunya. El reclamem conscients del nostre compromís per participar activa i conjuntament amb altres col·lectius i persones per construir un futur millor per a tothom, aquí i a fora.

En aquest sentit ens adrecem especialment a l'Administració Pública. Després de molts decennis d'autoritarisme, manipulació i ocultament de la voluntat popular, gaudim des de fa prop de 30 anys d'un sistema polític que, amb tots els seus defectes, sabem que és el que millor ens permet expressar i que la nostra voluntat sigui representada, per exemple amb una unitat orgànica específica. Per tant, des d'aquest 5è Congrés exigim que en els diferents nivells de l'Administració Pública tinguem referents polítics.

Però aquesta renovació del nostre compromís amb la democràcia no ens pot fer amagar el fet que cal millorar-la i unificar-la per evitar enfrontaments. Fer-la més receptiva aquí i ara als que no tenen veu, més capaç de respondre a les necessitats i demandes dels que menys capacitats i recursos tenen. No podem amagar que moltes persones grans ens sentim poc escoltades i poc acompanyades i ateses en les nostres necessitats i neguits. Hem d'exigir i aconseguir la participació en la vida política, social i cultural de la nostra comunitat, amb la convicció que un país socialment avançat ha de comptar amb la participació de tots els ciutadans i ciutadanes.

Hem, doncs, d'avançar cap a formes i instàncies de participació de les persones grans a Catalunya que no només permetin fer sentir la nostra veu específica, expressant les nostres demandes i els nostres punts de vista, sinó que també assegurin que s'avança en la transformació i millora de la qualitat de vida de les persones grans. Nosaltres, les persones grans de Catalunya, volem participar per millorar i transformar la nostra realitat.

El 5è Congrés Nacional de la Gent Gran exigeix a totes les Administracions Públiques que hi hagi consells consultius de gent gran a tots els nivells. Per això, ens cal que els òrgans de participació ja existents, enfortits i reforçats, no només siguin informats del que es vol fer des dels poders públics, sinó que les persones grans, les seves organitzacions i representants puguin compartir la definició dels proble-

mes que els afecten i col·laborar en la recerca de les solucions o oportunitats de millora que administracions i nosaltres mateixos podem anar trobant davant dels problemes compartits.

Ens agradaria també que el món empresarial avancés cap a una visió més flexible i responsable del que implica el seu arrelament al país. Les persones grans no poden considerar-se persones improductives o supèrflues. Les nostres activitats, la nostra utilitat social va, com bé sabem, molt més enllà d'allò que el mercat ara com ara considera productiu o rendible. Les persones grans, amb tota la nostra varietat de situacions, recursos i capacitats, exigim que se'ns reconegui la nostra aportació passada, present i futura al benestar col·lectiu.

Reivindiquem que la societat en general tingui present i reconegui que la gent gran, amb el nostre esforç i treball tant individual com col·lectiu, hem creat les bases materials sobre les quals es construeix el desenvolupament actual de la nostra societat. Hem de continuar essent actius i participar en la vida social. Ser actiu és ser productiu i aquest concepte de producció l'hem de defensar davant dels plantejaments merament economicistes.

Una aportació que s'expressa de moltes maneres: participació en processos d'aprenentatge, contribució a tasques de valor social i col·lectiu, funcions de cura i atenció, serveis de manteniment de la convivència urbana i rural, transmissió de coneixements tàcits i explícits, presència activa en dinàmiques mercantils, socials i econòmiques, etc.

Algunes interpretacions molt simplistes ubiquen les persones grans com un sector de la població que només reivindica més recursos per cobrir les seves necessitats. Aquesta és una visió reduccionista i falsa, ja que qui afirma això s'oblida de la nostra aportació a través de tota la nostra vida i l'aportació que actualment fem al conjunt de la societat.

Nosaltres som útils. Ho som perquè entenem que tota persona ho és, i perquè sabem que sabem. Sabem que hem anat acumulant experiències, aprenentatges, capacitats i coneixements que poden ser útils als altres: a les empreses, als poders públics, al lloc on vivim, als nostres veïns i a la nostra família. També sabem que no ho sabem tot i que, per tant, ens agradaria aprendre, conèixer, apropar-nos a sabers i coneixements que no hem pogut tenir abans. Volem ensenyar i aprendre. Volem aprendre i ensenyar. Volem ajudar i que ens ajudin. Volem compartir.

No ens agrada, per tant, que ens vegin només com a persones que depenem dels altres. Nosaltres som tant dependents com ho pot ser qualsevol a la nostra societat. Els nens i els joves també ho són. Ho són els adults d'una manera o altra.

Nosaltres, els grans, ho som d'una manera específica. Quan arribem als darrers anys de la nostra vida, la nostra autonomia minva i això exigeix més ajuda, més suport. En aquest sentit celebrem que s'avanci decididament cap al reconeixement del dret a l'autonomia com un dret de caràcter universal. Però cal recordar que, com ja hem dit, a cada fase vital, cada persona és dependent dels altres. Fins i tot en els moments finals de la vida d'una persona la seva gent depèn d'ell o d'ella.

Tot plegat ens ha d'obligar a repensar la manera com es presenta la vellesa als mitjans de comunicació. Des d'aquest 5è Congrés exigim l'ús d'un codi ètic i un vocabulari adequat al tractament que rebem en aquests mitjans. Molts cops se'ns presenta com a persones poc flexibles, encarcerades, poc disposades a acceptar els canvis, i més aviat decadents i passives. Es posa com exemple l'actitud falsa de certa publicitat que dona de nosaltres una imatge pejorativa o favorable dependent dels interessos que es vulguin treure del nostre col·lectiu. Som un potencial molt important com a consumidors i com a generadors de llocs de treball. Aquests són estereotips clarament negatius en una societat com la nostra. Cal ser conscients que la realitat és, cada vegada més, una construcció social que es forma sobretot als mitjans de comunicació. Voldríem, doncs, reclamar més i millors canals d'expressió, maneres més específiques i dignes de ser presents, i interlocutors que coneguin la nostra realitat. Volem que els mitjans de comunicació explicitin les notícies reals que tenen a veure amb les persones grans, com pot ser el treball de voluntariat, la pobresa de moltes persones d'aquest col·lectiu, etc. Tal i com es presenten ara les notícies ens fan ser un col·lectiu més vulnerable, en vendre una imatge de desinterès davant el compromís social. Volem visions intergeneracionals i formes de referir-se a nosaltres que evitin la desconsideració o la discriminació. Això no vol dir tenir espais específics i compartimentats, que també serien positius, sinó sobretot ser presents de manera natural i no esbiaixada en el dia a dia dels mitjans i també en els espais de publicitat. Ni més ni menys que altres col·lectius que avui són objecte de consideració especial, com per exemple les qüestions referents al gènere o a la diversitat ètnica. Ens oferim a col·laborar amb els mitjans i amb els col·legis professionals per tal d'avançar conjuntament en aquesta tasca.

Reclamem al Consell de l'Audiovisual de Catalunya i a les administracions que tinguin mitjans de comunicació que considerin aquestes demandes tantes i tantes vegades reivindicades.

Reconèixer aquesta diversitat i tractar amb dignitat les especificitats de les persones grans és important. Però també ho és, parlant de diversitat ètnica, el fet d'entendre i reconèixer com ha anat canviant el nostre país en els darrers anys.

Catalunya és cada cop més diversa. I no podem fer altra cosa millor que celebrar-ho. Tenim la sort de viure en un país que ha anat demostrant que és capaç d'acollir, ajudar i fer tirar endavant la gran majoria dels que hi han arribat. Tothom ha anat acomodant-s'hi, trobant el seu lloc. La Catalunya dels anys cinquanta i seixanta ho va poder fer, i avui entre els milers i milers de persones grans de Catalunya n'hi ha moltes vingudes d'Andalusia, Extremadura, Galícia, Múrcia, les Castelles, Aragó o altres indrets. Ara arriba gent de molt més lluny, i hem de ser capaços de fer un país acollidor per a tots ells, alhora que ells han de fer un esforç per integrar-se al nostre país. Volem un país que respecti i sigui respectat i que, com hem anat fent sempre, sigui capaç de fer que tothom hi trobi el seu lloc.

Sabem bé que entre la gent que s'ho passa pitjor a Catalunya destaquen els joves que busquen feina o que només troben feines molt precàries. Destaca també la gent de més de 50 o 55 anys que tracta de reincorporar-se al món del treball, i els que es veuen obligats a la jubilació forçada. També és greu la situació de moltes persones grans que compten només amb els recursos més bàsics per subsistir. Però també sabem que a cadascun d'aquests col·lectius, el fet de ser dona o de ser immigrant accentua aquesta vulnerabilitat, aquesta fragilitat, aquest risc de ser exclòs.

Hem de saber com s'ha de reaccionar davant d'aquesta realitat. Les dones grans es mereixen ser reconegudes en les seves especificitats, en els seus valors propis. Venim d'una època en què les dones treballaven a casa i els homes sortien a guanyar-se el pa fora de la llar. Ara sabem que ja no és així, i que tant els homes com les dones treballen fora de casa. Però també sabem que a casa segueixen treballant més les dones que els homes, i així elles fan doble jornada. Les dones grans acostumen a seguir fent mentre poden les funcions bàsiques per a la convivència familiar, per al benestar i la cura dels seus. Cal tenir-ho en compte i reconèixer el seu immens valor. Viuen més anys i viuen més soles. I això també cal que es tingui en compte en el reconeixement d'ajudes econòmiques concretes, de recursos de suport i d'atenció per a aquestes dones que ho han donat tot pels seus i ho segueixen fent fins que poden. Per tant, demanem dels poders públics que es valori el treball d'aquestes dones i s'adoptin les mesures legislatives perquè aquest col·lectiu, que en moltes ocasions no ha cotitzat a la Seguretat Social i no ha pogut accedir a una pensió adequada, hi accedeixi. S'aconseguirà així una veritable política d'igualtat de sexes, evitant la discriminació que encara avui pateixen les dones en la nostra societat.

Comencem a tenir immigrants que podem incloure dins la categoria de persones grans. La majoria arriben aquí per reagrupament familiar. I en tindrem més a

mesura que vagin passant els anys. Hem de ser-ne conscients. Molta de la gent que arriba de ben lluny té una consideració especial envers les persones grans i el seu paper dins les famílies. Ho hauríem de saber aprofitar per ajudar que tots plegats ens entenguem millor i puguem acceptar-nos els uns als altres tal com som. Ells van coneixent els nostres costums, la nostra manera de fer. Nosaltres hem d'anar reconeixent la seva dignitat, el seu valor per deixar la terra i buscar un futur millor per a ells i les seves famílies. Tots sabem que això no és senzill. Canviar de terra vol dir acceptar costums i maneres de fer que no són les teves, però també hauria de voler dir trobar comprensió i reconeixement.

Ens hem d'anar acostumant els uns als altres, integrar-nos tots plegats en un món que canvia molt ràpidament, i ajudar-nos a fer-ho amb els menors traumes possibles.

La implicació col·lectiva i el compromís ciutadà

La plena inserció de les persones grans a la societat catalana no passa només per tenir garantides unes condicions de vida dignes, gaudir d'autonomia individual i veure reconeguda la nostra especificitat personal i col·lectiva. Quan diem que som ciutadans i ciutadanes de ple dret i volem participar activament de manera integral en la nostra societat, volem dir que no acceptem ser només objecte d'atenció i d'administració, sinó que tenim el dret i el deure de ser presents en les dinàmiques socials i polítiques de les nostres comunitats i del país.

A poc a poc, a moltes ciutats, pobles i comarques s'han anat constituint consells de representació de la gent gran. Fa temps que alguns de nosaltres participem activament en la direcció i gestió dels nostres centres i casals. Però, detec-tem encara molts entrebancs, moltes reticències per exercir plenament la nostra condició de ciutadans responsables a les institucions del país. Segurament altres col·lectius, persones d'altres edats, tenen la mateixa percepció. No volem dir, per tant, que la participació i la implicació en els afers col·lectius sigui un tema que només ens afecti a nosaltres. Però, això no vol dir que no tinguem les nostres especificitats en el problema més general de millorar la qualitat de funcionament de la nostra democràcia.

Participar en la vida comunitària és per a nosaltres tan important com pot ser tenir bona salut i disposar dels recursos suficients per viure dignament. Una persona activa i sana és una persona implicada en allò que l'envolta, en el benestar individual i col·lectiu. Cal, doncs, aprofitar millor el nostre potencial, força i capacitat.

Molts cops veiem que se'ns tracta com a persones que estem de retirada de la vida social i política. Cal impulsar el paper actiu de les persones grans en l'esport, en les relacions afectives, en el fet de preocupar-se per millorar les capacitats educatives i tecnològiques. Però també cal impulsar i canalitzar l'activisme, les ganes de fer i de servir de les persones grans en els espais públics, en el voluntariat, en la capacitat de fer coses per als altres. En temes com la sostenibilitat i la defensa del medi ambient, on molts cops les persones grans podem ajudar tant o més que les altres, a partir del nostre coneixement del país, dels seus paisatges, dels seus recursos naturals, d'una experiència de vida aprofitant i recuperant una manera de viure que ha estat sostenible sense ser-ne molts cops conscient, o sense anomenar-la d'aquesta manera.

Podríem pensar com potenciar la presència activa de les persones grans en àmbits de serveis necessaris per a la comunitat sense que això vulgui dir intrusisme laboral. Caldria pensar com es pot aprofitar el potencial d'experiència i les ganes de fer coses de tanta gent útil que disposa de temps, recursos i capacitats. Sabem d'experiències molt positives en les que de manera intergeneracional joves, adults i grans han treballat conjuntament per tirar endavant iniciatives necessàries per a les seves comunitats. Caldria valorar aquestes experiències, fer-ne reculls i afavorir l'aprenentatge creuat entre grups i entitats. En una societat en la qual cada dia guanyen més terreny l'individualisme, la competitivitat, la intolerància, l'hedonisme i la insolidaritat, des del moviment de les persones grans del nostre país hem d'impulsar els valors de la solidaritat, la convivència intergeneracional i la justícia social.

És evident que quan parlem d'activitats formatives o de lleure ens fixem més aviat en el contingut d'aquestes experiències, però caldria veure també la gran aportació que es fa de manera implícita al benestar col·lectiu, a la cohesió social, quan les persones van a buscar-se les unes a les altres per anar plegades a algun lloc, quan es preocupen per qui no ha pogut venir, quan visiten el company malalt o quan es tiren endavant iniciatives per millorar alguns aspectes.

És cert que moltes vegades ens costa sortir de la nostra pròpia realitat generacional, però cada vegada hi ha més gent disposada a veure de manera àmplia l'acció col·lectiva i social de les persones grans, i cal aprofitar aquest impuls.

D'iniciatives i de possibilitats no en manquen. Disposem d'organitzacions pròpies i de segon nivell que agrupen milers i milers de persones a Catalunya. Casals, aules de gent gran, consells consultius comarcals i municipals, sindicats i federacions són espais de representació que podem aprofitar. Sens dubte és decisiu el paper que poden jugar els governs locals aprofitant les oportunitats que dóna la

proximitat per tal d'incrementar la nostra presència activa, superant la necessària, però insuficient, visió estrictament representativa.

I això vol dir, per exemple, que podem anar assumint de manera directa i auto-gestionària els nostres propis centres i casals. Cal anar-ho provant i assumir que no som només objecte de gestió, sinó que també podem ser subjectes i protagonistes d'aquesta gestió. Considerem que els casals de gent gran de la Generalitat de Catalunya haurien de ser traspassats a l'administració més pròxima al ciutadà, els municipis, dotant-los dels recursos econòmics i humans necessaris per garantir-ne un correcte funcionament.

Si volem que la participació de les persones grans tingui la dimensió que cal, hem de relacionar més estretament representació i participació, participació i transformació de les nostres condicions de vida en el si de la resta de la comunitat.

Molts cops diem que en temes de participació sempre som els mateixos. Això ens passa perquè acostumem a entendre el fet de participar com anar a reunions, escoltar, parlar, debatre, prendre acords i tornar a reunir-nos. Molta gent, i no només persones grans, entenen participar com fer coses que els permetin ser útils, actius, i no només espectadors.

Moltes vegades les persones grans que estem en els òrgans consultius que existeixen actualment caiem en el desànim atès que les nostres aportacions no són tingudes en compte. Per això, reclamem que les decisions i conclusions dels consells de la gent gran, en els diferents nivells de les administracions públiques, tinguin caràcter vinculant una vegada contrastada la viabilitat tècnica i econòmica de les propostes.

No podem repetir un format de participació que és només per a uns quants. Hem de pensar noves maneres de fer-ho: formats més àgils, actius, limitats en el temps i on tothom s'hi trobi protagonista. I això vol dir ampliar el sentit de la participació a les qüestions del dia a dia. Ajudar-se, tenir cura els uns dels altres, tenir cura dels espais públics comuns, col·laborar amb les escoles, fer de voluntaris pel civisme, tenir presència en els grans debats globals relacionats amb la pau, la cooperació internacional, l'ajuda als més desvalguts...

La política institucional és també important però no és l'únic escenari de participació de la gent gran.

També volem tenir presència en la política, entesa en el sentit més estricte i convencional de la paraula. De fet, hi ha gent que s'hi implica, i ho aplaudim. Creiem que cal estimular la presència de persones grans actives en la política institucional. Mol-

tes vegades sembla que és millor que els polítics siguin joves i es manté la confusió entre renovació de la política i l'edat dels que la practiquen. Canviar les coses no és un atribut exclusiu dels joves. Les persones grans estimem les coses que funcionen, però també volem canviar les que no ens agraden. Sabem que els canvis sobtats molts cops són poc duradors, però som tan entusiastes com qualsevol altre col·lectiu per ajudar a modificar allò que no funciona. Alguns de nosaltres hem estat presents a les reunions del Fòrum Social Mundial on es reivindica que un altre món és possible. També ho creiem; i creiem que una altra manera d'entendre les persones grans és possible.

Esperem que aquestes reflexions ens hi ajudin, i que junts ens comprometem a assolir un futur millor per a una Catalunya que avanci sense pressa, però també sense pausa, cap a una distribució més equitativa dels seus béns en benefici de tots.

Conclusions

A la ponència A s'analitzen els diferents aspectes que influeixen en la gent gran de Catalunya per oferir, així, un retrat de la situació actual. També s'estudien els canvis que seran necessaris per fer front al futur de la societat catalana. Aquestes són les conclusions:

- Les persones grans volem participar activament en la societat catalana i demanem que es reconegui la nostra contribució al benestar del país.
- Les persones grans compartim un gran nombre d'aspiracions i valors molt significatius.
- No volem reclamar per nosaltres res diferent de la resta dels nostres conciutadans, però sí volem veure reconeguda la nostra especificitat, ser tractats com ens mereixem i que puguem aportar tot allò que encara ens és possible.
- Entenem que la societat no pot definir amb claredat quan una persona ja és gran, donat que aquest fet es produeix a cada persona de forma diferent en funció del sexe, del lloc de naixença, de viure al camp o a la ciutat, de tenir accés a serveis o no, de tenir casa o no, etc.
- Tots plegats –gent gran, administracions públiques, organitzacions socials, mitjans de comunicació, entitats i tots els ciutadans– hem de decidir «què volem ser quan siguem grans».
- Volem que Catalunya sigui un país per a totes les edats, i que les persones grans siguin considerades un dels components clau de la ciutadania.
- Volem ser i seguir essent útils i autònoms i, per tant, tenir totes les condicions i ajuts necessaris per aconseguir-ho.
- Volem seguir treballant, tant en activitats laborals puntuals com en d'altres sense contraprestació econòmica, i que se'ns reconegui la gran labor que fem tenint cura dels nostres, ensenyant, fent activitats de voluntariat, etc.
- Necessitem continuar la nostra formació personal a través de les aules de disciplines diverses, així com formar-nos en les noves tecnologies i trobar les eines adients per fer-ho.
- Entenem necessari que les persones que han sortit del mercat laboral de forma definitiva, encara que no arribin als 65 anys, s'integrin en el nostre col·lectiu, aprofitant-nos mútuament, al servei del nostre poble.
- En resum, volem mantenir-nos autònoms mentalment i físicament el màxim temps possible.

- Demanem a les administracions públiques tot l'esforç necessari per resoldre les situacions d'exclusió i de pobresa social i econòmica tan ràpidament com sigui possible. Per això, cal el replantejament del sistema de pensions, per tal que no quedi ningú en situació de pobresa.
- Necessitem residències i serveis socio-sanitaris dignes i a preus assequibles.
- Demanem també que bancs i caixes deixin de cobrar comissions a les persones grans amb ingressos mínims, i que mútues i asseguradores es replantegin el seus serveis i els seus preus.
- Demanem la figura pública dedicada a la defensa de les persones grans.
- És necessari tenir defenses per a la nostra fragilitat, ja que som especialment vulnerables al *mobbing* immobiliari, a la violència i al maltractament a la integritat física i material, i als impediments per a la nostra mobilitat.
- Necessitem un sistema de salut i d'atenció socio-sanitària adaptat a les nostres particularitats, que ens permeti mantenir al màxim la nostra autonomia i la nostra dignitat i que alhora, ens permeti pensar i decidir d'acord amb les nostres conviccions i valoracions.
- Volem participar en la vida pública, política, social, econòmica i cultural, al mateix temps que exigim la presència de persones grans adients als diferents nivells de l'administració pública.
- Exigim consells consultius de persones grans a tots els nivells de l'administració i que no siguin únicament informatius, sinó que participin activament i de manera decisòria en el plantejament de les polítiques públiques, de manera que les seves aportacions tinguin caràcter vinculant un cop contrastada la seva viabilitat.
- Demanem al món empresarial una visió realista del nostre col·lectiu; no com a persones improductives, sinó com a consumidors i creadors de valor social i econòmic.
- Reivindiquem que la societat reconegui l'esforç i el treball que hem realitzat al llarg dels anys, i que ha aconseguit crear les bases materials de l'actual desenvolupament de la nostra societat.
- Les persones grans en cap cas ens considerem simples reivindicadors de serveis i millores. Entenem que això és una visió reduccionista i falsa que no contempla la realitat de les nostres molt variades aportacions a la societat.

- No acceptem que pel fet de ser grans se'ns vegi com a dependents. Tothom pot ser-ho a qualsevol edat.
- No acceptem la manera com ens presenten habitualment la majoria dels mitjans de comunicació i de publicitat. Donen una imatge falsa o estereotipada que no es correspon a la realitat i, per tant, demanem al Consell de l'Audiovisual de Catalunya i a les administracions que tenen mitjans de comunicació propis que considerin aquesta demanda, tantes i tantes vegades reivindicada, amb caràcter urgent.
- Entenem Catalunya com un país d'acollida. Ho ha estat amb conciutadans nostres vinguts d'altres indrets de l'Estat i ha de ser-ho amb els nous immigrants vinguts de terres llunyanes. Molts d'ells ja són grans, o arribaran a ser-ho, i ens disposem a acollir-los a la nostra societat amb normalitat.
- Volem i necessitem responsabilitzar-nos de la gestió i administració dels nostres propis centres i casals.
- Defensem el voluntariat com a forma de participació en la vida pública, com a servei vers els nostres conciutadans i com a mitjà per impulsar els valors del civisme i la convivència.
- Sabem que hem de sortir de la nostra pròpia realitat generacional, combatre el propi aïllament i obrir-nos completament a la societat.
- La realitat i l'experiència ens diuen que no és cert que l'eficàcia i la innovació estiguin vinculades a la joventut i, per tant, demanem una major presència de persones grans actives en la política institucional.

Ponència

B

**DRETS I DEURES
DE LES PERSONES GRANS**

Acta de la comissió

En el Palau de Congressos de Catalunya, a les 10.30 hores del dia 5 d'octubre de 2006, es reuneix la Mesa de la Ponència B sobre «Drets i deures de les persones grans» del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, amb l'assistència dels delegats i delegades que han escollit la seva adscripció a aquesta ponència, per tractar l'ordre del dia següent:

1. Salutació i constitució de la Mesa de la ponència
2. Presentació de la ponència
3. Informació de les esmenes
4. Votació de les esmenes acceptades
5. Lectura i votació de les esmenes presentades no valorades per la Mesa
6. Lectura, aclariments i votació de les esmenes no acceptades
7. Votació de la ponència en la seva totalitat
8. Lectura i votació de les conclusions
9. Lectura de les comunicacions
10. Torn obert de paraules
11. Fi de la sessió

1. Salutació i constitució de la Mesa de la ponència

La vicepresidenta, Sra. C ndida Nevado, dóna la benvinguda a tots els delegats i delegades. A continuació, procedeix a la constitució de la Mesa que queda formada per les persones següents:

President: **Sr. Joan Alamillo**

Vicepresidenta: **Sra. C ndida Nevado**

Secretària: **Sra. Amàlia Coma**

Ponent: **Sra. Maria Furriol**

Secretari adjunt: **Sr. Joan Gratac s**

Supervisor de sala: **Sr. Andreu Salvia**

Supervisora de vot: **Sra. Montserrat Pastallé**

Supervisor de vot: **Sr. Fernando Arasa**

Vocal d'intervenció: **Sra. Avelina Gisbert**

Tècnic: **Sr. Joan Canimas**, coordinador tècnic i supervisor de la producció científica de l'Observatori d' tica Aplicada a la Intervenció Social de la Fundació Campus Arnau de l'Escala

2. Presentació de la ponència

El president de la Mesa, Sr. Joan Alamillo, presenta breument la ponència, agraeix la participació i el treball dels delegats i de les delegades, així com de tota l'organització i de les persones que formen part de la secretaria científica.

3. Informació de les esmenes

La ponent de la Mesa, Sra. Maria Furriol, fa una relació del total d'esmenes presentades al congrés i en especial de les que s'han elaborat en aquesta comissió.

A la ponència B s'han presentat un total de 299 esmenes, en suport paper i via web, de les quals 195 han estat acceptades; 87, rebutjades; 9, nul·les; i 7, pendents de valoració. Així mateix, per tipologia s'han presentat 215 esmenes d'addició, 52 de substitució i 27 de supressió.

A les 11.10 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 11.45 hores.

4. Votació de les esmenes acceptades

Es procedeix a la lectura i votació de les 17 esmenes que la Mesa ha transaccionat amb altres esmenes presentades. Totes són aprovades per la comissió.

A continuació, el president sotmet a votació el conjunt d'esmenes acceptades per la Mesa amb el resultat de 282 vots a favor, 1 en contra i 8 en blanc. Queden, per tant, aprovades i s'incorporen al text bàsic de la ponència.

A les 13.45 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 16.00 hores.

5. Lectura i votació de les esmenes pendents de valorar per la Mesa

Es llegeixen les vuit esmenes pendents de valorar i es porten a votació.

Les dues esmenes presentades per la Sra. Laura Giménez s'aproven i s'incorporen al text bàsic de la ponència.

De les quatre esmenes presentades pel Sr. Juan Tostado, dues s'aproven i s'incorporen al text bàsic de la ponència, una és retirada pel mateix delegat perquè considera que les propostes que hi consten ja queden recollides en el text de la ponència, i una altra no és acceptada per la Mesa.

L'esmena presentada per la Sra. Dolors Gardiel no és acceptada per la Mesa.

L'esmena presentada per la Sra. Pepita Puig es valora com a nul·la per defecte de forma.

A les 17.30 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 18.00 hores.

6. Lectura, aclariments i votació de les esmenes no acceptades

Els senyors Aracil, Corrons i Cals demanen que se'ls detalli de manera més exhaustiva els motius pels quals la Mesa no ha acceptat les seves esmenes.

De les onze esmenes presentades per aquests delegats, nou són retirades i dues se sotmeten a votació de la comissió, que no les aprova.

7. Votació de la ponència en la seva totalitat

Se sotmet a votació la totalitat de la ponència amb les esmenes incorporades. Els delegats l'aproven per majoria amb 93 vots a favor, cap en contra i 1 vot en blanc.

8. Lectura i votació de les conclusions de cada ponència

Els membres de la Mesa procedeixen a la lectura de les conclusions de la ponència. Tot seguit, se sotmeten a votació, essent aprovades per la majoria dels delegats amb 93 vots a favor, cap

en contra i 1 vot en blanc. Per tant, les conclusions de la ponència queden acceptades per unanimitat.

9. Lectura de les comunicacions

No es llegeixen per manca de temps.

10. Torn obert de paraules

Una persona en representació de les Comunitats Catalanes de l'Exterior, agraeix la participació dels Casals Catalans en el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

El Sr. Pueyo agraeix el treball realitzat a totes les persones responsables de l'organització del 5è Congrés.

11. Fi de la sessió

El Sr. Alamillo, president de la ponència, agraeix en nom de tota la Mesa la participació i col·laboració de tots els delegats i delegades i demana disculpes pels possibles errors que s'hagin pogut cometre. S'aixeca la sessió a les 20.00 hores.

Com a secretària, estenc aquesta acta amb el vistiplau del president.

Sra. Amàlia Coma
Secretària

Sr. Joan Alamillo
President

Esmenes i comunicacions

A la ponència B, els delegats i delegades presenten 7 comunicacions en suport paper i 299 esmenes, 225 de les quals a través de la pàgina web i 74 a través de l'oficina del congrés.

Canal de presentació d'esmenes i comunicacions

	Via web	Suport paper	Total
Esmenes	198	74	299
Comunicacions	0	7	7

Votació d'esmenes

	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	163	36	199
*Acceptades transaccionals	9	9	
No acceptades	62	27	89
**S'ha convidat a fer una comunicació	0	5	
Nul·les	0	10	10
Retirades pel propi autor	0	1	1
Total	225	74	299

* Aquestes esmenes es computen en el total de les acceptades.

** Aquestes esmenes es computen en el total de les no acceptades.

Tipologia d'esmenes

Esmenes d'addició	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	123	22	145
No acceptades	46	20	66
Nul·les	0	4	4
Retirades pel propi autor	0	1	1
Total	169	47	216

Esmenes de substitució	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	24	13	37
No acceptades	10	5	15
Nul·les	0	2	2
Total	34	20	54

Esmenes de supressió	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	17	2	19
No acceptades	6	2	8
Nul·les	0	0	0
Total	23	4	27

Esmenes sense tipologia	3
--------------------------------	----------

Ponència B. Drets i deures de les persones grans

Introducció

Tots els Congressos Nacionals de la Gent Gran que hem celebrat des de 1990 s'han preocupat, i molt, pels drets i deures de les persones grans. A poc a poc, anem avançant en aquest àmbit, però considerem que no n'hi ha prou perquè hi ha coses que s'han de resoldre ràpidament, no només perquè són injustes sinó sobretot perquè la gent que les pateix no pot esperar.

L'any 2003 es va aprovar la Carta de Drets i Deures de la Gent Gran de Catalunya en compliment, entre altres, dels compromisos presos a partir del 4t Congrés Nacional de la Gent Gran. La Carta, com no podia ser d'una altra manera, comença parlant de la dignitat, és a dir, del principi que fonamenta els drets i deures de les persones.

Per tenir una vida digna fan falta unes condicions que moltes vegades no depenen d'un mateix. Per això és tan important comptar amb l'afecte, la comprensió i el respecte dels altres i, sobretot, amb un Estat social i democràtic de dret que vetlli per la justícia i la solidaritat.

Considerem que és un deure dels delegats i delegades d'aquest 5è Congrés detectar les situacions més urgents, pensar i assenyalar vies de solució, i demanar actuacions a la societat en general i als poders públics en particular. Per tant, aquest congrés vol dedicar, una vegada més, una atenció especial a les persones grans que viuen una situació de fragilitat o desempament que amenaça la seva dignitat i felicitat. Aquest és l'objectiu de la ponència.

Sobre la pobresa econòmica i la pobresa social

Avui més que mai és important destacar que la pobresa és multidimensional, és a dir, que les necessitats bàsiques que algunes persones no poden satisfer poden ser de diferents menes: materials, socials, educatives, culturals o simbòliques i, fins i tot, espirituals i afectives. En aquest sentit, Aristòtil ja va assenyalar que la felicitat necessita els béns de l'ànima, del cos i de l'exterior. Les carències en aquestes diverses dimensions es poden acumular i combinar de tal manera que a vegades donen lloc a situacions molt dramàtiques que poden portar a la marginació social.

Pel que fa als béns materials, no tenim cap dubte que la pobresa econòmica és un problema gravíssim i aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran vol denunciar una vegada més aquesta situació. Tal com assenyalen els informes sobre la

pobresa a Catalunya de la Fundació Jaume Bofill, de la Fundació Un Sol Món i de Càritas, tots els grups demogràfics són vulnerables al problema de la pobresa, però els infants i les persones grans són els més propensos a patir-la. Segons les dades de la renda que analitza l'informe de la Fundació Un Sol Món de l'any 2003, el grup d'edat amb un risc de pobresa més important és el de les persones grans. Més de tres de cada deu de nosaltres estem en situació de pobresa amb nivells d'intensitat i gravetat molt alts. És a dir, el risc de pobresa a Catalunya es troba especialment associat a les llars amb persones d'edat avançada.

Amb el Reial Decret 3/2004 de 26 de juny, el Govern de l'Estat crea l'Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples (IPREM), el referent econòmic per accedir a les prestacions socials partir d'aquest moment.

El Decret recull que les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla, amb les entitats que integren l'Administració local, podran utilitzar com a indicador de rendes l'IPREM, sense perjudici de la seva potestat per fixar indicadors propis en l'exercici de les competències que constitucionalment els corresponen.

El Govern de Catalunya i les centrals sindicals CC.OO. i UGT, després d'un procés de negociació, han creat l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC) i han situat la quantia en 509,80 euros mensuals per a l'any 2006, un 6,4% per damunt de l'IPREM estatal.

Des del 5è Congrés considerem positiu el pas fet pel Govern de Catalunya i les centrals sindicals, però reclamem de cara al futur que la quantia de l'IRSC s'actualitzi cada any tenint en compte dos factors:

- L'IPC real de la nostra comunitat.
- La part que li correspondria del creixement econòmic del nostre país perquè aquest indicador no es devaluï, ja que quan hi ha creixement econòmic la quantia del llindar de pobresa s'incrementa.

Encara que considerem positiu que en els darrers dos anys s'hagin millorat alguns aspectes de les pensions i que les pensions mínimes hagin tingut els increments més alts des dels anys 90, aquest congrés té l'obligació de denunciar:

- Que totes les pensions mínimes actualment en vigor tenen quanties inferiors a l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC).
- Que les del Seguro Obrero de Vejez e Invalidez (SOVI), les de viduitat menors de 60 anys i totes les prestacions econòmiques de caràcter social –les 59.284 pen-

sions no contributives de jubilació i invalidesa del març de 2006; les 1.700 prestacions del Fons d'Assistència Social (FAS), o les 3.703 prestacions de la Llei d'Integració Social dels Minusvàlids (LISMI)– són prestacions amb quanties inferiors al llindar de la pobresa severa.

- Segons un estudi sobre la situació de les pensions a la nostra comunitat elaborat per la Comissió de Pensions del Consell de la Gent Gran de Catalunya, l'1 de gener de 2006 es cobraven 884.848 pensions de jubilació, 407.633 de les quals el 46,07% eren inferiors a l'IRSC; i es cobraven 368.352 pensions de viduïtat, 252.041 de les quals el 68,42% eren inferiors a aquest referent.

Tot això, no cal dir-ho, és absolutament injust i vergonyós. Però la cosa no acaba aquí, perquè una vegada més cal afrontar la trista realitat que les dones són les que s'emporten la pitjor part. Tots els informes sobre la pobresa constaten que el col·lectiu de dones grans i soles constitueix el tipus de pobresa estructural de Catalunya. La pensió mitjana de les dones, cal recordar-ho i denunciar-ho una vegada més, és un 38,5% inferior a la dels homes. Aquesta situació no pot continuar així.

Però la pobresa econòmica només és un dels caps del monstre amb el qual una societat justa no ha de voler viure. També hi ha la pobresa social, és a dir, la no garantia de l'accés als serveis socials en situació de necessitat i la impossibilitat de cultivar la dimensió personal i comunitària de les persones.

Entenem per pobresa greu una pensió igual o inferior al 25% de la renda per càpita d'un país, i per pobresa general una pensió igual o inferior al 50% de la renda per càpita. Cal assenyalar que existeixen altres indicadors de pobresa, com per exemple, aquells que fan servir com a llindar de pobresa general el 60% de la renda mediana. De totes maneres, els resultats que s'obtenen a partir de les diferents definicions de llindar de pobresa, almenys a Catalunya, no discrepen gaire. Tal com afirma l'informe *La pobresa a Catalunya. Informe 2003* de la Fundació Jaume Bofill i la Fundació Un Sol Món, «*En el cas de Catalunya, el 50% de la renda mitjana és molt similar al 60% de la renda mediana*».

Per tant, no n'hi ha prou amb garantir els recursos econòmics bàsics per a totes les persones, sinó que una societat democràtica, justa i solidària també ha de facilitar els recursos afectius, culturals, socials i polítics a totes les persones i, sobretot, a aquelles que han estat apartades de la xarxa i dels fluxos de relacions de la comunitat. És per això que aquest 5è Congrés no vol cridar només l'atenció del poder polític i la societat en general sobre la situació de solitud i aïllament en què es troben moltes persones grans, una situació que ens neguem a acceptar resignadament com un resultat de les noves formes d'organització social i econòmica. Els

centres de dia, les residències i els casals de la gent gran són punts de trobada idonis per crear espais de convivència, de suport i d'ajuda mútua.

Però hem d'anar encara més enllà, perquè la pobresa social té un vessant cultural que ens preocupa i hem de combatre: la mentida d'aquells que diuen o pensen que les persones grans «no servim per a res» o, fins i tot, que «som una càrrega» i, sobretot, la interiorització que algunes persones grans fan d'aquest prejudici. Possiblement no hi ha pitjor pobresa social que acceptar resignadament allò que els altres pensen de nosaltres i ens imposen. Per tant, encoratgem totes les persones grans que es troben en aquesta situació a desempallegar-se d'aquesta infàmia, a veure que tenen un lloc i un paper molt important a la societat, i a participar en la xarxa de relacions i organitzacions socials que, per cert, són moltes i variades.

A més d'encoratjar, cal que la informació que tenen totes aquestes organitzacions arribi a les persones que ho necessiten. Existeixen dos espais on caldria posar en pràctica aquestes recomanacions: els casals de gent gran i sobretot les residències. Si ens manquen activitats de caire intel·lectual cal que les demanem amb la finalitat d'afavorir la validesa de les persones grans.

Els elements clau contra la pobresa són la renda, la protecció social i l'estatus. Sens dubte, els eixos contra la pobresa de les persones grans són unes pensions dignes i uns bons serveis socials i sanitaris, però també el reconeixement per part dels altres, l'autoestima i tenir una veu pròpia i organitzada. Per tant, una societat serà rica no només si totes les persones tenen les necessitats materials bàsiques satisfetes, l'accés universal als serveis socials i la protecció en situacions de dependència, sinó també si totes elles són reconegudes com a concitadanes, participen en les decisions que afecten la seva vida, i formen part de la trama de relacions i reconeixements comunitaris.

El combat contra la pobresa no només s'ha de fer a través del que pot rebre una persona (una pensió digna, un bon servei sanitari, una xarxa de relacions comunitàries...), sinó també amb el que pot donar als altres (presència, experiència, feina, aprenentatges, relacions, opinions...). Aquest donar als altres no és només un acte individual, sinó també col·lectiu a través de grups i associacions, de projectes i voluntariat; en definitiva, de participació en la vida pública. És per això que a mesura que ens endinsem en la pobresa anem descobrint aspectes i dimensions que ens afecten a totes les generacions. Aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran que celebrem cada quatre anys és important per molts motius, però n'hi ha un que ara i aquí cal destacar i celebrar: la riquesa de prendre la paraula, de proclamar que les persones grans som aquí i tenim moltes coses a dir (participació), a demanar (drets) i a oferir (deures).

Al voltant de la pobresa econòmica i social hi ha molts mites. De tots ells, en volem destacar dos: el que diu que hi ha moltes ajudes socials i que les persones grans en som les grans receptores, i el que diu que aquells que cobren pensions no contributives és perquè no es van preocupar per la seva jubilació i ara ens toca fer-ho a tots. Tot i que els arguments per desmentir aquests dos mites són versemblants, els exposem un xic a contracor perquè poden semblar empesos únicament per la freda raó dels balanços comptables i pot semblar que pretenen apartar-nos de la solidaritat, quan la realitat és que considerem la solidaritat una de les grans virtuts de la humanitat.

Pel que fa al mite que diu que hi ha moltes ajudes socials i que les persones grans en som les grans receptores, cal dir, d'entrada, que segons dades de la mateixa Seguretat Social, l'any 2002 Espanya se situava al penúltim lloc dels països de l'Europa dels 15 pel que fa al percentatge del PIB dedicat a la protecció social (persones grans, malaltia, atur, invalidesa, supervivència, família, exclusió social, habitatge...). I el que és més trist encara: aquesta posició la vam guanyar caminant enrere, és a dir, que mentre els altres països augmentaven el seu percentatge nosaltres, i també Irlanda, el disminuïem. Aquesta disminució va fer que en una dècada (del 1992 al 2002), passéssim del lloc dotzè de la classificació al catorzè, i d'un 22,4% del nostre PIB dedicat a la protecció social a un 20,2%, quan la mitjana de l'Europa dels 15 va pujar del 27,7% al 28%. Estem, per tant, a la cua d'Europa pel que fa a despesa social.

El nostre diferencial respecte els països que conformen l'Europa dels 15 és aproximadament el mateix de l'any 1975. Podem afirmar que hem efectuat la convergència econòmica amb Europa, però socialment no hem convergit.

Abans ja ens hem referit a la situació de pobresa que viuen moltíssimes persones grans. Per tant, afirmar que som les grans receptores de les ajudes socials és un sarcasme que no es correspon amb la realitat. En aquest sentit, cal destacar que només entre un 1,5% i un 2% de les persones grans som ateses pels serveis socials d'atenció a domicili i que qui cobreix aquest dèficit és la família. I quan diem família no cal oblidar que volem dir les dones, que als països del sud d'Europa fan, sense o amb molt poca ajuda, gran part de les funcions de l'Estat del benestar, sobretot pel que fa a tenir cura de les persones grans.

El segon mite que ens agradaria desmentir i denunciar és aquell que atribueix la situació de pobresa d'algunes persones grans a la seva minsa cultura de previsió. Aquest estigma, que sol recaure sobre les persones que cobren una pensió no contributiva, no té en compte que la immensa majoria d'elles es van veure obligades a treballar sense cap mena d'assegurança ni cotització en una situació econò-

mica de precarietat extrema. Per tant, si algú va tenir poca previsió de futur o una previsió nul·la va ser l'Estat, que prou que es va aprofitar de la riquesa que generàvem. Aquesta cultura de previsió, i encara més en aquell temps, no era una responsabilitat individual de les persones que treballaven de sol a sol, sinó una qüestió de política d'Estat. En aquest sentit hem de fer especial referència a les mestresses de casa, que han treballat i tingut cura dels fills, de les persones dependents i persones malaltes sense cap mena de compensació econòmica, i de les quals és escandalós i injust dir que «no han previst la seva jubilació».

A més a més, la tasca que aquestes persones han desenvolupat sense rebre res a canvi encara continua. Moltes segueixen tenint cura dels seus néts i nétes o dels seus pares i mares, a vegades d'ambdós alhora, o també de les seves parelles. Això és a causa de la manca de serveis de proximitat suficients per cobrir les necessitats socials reals i de la dificultat de les persones en edat activa de conciliar la seva vida laboral amb la familiar. En aquest sentit, la Generalitat de Catalunya ha de reconèixer socialment i econòmicament la tasca desenvolupada per aquestes persones en el passat i en el present, així com preveure els recursos socials necessaris perquè puguin viure una vellesa digna.

El sistema públic de pensions i les prestacions econòmiques socials

Pel que fa al sistema públic de pensions, hi ha dues qüestions que ens preocupen: el procés gradual de privatització i la poca quantia de les pensions.

A la majoria dels països de la Unió Europea, els tres pilars del sistema de pensions són el públic contributiu (amb les aportacions dels treballadors i empresaris), el públic assistencial (amb càrrec als Pressupostos Generals de l'Estat) i el privat (amb les aportacions dels ciutadans a plans de pensions que es mouen en els mercats financers). Els pilars públics contributiu i assistencial representen una conquesta de l'Estat social democràtic molt important perquè són un mecanisme de justícia, de cohesió social, de redistribució de la riquesa i de solidaritat intergeneracional. A Espanya i, per tant, a Catalunya, les pensions privades es van introduir l'any 1986 com un sistema complementari al sistema públic, la qual cosa no ha de sorprendre en una economia de mercat i en una societat democràtica. Ara bé, el problema sorgeix quan s'intenta o es permet que la part privada del sistema de pensions deixi de ser complementària i voluntària i esdevingui necessària o obligatòria, i es produeixi d'aquesta manera una mercantilització dels drets socials en convertir-los de drets de la ciutadania a drets dels consumidors.

Hi ha indicadors que anuncien que hem iniciat aquest camí. Efectivament, d'ençà que el 1994 el Banc Mundial va fer públic un informe en el qual recomanava la privatització de les pensions, el patrimoni de fons de pensions que gestionen les entitats financeres no ha deixat de créixer. Malauradament, i aquí rau el problema, això s'ha aconseguit a través de les baixes pensions que es paguen i d'una pressió mediàtica que intenta demostrar que el sistema públic de pensions està en crisi.

Hem de lluitar perquè el sistema públic de pensions sigui just, eficaç i suficient, i perquè la funció dels sistemes privats sigui una opció complementària i voluntària.

Alguns economistes de prestigi opinen que el sistema públic de pensions necessita, com qualsevol altra empresa, una adaptació continuada als reptes que se li plantegen diàriament. No fer-ho és una mostra d'inoperància i mala gestió. I convertir-ho en una crisi irresoluble és fruit d'interessos partidistes o financers. Entre la inoperància i la crisi, que són dos extrems que es toquen, hi ha un ventall enorme de possibilitats per fer del sistema públic de pensions un sistema eficaç i just en tots els sentits.

Al voltant d'aquesta qüestió hi ha, per tant, tota una sèrie de mentides interessades que han acabat convertint-se en mites. No dubtem que també hi ha dificultats i, per tant, reptes que cal abordar amb realisme i coratge. D'aquests mites cal destacar aquell que iguala públic amb ineficàcia, una equiparació que resulta còmoda per alguns representants polítics que així no es veuen amb la responsabilitat d'organitzar eficaçment les institucions públiques que se'ls ha encomanat gestionar. Pel que fa als reptes i dificultats econòmiques que cal abordar amb realisme i coratge, volem destacar la necessitat de cotitzar pel total dels imports cobrats.

La Constitució espanyola, en el seu article 50, diu: *«Els poders públics han de garantir, mitjançant pensions adequades i periòdicament actualitzades, la suficiència econòmica als ciutadans durant la tercera edat. Així, i amb independència de les obligacions familiars, han de promoure el seu benestar mitjançant un sistema de serveis socials que ha d'atendre els seus problemes específics de salut, habitatge, cultura i oci».*

Essent conscients que la gran majoria de les persones grans tenen unes condicions econòmiques de vida que depenen de la quantia de la seva pensió i de la garantia del funcionament del nostre sistema públic de pensions, hem de prendre les resolucions adequades per millorar el sistema i garantir-ne la viabilitat. Per això, acordem defensar el contingut dels informes de pensions elaborats pel Consell Nacional de la Gent Gran, les línies reivindicatives dels quals passen per:

- Defensar el nostre sistema públic i de repartiment de la Seguretat Social davant aquells plantejaments socials, econòmics i polítics que el qüestionen i pretenen descafeïnar-lo o privatitzar-lo. Per això, animem els poders públics i agents socials (sindicats) a adoptar les mesures legals i econòmiques necessàries per a garantir-ne la viabilitat.
- Que, a més de les quotes de treballadors i empresaris, s'estudiï la possibilitat d'establir noves fonts de finançament de la caixa de la Seguretat Social per incrementar els recursos existents i assegurar la sostenibilitat del sistema.
- Augment de la taxa d'activitat, especialment de les dones i treballadors de més edat expulsats del mercat de treball abans de l'edat ordinària de jubilació.
- El fons de reserva de la Seguretat Social no hauria de fixar-se límits i s'hauria de garantir que no s'utilitzés per a altres necessitats. El fons de reserva ha de garantir el funcionament del sistema en èpoques de crisi econòmica.
- Considerem que l'import dels complements que reben més de dos milions de pensionistes en el conjunt de l'Estat, en tenir caràcter social i no estar consolidat en la pensió de la persona que els percep, hauria de ser finançat des dels pressupostos generals de l'Estat i no des de la caixa de la Seguretat Social.
- Millora de totes les pensions mínimes perquè tan aviat com sigui possible no hi hagi cap pensió mínima amb una quantia inferior a l'IRSC.
- A l'Estat espanyol es va aconseguir, a través dels pactes de Toledo de 1995 –aplicats a partir de 1996– que totes les pensions s'incrementin cada any amb el cost de la vida. Considerem i reivindiquem un nou criteri d'increment anual de les pensions en el qual es tinguin en compte dos factors: l'augment real del cost de la vida i, si l'economia ha crescut, la part que correspondria d'aquest creixement econòmic.
- Que les pensions mínimes amb cònjuge a càrrec tinguin increments, de forma progressiva, superiors a les de caràcter individual fins aconseguir que la seva quantia sigui com a mínim 1,5 vegades més gran que les de caràcter individual.
- Increment progressiu de la pensió de viduïtat al 75% de la base reguladora del cònjuge quan es percep com a pensió única i no hi ha una altra font d'ingressos.
- Extensió del dret a la pensió de viduïtat a les parelles estables de fet.
- Que s'apliquin als treballadors jubilats anticipadament abans de l'any 2002 els actuals coeficients reductors que són més favorables.
- Millora del tractament fiscal de les indemnitzacions legals que reben els treballadors majors de 50 anys per l'extinció del seu contracte de treball.

- Promoure que es penalitzin els acomiadaments individuals o col·lectius dels treballadors majors de 55 anys d'edat, així com l'eliminació d'aquelles normes que puguin facilitar l'ús indegut de les anomenades prejubilacions.
- Que s'efectuï l'adequació dels mecanismes legals perquè els treballadors jubilats anticipadament puguin accedir a les prestacions socials que les diferents administracions presten a les persones majors de 65 anys.
- Modificació dels actuals coeficients reductors en les jubilacions anticipades per d'altres de més neutrals i menys penalitzadors.
- Mantenir l'actual període de càlcul de les pensions, cercant fórmules que evitin reduccions en les seves quanties per aquells treballadors que hagin estat expulsats del mercat de treball abans de l'edat de jubilació o que hagin tingut carreres irregulars en les seves cotitzacions.
- La integració dels Règims Especials d'Empleats de la Llar i de Treballadors Agraris per Compte d'Altri en el Règim General, anant de forma progressiva cap a l'existència de només dos règims:
  - Règim de Treballadors per Compte d'Altri.
  - Règim de Treballadors per Compte Propi.
- La consideració com a cotitzats dels períodes de temps dedicats a la cura dels fills o de persones dependents.

Cap dels governs de Catalunya ha estat capaç de reduir el diferencial d'inflació respecte la mitjana de l'Estat. Segons l'informe del Departament d'Economia i Finances, *Evolució de la inflació a Catalunya i a Espanya 1995-2004*, l'IPC a Catalunya ha crescut en aquest període un 0,3% per sobre de la mitjana espanyola, acumulant un diferencial de 3,4%. Per això, els pensionistes de Catalunya tenim econòmicament una situació menys favorable que els pensionistes de la resta de l'Estat.

Des del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran exigim al Govern de Catalunya:

- Que s'adoptin les mesures de caràcter econòmic necessàries per controlar la inflació a la nostra comunitat.
- Que s'estudiïn els mecanismes per compensar al conjunt dels pensionistes de Catalunya la desviació del cost de la vida a la nostra comunitat, atès que les nostres pensions s'incrementen amb l'IPC de la mitjana de l'Estat.

S'haurien d'adoptar les mesures legals necessàries a l'Estat espanyol i a la Unió Europea perquè els treballadors immigrants que adquireixin el dret a cobrar una

pensió, en qualsevol de les seves modalitats, puguin percebre-la als seus països d'origen. L'actual sistema de Seguretat Social només contempla aquesta possibilitat en aquells països amb els quals hi ha convenis bilaterals al respecte, que són una minoria.

Prestacions econòmiques no contributives

Hem de distingir clarament el sistema contributiu de pensions estudiat en l'apartat anterior dels sistemes socials de prestacions econòmiques que analitzem a continuació. Les pensions no contributives es van establir l'any 1990, depenen de la Seguretat Social i estan gestionades per les comunitats autònomes.

Aquestes pensions han tingut uns increments des de la seva creació que fan que la seva quantia actual sigui inferior a la pobresa severa; per això des del congrés exigim:

- Dignificació de la quantia d'aquestes pensions.
- Increment dels barems d'ingressos econòmics al marge de la pensió per poder accedir-hi.
- Que siguin de caràcter individual.
- Modificació de la Llei 4/2005 de 22 d'abril, en referència a la impossibilitat que les comunitats autònomes puguin complementar les pensions no contributives per damunt del 25% de la quantia de la pensió.
- Que la persona que cobra una pensió no contributiva i tenia anys cotitzats tingui un increment de la pensió proporcional als anys cotitzats.

En relació a la Llei de Prestacions Socials de Caràcter Econòmic, elaborada pel Govern de Catalunya, aquest congrés considera que és un gran pas endavant per eradicar la pobresa econòmica de la nostra comunitat. Però com que no podem esperar el ple desenvolupament de la Llei, avancem dues exigències bàsiques:

- Que la Llei tingui el seu ple desenvolupament l'any 2010.
- Que l'actualització anual de l'IRSC es faci amb els criteris que en un apartat anterior manifestem.

El congrés reivindica a l'Administració Pública la necessitat de crear un observatori específic amb presència dels agents socials (sindicats) i el Consell de la Gent Gran

de Catalunya perquè avaluï periòdicament la situació econòmica i social del conjunt de les persones grans de la nostra comunitat i estudiï, entre d'altres aspectes:

- La composició dels ingressos que perceben.
- L'import i els tipus de pensions.
- El pes que tenen en la renda total.
- La composició de les seves despeses.
- La relació i conseqüències que aquestes variables tenen en la seva qualitat de vida.
- L'evolució del conjunt dels serveis socials i l'aplicació de la nova Llei de Serveis Socials de Catalunya quan estigui aprovada.
- L'aplicació de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència quan estigui aprovada.

Persones grans i marc legal: curatela, tutela, autotutela, voluntats anticipades, mort digna

Els procediments d'incapacitació són mesures legals destinades a protegir la dignitat i els drets de les persones que no es poden governar per si mateixes; és a dir, són mesures pensades perquè quan una persona ja no és capaç de protegir-se o defensar-se hi hagi algú que ho faci per ella, siguin persones físiques o jurídiques (entitats tutelars), públiques o privades sense afany de lucre. Volem insistir en això perquè massa sovint aquests procediments són percebuts com una pèrdua de dignitat i de drets. Considerem que l'Administració Pública i les organitzacions de la societat civil hauríem de fer l'esforç d'informar i impulsar una cultura cívica, com un deure cívic de solidaritat, envers les persones discapacitades i que arraconés el paternalisme, donés a conèixer el paper del tutor en una societat democràtica i de dret, i veiés en la curatela, la tutela i l'autotutela instruments importantíssims i eficaços per a la defensa de la dignitat.

Els procediments legals d'adopció de mesures cautelars, d'incapacitació i de nomenament de tutor i curador són avui excessivament lents. Això té dues conseqüències preocupants. La primera és que aquesta lentitud pot provocar situacions d'indefensió de la persona afectada perquè encara no hi ha ningú legalment capacitat per protegir-la en alguns afers. La segona conseqüència és que, a causa de la lentitud en proclamar la disposició legal de protecció, moltes vegades la disposició

no s'adapta a les necessitats que la persona té en aquell moment, per exemple quan, amb la millor intenció i en previsió de la tardança, es demanen mesures legals d'incapacitació superiors a les necessàries per la persona. La lentitud de l'Administració de justícia és un dels motius principals per no utilitzar gaire la curatela, una mesura que s'adapta molt bé a situacions en les quals no és necessari substituir la capacitat d'una persona sinó només complementar-la.

És per tot això que fem una crida als responsables polítics de l'Administració de justícia perquè agilitin els procediments d'adopció de mesures cautelars, d'incapacitació i de nomenament de tutor i curador per tal que la mesura de protecció dels drets fonamentals de les persones s'ajusti, en la mesura que sigui possible, a les necessitats de cada moment.

Volem insistir en el fet que els procediments d'incapacitació són mesures legals destinades a defensar la dignitat i els drets de les persones. I ho volem fer perquè a vegades no són utilitzats per aquest fi o s'empren de forma poc restrictiva i ajustada. Per tal d'evitar això, no n'hi ha prou –tot i que també s'ha de fer– d'extremar la vigilància, sinó que fa falta una nova cultura ciutadana, una moral cívica que, com dèiem, arraconi el paternalisme i es comprometi amb els principis d'autonomia, de demanar permís i d'escoltar la veu de l'altre.

L'autotutela i les voluntats anticipades representen la màxima expressió del dret a decidir i, arribat el cas, poden evitar molts maldecaps immerescuts als familiars o cuidadors. Tot i això, aquestes dues mesures de protecció –de les quals Catalunya n'ha estat pionera– són poc conegudes i utilitzades. És per això que considerem que l'Administració Pública i les organitzacions de la societat civil hauríem de fer l'esforç d'informar dels seus avantatges i dels diferents models existents. Així mateix, i pel que fa al document de voluntats anticipades, els poders públics n'haurien de garantir un registre eficaç en l'àmbit català, espanyol i europeu.

Les persones grans de Catalunya tenim moltes coses per aportar i ara volem destacar-ne dues: el diàleg entre el passat i el futur, i la reflexió serena sobre la mort. Considerem que aquestes dues qüestions són especialment valuoses en una societat que tendeix a fer del present l'únic temps possible. Ens meravella l'enorme progrés de la medicina, però també ens preocupa la despersonalització a què pot arribar. Ens complau l'allargament de la vida, però també ens horroritza la no acceptació de la mort que l'acarnissament terapèutic sembla que representa. És per això que ens satisfà el desenvolupament dels serveis de cures pal·liatives que proporcionen un tractament integral, un tractament que no només té en compte els aspectes biomèdics, sinó també, i principalment, els aspectes socials, familiars, psicològics, afectius i espirituals. Tanmateix, considerem que ha arribat

el moment de crear un marc legal que garanteixi que en la darrera etapa de la vida tothom tingui dret a un acompanyament, a una mort digna i a la utilització dels recursos legals actualment existents.

Protecció de les persones en situació de dependència. La Llei de Serveis Socials i la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència

Considerem que és necessària una nova concepció de la protecció social. Cal considerar-la com un motor en el desenvolupament tant del benestar social del conjunt dels ciutadans, com de l'economia. Aquest criteri està en oposició al d'aquells que consideren i entenen la protecció social amb una visió assistencial, unidireccional d'ajuda als desfavorits i com una càrrega al conjunt de la societat.

L'objectiu principal dels serveis socials ha de ser el benestar de les persones mitjançant la seva autonomia personal i familiar, la cobertura de les necessitats bàsiques, la cohesió social, la participació comunitària, l'atenció a les situacions de marginació social i la prevenció de les situacions de risc d'exclusió social.

Les polítiques públiques de protecció social han de ser els instruments que facilitin la reducció dels riscos socials, que garanteixin uns ingressos econòmics i unes prestacions socials a les persones amb dificultats especials que els permetin adaptar-se als canvis econòmics i socials, i que promoguin la cohesió social.

Actualment, el nostre sistema de protecció social requereix adaptar-se a una societat que presenta realitats molt dispars i que reclama ampliar-se i enfortir-se, ja que són molts els reptes a què ha de fer front i que en poc temps es traduiran en una demanda imparable per cobrir noves necessitats, que han de tenir protecció universal i pública.

Amb referència a tot allò que s'ha exposat, l'Estat del benestar no és un Estat assistencial, sinó una comunitat que es preocupa per fer efectiva la dignitat i la justícia social per a tothom.

El 5è Congrés considera positiva la nova Llei 13/2006 de 27 de juliol de Prestacions Socials de Caràcter Econòmic, aprovada pel Parlament de Catalunya. També considera positiu l'avantprojecte de Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència presentat pel Govern espanyol i actualment en tràmit al Congrés dels Diputats. Desitgem i exigim que aquesta Llei sigui aprovada el més aviat possible.

Respecte la nova Llei de Serveis Socials de Catalunya, la considerem positiva, necessària i esperada. Fruit d'això és que s'han generat grans expectatives en el conjunt de la societat catalana i especialment en la gent gran. Per això, exigim que el nou govern que sorgeixi de les eleccions al Parlament de Catalunya que se celebraran el dia 1 de novembre sigui la primera llei que aprovi en la propera legislatura.

És positiu que els avantprojectes de la Llei de Serveis Socials i de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència s'orientin cap a la universalització. Ara bé, no n'hi ha prou amb dir-ho, sinó que s'ha de fer efectiu. I perquè sigui efectiu fa falta incrementar les partides pressupostàries destinades als serveis socials, que, no cal oblidar-ho, són també un element molt important en l'economia. Per tant, des del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran exigim que s'incrementi cada any un punt més del PIB destinat a prestacions socials per aconseguir la convergència i l'equiparació en despesa social a la mitjana dels països europeus.

Tot i que els avantprojectes de la Llei de Serveis Socials i de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència en parlen, hem de manifestar la nostra preocupació per la qüestió del copagament dels serveis socials que una persona rep. Estem d'acord que, en la situació actual, les persones directament afectades han de contribuir, si tenen recursos, a pagar les despeses dels serveis que necessiten i utilitzen. L'import màxim que la persona beneficiària hauria d'assumir, per servei o prestació, hauria de ser del 75% de les seves rendes personals, després d'aplicar el càlcul de les despeses de manteniment de la seva vivenda habitual.

Considerem el copagament de la prestació dels serveis socials en aquelles qüestions que la persona afectada utilitzaria en el seu domicili (vestit, menjar, etc.), però com un estadi previ al ple finançament dels serveis a través del pressupost públic, igual que el sistema de salut i d'educació.

El copagament ja existeix. Les persones amb alguna discapacitat o dependència tenen uns costos afegits superiors als de la resta de la població. Per això, és injust que pel fet de patir una dependència, que comporta obtenir uns ingressos inferiors als de la mitjana, hom hagi, a més a més, de pagar els serveis que es requereixen per dur una vida normalitzada i, tant com es pugui, autònoma.

En els serveis per als quals actualment s'hagi d'establir el copagament es tindran en compte, de forma proporcional, només els ingressos i les rendes individuals de la persona afectada. Mentre no s'arribi a la plena gratuïtat i existeixi el co-

pagament en funció dels ingressos i les rendes de l'afectat, l'Administració ha de crear els mecanismes de control per evitar el frau.

També ens amoïna la qüestió dels diferents nivells competencials. Tots coincidim en el fet que apropar la gestió dels serveis a les administracions més properes als ciutadans, per exemple comarcals i municipals, suposa un avenç important. Ara bé, s'ha de garantir que això no suposi desigualtats en la prestació de serveis bàsics pel sol fet de viure en un o altre poble o ciutat.

El desplegament de tots els aspectes que conformen els serveis socials s'ha d'efectuar guardant un equilibri entre els diferents territoris. Les competències que es traspassen als municipis, comarques o a les futures vegueries, han d'anar acompanyades dels recursos econòmics i les infraestructures materials i humanes necessàries per poder-les aplicar.

Així mateix, cal una transformació profunda de les unitats que valoren el grau de discapacitat de les persones per tal d'agilitar el procés de valoració i garantir un tracte equànim. Els terminis no han de respondre a les possibilitats de l'Administració, sinó que han d'estar al servei de les necessitats de les persones. D'altra banda, no pot ser que el grau de discapacitat a vegades depengui de la unitat de valoració que et toqui, perquè una valoració d'aquest tipus té unes repercussions enormes en la vida d'una persona. Els criteris per establir els nivells de discapacitat han de ser iguals en tot el territori, també s'han d'aplicar els mecanismes necessaris per tenir en compte les situacions canviants de les persones. Seguint el model dels països més avançats en aquests àmbits, caldria estudiar seriosament la possibilitat que les unitats de valoració estiguessin inscrites en les unitats mèdiques especialitzades de la xarxa sanitària i reconegudes per aquesta funció.

Cal tenir en compte que amb la nova Llei de Promoció de l'Autonomia es faran valoracions de la dependència. És per això que cal preveure un augment de la ràtio de professionals que efectuen la valoració, no només per a reduir les llargues llistes d'espera de valoració dels discapacitats, sinó també per atendre les noves valoracions de la dependència.

Ens atrevim a dir que el sistema sociosanitari que atén les persones amb dependència té, en alguns àmbits, i tot i la professionalitat i bona voluntat dels que hi treballen, una estructuració perversa. Perversa en el sentit que genera pràctiques i dinàmiques que la majoria de professionals i usuaris consideren desfasades o que no s'adeqüen a les necessitats i, tanmateix, ningú es veu capaç de corregir i, fins i tot, en alguns casos sembla que augmenten. Per exemple: és evident que calen places d'atenció residencial per a persones en situació de dependència, però en-

cara és més necessària una atenció domiciliària continuada i integral. Però la manca d'una visió i actuació comunitària que afecta diferents administracions, àrees, professionals i, fins i tot, la ciutadania en general ho impedeix i, per tant, no disposem d'un sistema sociosanitari estructurat i integral. Això provoca que es malgastin esforços i recursos econòmics i, sobretot, que hi hagi moltes persones que no disposin del recurs adequat a les seves necessitats, ja sigui perquè no existeix o perquè està ocupat per una altra persona que, contradictòriament, l'utilitza sense que s'adeqüi a les seves necessitats. Aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran considera urgent abordar amb valentia aquesta situació i establir processos que la corregeixin per tal d'assolir l'equanimitat, la qualitat i l'eficàcia dels països de la Unió Europea més avançats en aquest terreny.

Previsiblement l'aprovació i posada en marxa de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència i la nova Llei de Serveis Socials de Catalunya, les dues actualment en tràmit parlamentari, comportarà una forta demanda de professionals qualificats del servei d'ajuda a domicili, de personal per a centres de dia i centres residencials. Per això, exigim a les administracions públiques que posin els mitjans necessaris per donar resposta a aquesta nova realitat.

Reclamem que s'estableixin els mecanismes necessaris perquè tots els professionals del sector tinguin una visió global del sistema, unes condicions dignes de treball i que s'apliquin ràtios de personal adequades. Aquests tres aspectes contribuiran a prestar una millor atenció a les persones usuàries dels serveis socials.

Moltes vegades la gent gran no entén els diversos mecanismes d'accés als serveis socials; per això, exigim la creació d'una sola porta d'accés gestionada per l'Administració més pròxima al ciutadà (municipis, consells comarcals o futures veueries).

En la configuració de les àrees bàsiques dels serveis socials considerem que seria un error tenir en compte només el nombre d'habitants de l'àrea geogràfica. Cal considerar tres factors: la problemàtica social de la zona, la situació geogràfica i el nombre d'habitants.

Els recursos s'han d'adequar a l'estat de salut de les persones i aquestes s'han de mantenir en el context social on viuen sempre que sigui possible i així ho desitgin. La llar ha d'estar adaptada a la seva situació i ha de poder comptar amb els serveis d'atenció a domicili necessaris, respectant la voluntat de la família, especialment de les dones, per a continuar amb la seva carrera professional. El Govern ha de fomentar la conciliació de la vida laboral amb la familiar per facilitar a les famí-

lies la possibilitat de tenir cura de llurs familiars, però alhora el sistema de protecció social ha de reconèixer aquesta tasca, tan socialment com econòmicament. Qualsevol persona malalta o sana ha de poder rebre a cada moment de la seva vida la prestació que precisa, en un marc de canvi continuat i que respecti les necessitats del conjunt de la població. És a dir, tothom té dret a rebre la prestació adequada al procés en què es troba en cada moment.

Podríem anar encara molt més enllà en aquesta visió estructurada i comunitària de l'assistència socio sanitària. S'acostuma a dir que els serveis socials són la quarta columna del benestar social, al costat de les pensions, la salut i l'educació. Potser ha arribat l'hora de considerar que totes quatre en formen una de sola, perquè unes depenen de les altres. La salut, per posar un exemple, té a veure amb el fet de disposar d'una pensió digna, d'una bona xarxa sanitària, d'una bona educació en els hàbits i d'uns serveis socials adequats a les necessitats de les persones.

Hem insistit en la necessitat d'una visió estructurada i integral dels serveis, perquè ja no n'hi ha prou amb dir que les persones tenim dret a disposar de serveis que s'ajustin a les nostres necessitats i a escollir les modalitats de prestació. Cal que comencem a dir que les nostres necessitats no són unidireccionals, sinó interrelacionades, i que els diferents serveis (de pensions, de salut, educatius i socials) ho han de tenir en compte. Potser per això, la família és tan difícil de substituir.

Hem de superar l'etapa en què els serveis socials tenen un caràcter assistencial. Els serveis socials universalitzats han de ser un element essencial de l'economia del nostre país, han de permetre la creació de nous llocs de treball i lluitar contra l'economia submergida que hi ha al sector.

En referència a la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència, el congrés considera que és positiu l'acord entre Govern, sindicats i patronals signat el dia 21 de desembre de 2005 per impulsar l'esmentada Llei, que ja és al Congrés dels Diputats per a la seva discussió i aprovació.

Considerem que la Llei ha de garantir en línies generals:

- El respecte a les competències exclusives de les comunitats autònomes en matèria d'atenció social.
- La dotació al sistema nacional de dependència amb un finançament suficient, progressiu en el temps, amb una administració dels recursos adequada i òptima.

- El reconeixement del dret subjectiu i exigible a l'autonomia personal i a l'atenció en situacions de dependència, mitjançant l'establiment d'un marc jurídic des del qual es pugui reclamar aquest dret.
- Facilitar la màxima autonomia a les persones per participar en la vida social, política, cultural, educativa i formativa.
- La implantació de l'atenció sociosanitària per desenvolupar una atenció integral a les necessitats de les persones.
- Els drets de les persones cuidadores no professionals i el reconeixement social de la seva tasca.
- Condicions laborals dignes per als professionals del sector.
- Dotar el sistema nacional de dependència dels recursos necessaris per a la valoració dels nivells de dependència de les persones afectades.

Cal que en aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran abordem la qüestió dels impostos comparant-los amb els països de l'Europa dels 15. Si volem que les administracions públiques puguin aplicar totes o part de les reivindicacions que plantejem en aquest congrés i que es produeixi la convergència social amb Europa, s'haurà de corregir el dèficit fiscal existent respecte a l'Europa dels 15 i combatre el frau fiscal.

Hi ha sectors econòmics, polítics i socials interessats a fer-nos creure que al conjunt de l'Estat espanyol s'ha aconseguit el seu límit tributari màxim, fruit d'un suposat esgotament fiscal. Les dades reals ens demostren el contrari.

La pressió fiscal a Espanya (com a percentatge del PIB) segueix per sota de la mitjana europea. La mitjana per als anys 1995-2002 va ser del 34,8%, mentre que a la UE va ser del 41,1%.

A Espanya, els impostos directes sobre els ingressos personals s'han reduït, han passat d'un 7,9% del PIB l'any 1995 a un 7,1% l'any 2002, al contrari de la UE que han passat del 9,5% del PIB el 1995 al 9,9% el 2002.

Difícilment podrem aplicar al nostre país les polítiques socials que s'apliquen a Europa si no reduïm el diferencial fiscal existent.

Hem de pressionar tots els partits polítics i estar amatents a tot allò que ens plantegen en matèria fiscal en els seus programes electorals, perquè no és compatible la baixada d'impostos amb l'aplicació de polítiques socials que la societat en general i les persones grans en particular necessitem. Les dades objectives ens

demostren que tenim un gran diferencial impositiu respecte als països de l'Europa dels 15.

Està demostrat que l'equilibri pressupostari de l'Estat espanyol s'ha aconseguit a costa d'augmentar de manera molt notable el dèficit de la despesa pública social amb l'Europa dels 15; fet que ha afectat negativament els serveis públics.

Maltractaments i abusos a persones grans. El paper dels serveis socials en aquestes situacions

Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), el maltractament de persones grans es defineix com l'acció única o repetida, o la manca de resposta apropiada, que produeix mal o angoixa a una persona gran i que s'esdevé en qualsevol relació en què hi ha una expectativa de confiança. Els maltractaments a persones grans es poden manifestar de diferents maneres (abús físic, psicològic, emocional, sexual, econòmic, negligència, autonegligència, abandonament, autoabandonament, vulneració de drets...) i es poden donar en tres grans àmbits: el familiar o residencial, l'institucional, i l'estructural o comunitari.

Quan hi ha maltractaments en l'àmbit familiar o residencial, els perpetradors són membres de la família o persones que han de tenir cura de les persones grans. Aquest tipus de maltractament ens preocupa molt pel dolor i la indignitat que causa, i per la seva invisibilitat, quotidianitat i dificultat per detectar-lo. Malauradament, la dificultat per detectar maltractaments en les persones grans no només prové de les administracions i de la comunitat (encara no hem aconseguit afinar del tot els mecanismes que permeten descobrir-los ràpidament i eficaçment), sinó també de les mateixes persones grans maltractades, que a vegades no se n'adonen, consideren que és «normal», que «forma part de la vida», els fa vergonya explicar-ho o, sobretot, tenen por. És el gran silenci de les víctimes, d'aquelles persones que tenen por de ser abandonades o institucionalitzades o, si ja ho són, de perdre la plaça que ocupen. És el silenci d'aquelles persones que, fruit de la vulnerabilitat física, psíquica i social en què es troben, tenen por dels conflictes i del què diran i desconfien o, fins i tot, no creuen que hi hagi una solució a la situació que pateixen. Aquest fet s'agreuja encara més en aquells casos en què les persones grans que pateixen maltractaments viuen situacions d'aïllament social o són persones amb discapacitat física o intel·lectual.

Des d'aquí fem una crida a totes les persones grans per tal que no acceptin cap mena de maltractament i abús, de la mena que sigui, i a les administracions i a la societat civil en general perquè extremen la vigilància i actuació en aquest afer.

Exigim que en els mitjans públics de comunicació es realitzin campanyes de sensibilització en aquesta matèria. Així com l'elaboració i l'aplicació de protocols de detecció dels maltractaments a la gent gran en els diferents nivells dels serveis socials.

Aquesta situació té moltes causes però cal que en destaquem dues: el poc protagonisme que la societat contemporània dóna a les persones grans i la poca autoestima que a vegades tenim vers nosaltres mateixos. Pel que fa a la primera qüestió, no podem permetre que l'allargament de la vida i la necessària transformació dels models familiars i socials provoquin l'arraconament de les persones grans. Tot el contrari: exigim el dret de tenir un paper protagonista en la societat contemporània, en els aspectes socials, polítics, culturals, etc., ni més ni menys que els altres col·lectius que formen la societat catalana, i lluitarem per aconseguir-ho.

Considerem que seria summament positiu aplicar en l'àmbit de l'escola les mesures necessàries per educar els nens i nenes en el respecte a la gent gran.

I com que parlem de drets, també hem de parlar de deures. Pel que fa a l'autoestima, la gent gran hem de saber veure, en la mesura de les possibilitats de cada persona, les situacions de maltractament i abús a les quals de vegades ens sotmetem i no les hem de tolerar. Davant d'aquestes situacions hem de saber dir no per la nostra dignitat i autoestima i també per la d'aquells que les cometem. No podem permetre que l'estimació, la por, els prejudicis, l'autoritat, el què diran... ens facin suportar situacions de maltractament i abús, per subtils que siguin. Cal estar especialment atents des de les administracions al fet que moltes persones grans no coneixen els canals per denunciar els maltractaments i abusos als quals estan sotmesos.

Davant de qualsevol indicatiu de maltractament hi ha d'haver una resposta ràpida i proporcionada al conflicte per part de qualsevol professional o ciutadà. Pel que fa als serveis socials, la intervenció en aquestes situacions ha de saber combinar la determinació amb el respecte. S'ha d'actuar ràpidament en aquelles situacions en què es vulneren drets de les persones, però s'ha de fer sense afegir-hi més dolor. La indiferència davant del maltractament és intolerable, però també ho és l'intrusisme. I els professionals dels serveis socials han de tenir molt present que ambdues situacions no fan més que afegir dolor a la persona maltractada. No es pot permetre que els professionals dels serveis socials no actuïn davant de situacions de maltractament, però tampoc es pot permetre que, llevat de situacions extremes, intervinguin sense que la persona afectada en tingui coneixement o ho hagi autoritzat. Un bon professional ha de saber que entre ambdós extrems hi ha un ampli ventall de possibilitats.

En aquest sentit, des del 5è Congrés proposem establir protocols d'actuació integral davant d'una situació de maltractament a la gent gran, tal com està establert per atendre situacions de violència de gènere.

En aquells casos de maltractament en què intervé el jutge, les sentències solen comportar l'aplicació de mesures d'allunyament, la qual cosa i especialment en el cas de les persones d'edat avançada, a vegades genera efectes contraris als esperats. En aquest sentit cal destacar que no hi ha recursos específics per a persones grans en situació de maltractament i, per tant, quan cal fer front a aquest tipus de situacions, els professionals actuen a través dels serveis socials de la xarxa bàsica de responsabilitat pública, que està pensada per a la població en general, amb la qual cosa moltes vegades les respostes no s'adapten a les situacions concretes de maltractament.

Exigim que s'adeqüin els mecanismes necessaris per tal que els professionals directament relacionats amb la cura de la gent gran (serveis socials, sanitaris, etc.) rebin la formació necessària per poder fer front amb eficàcia i rigor a les situacions de risc i al mateix temps poder humanitzar la prestació de serveis.

Pel que fa a aquest punt, volem destacar el paper de les mediacions com una manera eficaç de prevenir i a vegades resoldre situacions de maltractament sense recórrer a l'àmbit judicial. La mediació permet respostes més fines i ajustades als desigs i necessitats de la persona maltractada. És per això que fem una crida a l'Administració perquè potencii aquest recurs i quan sigui possible faci participar els Consells de la Gent Gran en els diferents nivells de l'Administració Pública i als professionals dels serveis socials per tal que continuïn avançant en el seu ús i perfeccionament.

Així mateix, no es poden permetre respostes improvisades o descoordinades entre els diferents professionals i serveis de l'Administració davant de situacions de maltractament a gent gran, la qual cosa ja ens situa en el maltractament institucional, que és el segon tipus de maltractament a què fèiem referència al començament. Hi ha maltractament institucional quan l'Administració no dóna respostes adequades a les necessitats de les persones. Per exemple, quan no disposa de serveis adequats a les necessitats d'una persona, no atén les seves demandes i desigs raonables, no compta amb la seva autorització o opinió per a assumptes que l'afecten, o, com hem dit al començament d'aquesta ponència i no ens cansarem de repetir-ho, quan les administracions paguen unes pensions de misèria. És intolerable que encara avui hi hagi institucions residencials per a persones grans amb ràtios tan elevades que dificulten o impedeixen un tracte personalitzat i digne; és intolerable que encara avui hi hagi institucions residencials per a perso-

nes grans amb un baix nivell de formació dels seus professionals i fins i tot amb pràctiques il·legals, com ara contencions mecàniques o farmacològiques sense prescripció mèdica.

Lamentablement, constatem que avui, a Catalunya, encara hi ha maltractament institucional, i el que és més greu encara, a vegades va associat a la classe social a la qual es pertany, la qual cosa ens situa al tercer i darrer tipus de maltractament a què fèiem referència al començament: el maltractament estructural, comunitari o social.

El maltractament estructural, comunitari o social és un tipus de maltractament que se centra en un grup de població que reuneix una característica comuna, per exemple ser gran, o ser dona, o ser pobre, i el discrimina. En definitiva, el discrimina pel sol fet de «ser dels altres».

Cal responsabilitzar l'Administració Pública quan no està garantint el dret a les famílies a tenir cura dels seus. Des de la incorporació de la dona al mercat de treball, les famílies tenen més dificultats per conciliar la tasca laboral amb la tasca de cura de les persones, i en resulta una deficiència en la tasca d'atenció a les persones o una impossibilitat de les dones per continuar amb la seva carrera professional.

Alhora, cal responsabilitzar l'Estat de la deficiència o mala qualitat d'atenció dels professionals que treballen tenint cura de persones grans, quan aquests professionals mantenen unes condicions laborals precàries i inestables, i/o amb ràtios insuficients.

La societat en general no parla del maltractament social. En aquest congrés hem d'adquirir el compromís de fer visible al conjunt de la societat la situació de maltractament social que reben molts dels nostres conciutadans.

Davant d'una situació de necessitat, per exemple, quan una persona es troba abandonada perquè no té ningú o perquè, per les raons que sigui, els seus familiars no poden o no volen fer-se'n càrrec, hi ha d'haver una resposta comunitària, independentment de la vida que aquesta persona hagi portat en el passat. És per això que volem acabar aquesta ponència dedicada als drets i deures de les persones grans amb un clam a la solidaritat vers les persones més necessitades. Perquè per tal que una societat sigui justa, ha de ser solidària. I així com els drets van lligats als deures, la dignitat i el benestar de cada persona també depenen, i molt, de com viuen els altres.

Aquest congrés proposa un major desenvolupament de l'acció comunitària, entesa com aquella que es desenvolupa i s'impulsa des del teixit associatiu o veïnal, i

que es caracteritza per la participació i implicació de múltiples agents socials en la recerca de la transformació social cap a un major benestar. Els processos comunitaris, en tant que generadors de responsabilitat, autonomia i solidaritat entre la ciutadania, suposen a llarg termini un estalvi pressupostari en matèria de protecció social, així com una mesura preventiva de noves necessitats socials.

L'article 18 de l'Estatut de Catalunya, recentment aprovat, diu «*la gent gran té dret a viure amb dignitat, lliure d'explotació i de maltractaments, sense que pugui ser discriminada a causa de l'edat*». Atenent-nos a l'esmentat article, demanem i exigim que es resolguin el més aviat possible les necessitats de la gent gran de Catalunya recollides en aquesta ponència i per extensió al contingut de les altres dues ponències debatudes en el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

Conclusions

La ponència B tracta aspectes que són essencials tant per a les persones grans, en particular, com per al conjunt de Catalunya en general.

La Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació i l'equip redactor de la ponència base han fet un bon treball i han sabut recollir les aspiracions bàsiques que les persones grans manifestaren en l'enquesta prèvia.

La participació dels delegats i delegades de tota la geografia catalana és fonamental. Com a exemple d'això, es plantegen 299 esmenes en les seves diferents modalitats a la ponència base, la qual cosa permet concretar amb més detall la denúncia i les reivindicacions dels temes tractats.

La ponència apunta la situació de pobresa econòmica i social que pateixen molts ciutadans i ciutadanes grans de Catalunya, aportant xifres contrastables; la denúncia del nostre diferencial del PIB en despesa social respecte els països de la Unió Europea (UE), essent aquest diferencial aproximadament el mateix que existia l'any 1975; que tenim també un diferencial impositiu respecte dels països de la UE, i que els equilibris pressupostaris dels comptes de l'Estat s'han fet a costa d'un augment molt notable del dèficit de la despesa pública en matèria de polítiques socials. Així doncs, afirmem que en el pla econòmic hem convergit amb Europa; però en el social, hem divergit.

Remarquem i denunciem que hi ha aspectes sobre els quals la societat no parla, i que no per això deixen de tenir importància per a les persones grans. Aquests temes són els maltractaments a persones del nostre col·lectiu i la falta de protocols de detecció dels mateixos; la gran quantitat de persones grans que estan en la més absoluta solitud; el poc desenvolupament i coneixement dels aspectes legals de la tutela, autotutela, voluntats anticipades i el dret a una mort digna; el poc recolzament que es rep per al desenvolupament d'un teixit social que afavoreixi l'acció comunitària i la discriminació que pateix la dona, i sobretot les dones grans.

Però no volem quedar-nos amb la denúncia i les lamentacions, sinó que volem fer, des de la nostra perspectiva, aportacions concretes l'aplicació de les quals beneficiaria la societat en general i les persones grans en particular.

En relació al tema econòmic i a la lluita decidida contra la pobresa, la ponència aprovada recull les propostes següents:

- L'increment de totes les pensions mínimes fins que la quantia d'aquestes permeti viure dignament; la defensa del nostre sistema públic de pensions davant de qualsevol intent de descafeïnar-lo o privatitzar-lo; la necessària adaptació del sistema de pensions a l'evolució dels temps; l'exigència d'aplicació de coefi-

cients reductors més neutrals en les jubilacions anticipades; l'aplicació d'un nou criteri d'increment anual de les pensions que tingui en compte l'augment del cost de vida, i que a aquest se li sumi una part del percentatge del nostre creixement econòmic.

- En relació al nostre sistema de pensions no contributives, considerem que s'ha de dignificar la quantia de les mateixes, que han tenir caràcter individual o que s'han d'incrementar els barems d'ingressos econòmics al marge de la pensió per accedir-hi. També considerem que cal una modificació de la llei que impedeix que les comunitats autònomes puguin complementar les pensions no contributives per sobre del 25% de la seva quantia.
- Exigim el ple desenvolupament de la Llei de Prestacions Socials de Caràcter Econòmic, recentment aprovada pel Parlament de Catalunya, per aconseguir el més aviat possible que cap persona o unitat familiar de la nostra comunitat tingui uns ingressos econòmics inferiors a l'Indicador de Renda de Sufficiència del moment; que l'esmentat indicador no es devalui; i que la seva quantia s'incrementi amb l'IPC i la part que correspondria del creixement econòmic.
- També demanem la reducció del nostre diferencial impositiu respecte dels països de la UE i combatre el frau fiscal.

En l'aspecte social, la ponència recull l'exigència de la creació del que s'ha anomenat «el quart pilar de l'estat del benestar»:

- Per això, es fa necessària una nova concepció de les polítiques socials, considerant l'accés als serveis socials en casos de necessitat com un dret universal i considerant aquests com una part fonamental de la nostra economia que genera feina i riquesa.
- L'exigència al Govern que surti de les eleccions del dia 1 de novembre al Parlament de Catalunya d'aprovar primer de tot, una vegada constituït, la nova Llei de Serveis Socials de Catalunya.
- L'exigència de l'aprovació de la Llei estatal de Desenvolupament de l'Autonomia Personal i Protecció a les Persones Dependents.
- Si les administracions públiques no tenen recursos, difícilment podran aplicar i desenvolupar les exigències que plantejem a les ponències d'aquest congrés. Per això, exigim que s'incrementi un punt del nostre PIB cada any per destinar a polítiques socials, per tal que en uns quants anys ens equiparem a la mitjana dels països de la UE en despesa social respecte al PIB.
- L'exigència que es doni un fort impuls a l'acció comunitària.

- L'exigència de l'equilibri territorial en el desplegament dels serveis socials.
- Les necessàries i bones condicions laborals dels professionals dels serveis socials, per tal que els usuaris tinguem el tractament que ens mereixem.

En els aspectes legals de curatela, tutela, autotutela, voluntat anticipada i mort digna, remarquem:

- La necessitat d'agilitar els procediments d'adopció de mesures cautelars, d'incapacitació i de nomenament de tutor i curador, ajustant-los a les necessitats canviants de la persona en cada moment.
- Reclamem a les organitzacions de la societat civil i de les administracions públiques l'esforç necessari per tal d'impulsar una cultura en la qual es consideri un deure civil i de solidaritat el desenvolupament dels procediments d'incapacitació, bé sigui per a persones físiques o jurídiques.
- Plantegem la necessitat de crear un marc legal per poder exercir el dret a una mort digna i la utilització dels recursos legals actualment existents.

Respecte als abusos i maltractaments a les persones grans, dels quals generalment no se'n parla i queden ocults, plantegem diverses exigències:

- Fem nostra la definició que fa dels maltractaments l'Organització Mundial de la Salut (OMS).
- La necessitat de crear i aplicar protocols de detecció dels maltractaments en els diferents nivells dels serveis socials, així com els mecanismes de protecció en situacions de necessitat.
- La lluita contra l'aïllament i el silenci de les persones grans.
- Que els mitjans de comunicació públics facin campanyes de sensibilització en aquesta matèria.
- Que en l'àmbit de l'escola s'apliquin les mesures necessàries per tal d'educar els nens i nenes en el respecte a les persones grans.

Aquests són alguns dels molts aspectes recollits en la ponència B. Els punts més rellevants són:

- Per tenir una vida digna calen unes condicions que, moltes vegades, no depenen de nosaltres.

- Considerem que és un deure dels delegats i delegades del 5è Congrés detectar les situacions més urgents i exigir a la societat i als poders públics que hi estan obligats.
- Demanem una atenció prioritària a les persones grans, principalment a les dones grans en situació de fragilitat i desempament degut al seu estat de precarietat econòmica.
- Volem destacar la necessitat d'unes pensions justes, contributives i no contributives, inclosa la renda universal.
- Considerem que les administracions públiques i la societat civil tenen el deure d'impulsar la informació vigent sobre el coneixement de temes com la tutela, l'autotutela, les voluntats anticipades i els recursos legals actualment existents per a una mort digna.
- Els maltractaments a les persones grans, en l'àmbit familiar i en algunes institucions ja denunciades, demanen una resposta immediata de l'administració i de la justícia.

La nostra ponència acaba amb una aportació feta per dinou delegats i delegades, que ha estat transgida amb la Mesa i aprovada per la comissió. Diu així:

«L'article 18 de l'Estatut de Catalunya, recentment aprovat, diu: *la gent gran té dret a viure amb dignitat, lliure d'explotació i de maltractaments, sense que pugui ser discriminada a causa de l'edat*. Fent atenció a l'esmentat article, demanem i exigim que s'atenguin el més aviat possible les necessitats de la gent gran de Catalunya recollides en aquesta ponència i, per extensió, al contingut de les altres dues ponències debatudes en el congrés.»

Per tal de fer realitat els aspectes que es plantegen a les ponències d'aquest congrés, és necessària la feina i l'esforç de tots, tant individualment com col·lectivament, tenint sempre present que un món millor és possible i que de nosaltres depèn fer-lo realitat.

Ponència

C

**PER UN ENVELLIMENT
DIGNE I RESPONSABLE**

Acta de la comissió

En el Palau de Congressos de Catalunya, a les 10.10 hores del dia 5 d'octubre de 2006, es reuneix la Mesa de la ponència C «Per un envelliment digne i responsable» del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, amb l'assistència dels delegats i delegades que han escollit la seva adscripció a aquesta ponència, per tractar l'ordre del dia següent:

1. Salutació i constitució de la Mesa de la ponència
2. Presentació de la ponència
3. Informació de les esmenes
4. Votació de les esmenes acceptades
5. Lectura i votació de les esmenes presentades no valorades per la Mesa
6. Lectura, aclariments i votació de les esmenes no acceptades
7. Votació de la ponència en la seva totalitat
8. Lectura i votació de les conclusions
9. Lectura de les comunicacions
10. Torn obert de paraules
11. Fi de la sessió

1. Salutació i constitució de la Mesa de la ponència

La presidenta, Sra. Neus Molins, dóna la benvinguda als delegats i a les delegades i procedeix a la constitució de la Mesa, que queda formada per les persones següents:

Presidenta: **Sra. Neus Molins**

Vicepresident: **Sr. Eliseu Colomer**

Secretària: **Sra. Ramona Bruch**

Ponent: **Sra. Mercè Mas**

Secretari adjunt: **Sr. Miquel Mariano**

Supervisor de sala: **Sr. Alexandre González**

Supervisor de vot: **Sr. Ernest Magrí**

Supervisor de vot: **Sr. Roland Ribera**

Vocal d'intervenció: **Sr. Salvador Tixis**

Tècnic: **Dr. Alfons López Soto**, cap de la Unitat de Geriatria del Servei de Medicina Interna de l'Hospital Clínic i Universitari de Barcelona

2. Presentació de la ponència

La presidenta de la Mesa, Sra. Neus Molins, presenta resumidament la ponència.

3. Informació de les esmenes

La ponent, Sra. Mercè Mas, informa als delegats i a les delegades sobre el funcionament de les votacions i les esmenes. Destaca que aquest congrés es distingeix pel gran nombre d'esmenes presentades i per l'àmplia participació de delegats i delegades. Per aquest motiu, demana concreció en les intervencions.

En aquesta ponència s'han presentat un total de 208 esmenes, en suport paper i via web, de les quals 49 han estat acceptades; 125, rebutjades; 23, nul·les; i 11, pendents d'aprovació. Així mateix, per tipologia s'han presentat 146 esmenes d'addició, 38 de substitució i 24 de supressió.

4. Votació de les esmenes acceptades

La ponent de la mesa, Sra. Mercè Mas, informa que, atès el gran nombre d'esmenes acceptades, es votaran totes de manera conjunta. Malgrat això, si prèviament algun delegat o delegada sol·licita, mitjançant el full d'intervenció, llegir la seva esmena, ho podrà fer en un temps màxim de 3 minuts.

Les esmenes transaccionades presentades pels senyors Àngel Bello i Rafael Hidalgo queden anul·lades per una esmena posterior que recull de forma més ampliada el text de les dues anteriors.

Una part de l'esmena presentada pel Sr. Josep Boix es reconverteix en esmena d'addició.

A continuació, es voten totes les esmenes acceptades de forma conjunta amb el resultat de 239 vots a favor, 1 en contra i 15 en blanc. Queden, per tant, aprovades i s'incorporen al text bàsic de la ponència.

5. Lectura i votació de les esmenes pendents de valorar per la Mesa

Tot seguit, es llegeixen i es porten a votació les deu esmenes pendents.

El Sr. Agustí Vilà comenta que l'esmena que li atribueix la Mesa, ell no l'ha presentat, per la qual cosa s'acorda no sotmetre-la a votació.

Queden aprovades les quatre esmenes, una d'elles parcialment, presentades per la Sra. Manuela Guio. També s'aprova l'esmena presentada per la Sra. Maria Raventós, i una de les dues presentades pel Sr. Josep Maria Grau.

No s'accepten les dues esmenes presentades pel Sr. Joan Trullàs, la presentada per la Sra. Trinitat Rico, i la segona esmena del Sr. Josep Maria Grau.

A les 11.10 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 11.45 hores.

6. Lectura, aclariments i votació de les esmenes no acceptades

Les persones que es relacionen a continuació presenten les esmenes no acceptades per la Mesa:

- Sr. Santiago Clua
- Sr. Joan Trullàs
- Sr. Francisco de Paula Pareja
- Sr. Josep Pons
- Sr. Agustí Vilà
- Sr. Fidel Sanz
- Sr. Pedro López
- Sr. Joaquim Mascort
- Sr. Àngel Bello
- Sr. Pere Plaja
- Sr. Artur Guardiola
- Sr. Ferran Martínez
- Sr. Gabriel López
- Sr. Isidre Rovira

Del total d'esmenes presentades, deu s'incorporen al text bàsic de la ponència, ja que s'aproven majoritàriament. Una d'elles s'afegeix com a sisè punt al text de la ponència i una altra es presenta com a nova esmena. Dues es passen a l'apartat de comunicacions i dues es retiren.

A les 13.45 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 16.05 hores.

7. Votació de la ponència en la seva totalitat

La presidenta, Sra. Neus Molins, sotmet a votació la totalitat de la ponència amb les esmenes incorporades i s'obté el resultat de 280 vots a favor, cap en contra i cap en blanc. Per tant, la ponència queda aprovada per unanimitat.

8. Lectura i votació de les conclusions

La ponent de la Mesa, Sra. Mercè Mas, llegeix la proposta de les conclusions de la ponència. A petició de dos delegats s'afegeixen dues aportacions més a les conclusions. La presidenta de la Mesa obre el procés de votació amb el resultat de 262 vots a favor, cap en contra i 1 en blanc. Les conclusions de la ponència queden, per tant, aprovades.

A les 17.30 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 18.00 hores.

9. Lectura de les comunicacions

La ponent de la Mesa llegeix les comunicacions acceptades, que en molts casos han presentat de forma conjunta els delegats i delegades següents:

- Sra. Núria Corrius
- Sr. Ricard Hernández
- Sr. Jordi Ortiga
- Sr. Francisco de Paula Pareja
- Sr. Simeón Dolcet
- Sr. Xavier Alegret
- Sra. Teresa Estrada
- Sr. Vicenç Margalef

10. Torn obert de paraules

Arribat aquest punt, els següents delegats i delegades interveuen en la comissió de treball manifestant la seva opinió sobre qüestions relacionades amb els continguts de la ponència:

- Sra. Mercè Esteve
- Sr. Jacint Vila
- Sr. Juan Martínez
- Sr. Antonio López
- Sra. Margarida Llorc
- Sr. Manel Figueras
- Sr. Emilio Deulofeu
- Sra. Montserrat Aymamí, presidenta de FIEC (Federació Internacional d'Entitats Catalanes)

11. Fi de la sessió

La presidenta de la Mesa, Sra. Neus Molins, agraeix als delegats i a les delegades el treball fet al llarg d'aquests mesos i que ha culminat en la sessió de treball d'aquesta ponència. També agraeix la gran participació i les aportacions realitzades. La presidenta acomiada els assistents i aixeca la sessió a les 19.00 hores.

Com a secretària, estenc aquesta acta amb el vistiplau de la presidenta.

Sra. Ramona Bruc
Secretària

Sra. Neus Molins
Presidenta

Esmenes i comunicacions

A la ponència C es presenten un total de 208 esmenes. D'aquestes, 74 es gestionen a través de la pàgina web i 134 a través de l'oficina del congrés, en suport paper. Així mateix, en aquesta ponència es presenten 4 comunicacions, 2 en suport paper i 2 via web.

Canal de presentació d'esmenes i comunicacions

	Via web	Suport paper	Total
Esmenes	74	134	208
Comunicacions	2	2	4

Votació d'esmenes

	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	26	29	55
*Acceptades transaccionals	1	3	
No acceptades	47	82	129
**S'ha convidat a fer una comunicació	4	10	
Nul·les	1	22	23
Retirades pel propi autor	0	1	1
Total	74	134	208

* Aquestes esmenes es computen en el total de les acceptades.

** Aquestes esmenes es computen en el total de les no acceptades.

Tipologia de les esmenes

Esmenes d'addició	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	17	11	28
No acceptades	36	60	96
Nul·les	1	20	21
Retirades pel propi autor	0	1	1
Pendents de valoració	0	8	8
Total	54	100	154

Esmenes de substitució	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	6	16	22
No acceptades	8	7	15
Nul·les	0	1	1
Pendents de valoració	0	0	1
Total	14	24	39

Esmenes de supressió	Via web	Suport paper	Total
Acceptades	2	2	4
No acceptades	4	16	20
Nul·les	0	0	0
Pendents de valoració	0	1	1
Total	6	19	25

Ponència C. Per un envelliment digne i responsable

Introducció

L'envelliment és un procés global, influït per aspectes fisiològics determinats genèticament i per aspectes psicològics i socials en els quals influeixen decisivament factors externs com l'alimentació, les malalties cròniques o la manca d'exercici. Durant aquest procés es produeix una reducció progressiva de les funcions normals de l'organisme que el fa més sensible a agressions externes; per aquest motiu, hi ha un risc més alt de desenvolupar malalties i caure en situació de fragilitat. Aquest procés és universal, individual i progressiu. En el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran també n'hem de parlar i hem de reconèixer quina part de responsabilitat ens pertoca a nosaltres en aquestes qüestions, i quina part pertoca a la societat i a les administracions.

La disminució de les activitats pròpies de la vida diària condiciona la percepció de qualitat de vida de les persones grans i afecta totes les esferes de l'estructura familiar i social. Per assolir un envelliment digne i responsable és imprescindible, entre altres coses, que hi hagi les adaptacions pertinents a l'entorn immediat, és a dir, a l'habitatge, al transport, a les infraestructures –especialment les d'àmbit social–; i en totes aquestes qüestions hi tenim molt a dir. És important que la societat garanteixi l'accessibilitat a totes aquestes estructures, tant a l'entorn urbà com al rural. L'assistència sanitària és fonamental per retardar al màxim l'efecte nociu de les malalties i la pèrdua d'autonomia com a darrera conseqüència. Necessitem mantenir uns hàbits saludables i gaudir d'un control mèdic preventiu, ja que aquests són elements cabdals en la lluita contra la dependència.

En aquesta ponència volem parlar de diferents qüestions que tenen una transcendència vital en aquest procés. D'una banda, dels dispositius assistencials a Catalunya, fent èmfasi en els recursos adreçats a les persones grans, els models sociosanitaris, l'atenció primària, el consum de fàrmacs, etc. D'altra banda, volem revisar les actuacions preventives necessàries per assolir un envelliment saludable o sense malalties el màxim temps possible. I finalment, també volem debatre la importància que té l'entorn sobre el procés d'envelliment, veient els programes, els equipaments i les infraestructures d'àmbit social del nostre país, i analitzant la situació dels habitatges i del transport.

Dispositius assistencials per a l'atenció a les persones grans a Catalunya

Partim del principi que la sanitat de responsabilitat pública, accessible i de qualitat és condició indispensable de justícia social. La Constitució espanyola, a l'article

41, obliga a mantenir un règim públic de seguretat social per a tota la ciutadania que garanteixi l'assistència i les prestacions socials suficients davant situacions de necessitat. L'article 43 proclama el dret a la protecció de la salut. Els governs tenen l'obligació i la responsabilitat de garantir el dret a la salut i donar resposta als nous reptes que plantegen l'envelliment de la població, les noves estructures familiars i l'arribada de nous ciutadans i ciutadanes.

Segons el nombre de targetes sanitàries individuals de l'any 2005, el 16,9% de la població de Catalunya correspon a persones majors de 65 anys; i les previsions indiquen que el nombre augmentarà durant la propera dècada. Som molts, i molt diversos.

Als nuclis urbans hi viu la major proporció de persones grans soles, malgrat ser les zones amb més concentració de població. Segons l'estadística de persones amb discapacitat de Catalunya de l'any 2005 de la Conselleria de Benestar i Família, un 87,41% de les persones grans té una autonomia total. Hem de valorar, però, que el 12,59% restant presenta algun tipus de dependència, fet que s'incrementarà gradualment amb el sobreenvelliment de la població.

L'any 2002, Espanya dedicava el 5,9% del PIB a despesa sanitària, quan la mitjana dels països de l'Europa dels 15 era del 7,5%, segons dades d'Eurostat. Aquest és el percentatge més baix després de Grècia i Portugal. El més alarmant és que mirant l'evolució de la despesa sanitària, a Espanya ha disminuït del 6,6% l'any 1993 fins al 5,9% l'any 2002, mentre que els països europeus l'han mantinguda des de 1993 fins a 2002 en el 7,5% del PIB.

Des del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran formulem una exigència fonamental al Govern de Catalunya i al Govern d'Espanya: És necessari dotar el nostre sistema públic sanitari amb recursos econòmics, incrementar cada any el % del nostre PIB destinat a sanitat, perquè en pocs anys ens puguem equiparar a la mitjana dels països europeus.

D'aquesta manera podrem:

- Evitar el deteriorament en la sanitat pública.
- Fer les inversions necessàries en infraestructures.
- Ampliar la cartera de serveis sanitaris.
- Garantir unes millors condicions de treball als professionals de la salut.
- Retribuir millor els empleats de la sanitat pública.

A Catalunya les competències en sanitat són matèria exclusiva de la Generalitat des de l'any 1981 i l'atenció a les persones grans s'ha intentat mantenir en un primer pla d'actuació. Sabem que el nostre sistema sanitari intenta oferir uns serveis de qualitat i proporciona atenció específica a les persones grans des de les diferents xarxes d'atenció: la primària, l'hospitalària, la sociosanitària i la de salut mental. No n'hi ha prou amb haver-ho intentat i seguir parlant d'intencions; cal activar les actuacions necessàries per millorar l'atenció a les persones grans. L'evolució històrica de la geriatría com a especialitat a Catalunya ha comportat que el nombre d'especialistes en aquest àmbit sigui clarament insuficient i que una part important d'aquesta activitat la duguin a terme altres especialistes, com metges de família i internistes. Aquesta conjuntura fa que no sempre siguem prou ben atesos en relació amb les nostres especificitats. Creiem que el sentiment de soledat de molta gent gran seria pal·liat si els dispositius de salut poguessin disposar d'un espai en la seva praxi per dedicar-lo a escoltar les persones grans que acudeixen a aquests serveis. És necessari que hi hagi més especialistes en gerontologia en l'atenció primària de salut, que tinguin la suficient capacitat professional per conèixer i connectar amb les necessitats del nostre col·lectiu. Considerem que aquest posicionament és un element clau de cara a una major prevenció, igual que la pràctica de la medicina alternativa per a les persones grans. Partint de la base que es vol augmentar el nombre d'especialistes als centres d'atenció primària, des de l'àmbit rural demanem que es valori la possibilitat de permetre el desplaçament dels especialistes (geriatres) a aquelles poblacions que no disposen de centres d'atenció primària, així com també dels metges en general i dels metges internistes i de família en particular.

Els programes d'atenció domiciliària per a les persones grans atenen aproximadament el 32% de les persones grans fràgils i, encara que són dispositius d'implantació general, la seva aplicació no és del tot homogènia. Destaquen el Programa d'Atenció a Domicili (ATDOM), que està adreçat a aquelles persones grans amb incapacitat o dependència física, i el Programa d'Atenció Domiciliària amb Equips de Suport (PADES), que s'adreça a persones amb malalties terminals i que atén un 55% de pacients geriàtrics. Pel que fa als professionals d'assistència primària, les ràtios per cada 100.000 habitants són de 5,2 metges i 6,8 infermeres. És evident que aquestes ràtios han de millorar en els propers anys, així com l'homogeneïtzació d'aquests dispositius i la generalització de la seva aplicació a tota la població del nostre territori, tenint una cura especial de les mancances amb què es troben les persones grans de l'àmbit rural.

L'activitat sociosanitària, específicament la dedicada a les persones grans, és prestada per un total de 91 centres (de convallescència, llarga estada, cures pal·lia-

tives i mitja estada) que, en conjunt, van atendre 34.485 pacients durant l'any 2004. Aquesta activitat sociosanitària no té un repartiment igualitari pel territori. S'ha de buscar la implicació dels ajuntaments petits; però per això cal una modificació de la legislació actual perquè la creació d'un centre de dia o similar suposa una despesa insostenible per a un ajuntament de petites dimensions. Pel que fa a l'activitat dels centres de dia específics per a persones grans, un total de 63 unitats van oferir 1.549 places aquell mateix any, mentre que 46 equips d'avaluació integral ambulatoria oferien serveis de consulta especialitzada en l'àmbit de la geriatría.

Hem de ser conscients que, malgrat l'increment d'activitat assistencial, s'observa un dèficit en els diferents dispositius d'atenció a les persones grans, en especial a l'àrea de Barcelona, ciutat on els recursos d'internament de llarga estada haurien de millorar substancialment. Tampoc podem oblidar la realitat del món rural, on les mancances i els dèficits fan encara més palesa la necessitat d'una actuació generalitzada per afavorir el mateix nivell de recursos sanitaris arreu del país, per no haver de recórrer a uns recursos privats no homogeneïtzats, que suposen una important despesa difícil d'assumir per l'interessat o la seva família.

Podem fer una valoració positiva del fet que, tot i les mancances logístiques, segons dades d'un estudi sobre la satisfacció referida pels usuaris de la sanitat pública, aquesta oscil·la entre una puntuació del 7,5 i el 8,6 (valoració de 0 a 10), que varia segons la línia d'atenció. Per contra, les reclamacions presentades representen un 0,5 per 1.000 habitants, majoritàriament en relació amb les llistes d'espera. Interpretem que aquestes dades ens diuen que, una vegada som atesos, en general som ben atesos. El sistema sanitari català està patint un increment notable de les llistes d'espera per assumptes urgents en els darrers anys. Aspirem a l'eliminació d'aquestes llistes i, mentrestant, exigim que s'adoptin les mesures necessàries perquè, amb caràcter immediat, no hi hagi cap usuari que hagi d'esperar més de sis mesos per una intervenció.

Un altre fet important que cal tractar –per tal de ser-ne conscients– és que dins de la despesa sanitària ocupen un lloc destacat els productes farmacèutics. Per tant, no podem negar que, en moltes ocasions, les persones grans acabem essent consumidores de grans quantitats de medicines. Així, l'any 2004, de la facturació total de productes farmacèutics, un 75,76% corresponia al grup de pensionistes. Cal dir que amb la difusió de l'ús de fàrmacs genèrics a partir de 1999, l'augment d'aquesta despesa s'ha alentit una mica; tot i que sabem que les especialitats de fàrmacs genèrics encara no s'utilitzen gaire: només van suposar el 8,14% de la despesa farmacèutica de 2004. Per tot això, caldria reflexionar conjuntament amb les administracions per valorar si es podrien complementar els fàrmacs amb me-

sure més econòmiques i eficaces, ja sigui amb la generalització completa de l'ús de genèrics d'eficàcia degudament reconeguda, o amb la inclusió de teràpies complementàries (homeopatia, acupuntura, massatges), de les quals molts de nosaltres ja fem ús. En aquest sentit pensem que s'alleugeriria el col·lapse del sistema de salut si la Seguretat Social assumís plenament algunes de les pràctiques de la medicina alternativa ja que, en moltes ocasions, les persones grans només requereixen certes intervencions complementàries per al manteniment de la seva salut.

Creiem que l'atenció sanitària ha de reforçar el continuum assistencial entre els diferents dispositius existents, fet d'una importància cabdal per al conjunt de les persones grans i en el qual les noves tecnologies hauran de tenir un paper cada dia més rellevant. Per assolir un envelliment digne per a tothom cal incrementar els dispositius dedicats exclusivament a les persones grans i impulsar totes les mesures d'activitats preventives per aconseguir un envelliment saludable.

Actualment els objectius específics de futur del Ministeri de Sanitat i Consum i de la Conselleria de Salut de la Generalitat són:

- Elaboració i desenvolupament del Pla Director Sociosanitari de Catalunya, que en línies generals passa per:
- Millorar l'accessibilitat als serveis, tot potenciant la integració de la persona en el seu entorn familiar i social i, sempre que sigui possible, la permanència en el propi domicili com alternativa a l'hospitalització.
- Millorar l'atenció als malalts terminals oncològics i no oncològics.
- Potenciar unitats integrals d'hospitalització a domicili.
- Millorar l'atenció domiciliària a les persones al final de la seva vida.
- Millorar l'atenció domiciliària a les persones amb malalties cròniques i discapacitat.
- Potenciar el suport sistemàtic als cuidadors i a la família.
- Impulsar un model d'atenció a les persones amb malalties neurodegeneratives (MND) que permeti adequar els recursos a les necessitats.
- Millorar l'atenció a les persones grans malaltes i a les persones amb demències.
- Crear unitats específiques per a MND.
- Acomplir el desplegament d'unitats d'aguts de geriatria (UGA) als hospitals de tercer nivell i de referència.

- Millorar l'atenció a les persones grans en els serveis d'urgències dels hospitals d'aguts.
- Aprofitar el desenvolupament del model d'atenció a la dependència com una oportunitat de millora de coordinació dels serveis sanitaris i socials. Això comportarà, a la vegada, un augment de la capacitat d'atenció i una millor adequació dels serveis per donar resposta a les necessitats socials de les persones i dels col·lectius més vulnerables.
- Crear equips per a l'atenció de les persones amb malaltia d'Alzheimer.
- Fer promoció de la salut i prevenció de la malaltia i la discapacitat.
- Implementar programes d'estimulació cognitiva.
- Formar infermeres de suport a les escoles d'educació especial.
- Desenvolupar línies de recerca i docència.
- Proposar millores per als professionals de l'àmbit sociosanitari.

Donem suport a aquests objectius, però n'exigim el seu compliment.

- Increment dels contractes de compra del Gatsalut amb els equips d'atenció primària (EAP) dedicats especialment als problemes específics de la gent gran.
- Establiment de protocols específics de col·laboració i coordinació entre els diferents recursos implicats en l'atenció de la gent gran.
- Impuls de les històries clíniques i les receptes electròniques al sistema de salut.
- Foment de la telemedicina.
- Foment de l'ús racional dels medicaments.

La lluita per l'assoliment d'aquests objectius ha de ser una prioritat de tota la societat. Per tant, la nostra veu ha de servir per fer-se ressò d'aquests objectius i exigir-ne el compliment, ja que afavoreixen l'envelliment digne que defensem. Exigim una comissió de seguiment i control de tots els objectius proposats.

Per un envelliment satisfactori i saludable

Parlem d'envelliment saludable quan les funcionalitats físiques i mentals de la persona es deterioren només a l'etapa final de la vida. Per assolir-lo és necessari promoure la salut i prevenir les malalties durant tot el cicle vital; és per això que hem de

conèixer els hàbits saludables que ens ajudaran a envellir satisfactòriament. Per aprofundir en aquest concepte, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va adoptar a finals dels anys 90 el concepte d'envelliment actiu o lliure de discapacitat, en lloc d'envelliment saludable, que es defineix com l'optimització de les oportunitats de salut, participació i seguretat amb la finalitat de millorar la qualitat de vida a mesura que la persona envella. Des d'aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran defensem aquests conceptes, a l'hora que manifestem la nostra voluntat d'assumir de manera responsable el pas dels anys, i també la necessitat de proporcionar els recursos necessaris –ja siguin informació, personal qualificat, etc.– a totes aquelles persones que en aquests moments no tenen l'opció de viure l'envelliment d'aquesta manera.

D'altra banda, a la definició de salut que va establir l'OMS s'inclou el benestar físic, mental i social de l'individu; per la qual cosa, aconseguir un envelliment actiu implica que les polítiques que promouen una bona salut mental i social tenen la mateixa importància que aquelles que milloren les condicions de salut física. Òbviament això no es pot aconseguir des del vessant exclusivament sanitari. Tot i que la genètica juga un paper significatiu en l'envelliment i en l'aparició de malalties, els factors externs mediambientals tenen un paper rellevant. Sabem que hi ha mesures i actuacions amb eficàcia demostrada per assolir aquest objectiu, sobretot pel que fa a hàbits saludables. Aquests factors són els que principalment ens permetran envellir de manera saludable perquè nosaltres mateixos assumirem la pròpia vida de manera responsable. Tot seguit, passem a relacionar els factors que considerem més rellevants.

Pel que fa als aspectes nutricionals, sabem que una alimentació adequada és un element fonamental per aconseguir un envelliment actiu i s'ha demostrat que perllonga la independència, augmenta la salut i la qualitat de vida, i redueix el risc de fractures òssies. Això és degut, entre altres motius, a la relació existent entre algunes malalties cròniques prevalents a la gent gran i la dieta. A més, la població anciana de països desenvolupats com el nostre és el segment de població amb més risc de patir malnutrició a causa de diversos motius econòmics, mèdics, socials..., i això pot conduir a trastorns nutricionals importants. Totes les persones grans hem de gaudir d'una dieta rica i variada, i un bon exemple d'això és seguir la dieta mediterrània tradicional, si no hi ha indicacions específiques per a casos concrets.

Un altre factor important és l'activitat física. Aquest és un dels mitjans més eficaços per mantenir les funcions fisiològiques dels sistemes primordials del cos. Segons l'Examen de Salut de Catalunya de l'any 2002, fins a un 42% dels homes i un

50% de les dones majors de 65 anys tenen una activitat física mínima o nul·la. Per tant, és prioritari que prenguem consciència que hem de modificar els nostres hàbits d'exercici perquè, d'aquest canvi, en traurem un gran benefici sense cap cost. L'exercici requerit pot ser d'intensitat moderada, d'uns 30 minuts de durada diària i pot consistir en caminar, anar en bicicleta, nedar o fer altres activitats. La combinació ideal d'exercicis hauria d'incloure activitats que promoguin la flexibilitat, l'equilibri i la resistència. Tot i reconèixer aquestes premisses, sabem que hi ha molts llocs del país on no es donen les condicions ni existeixen els equipaments necessaris per poder dur a terme aquest exercici físic, especialment a les zones rurals. Hi ha llocs on, tot i disposar d'aquests serveis, no se'n pot fer ús, ja sigui pel seu elevat cost o per les dificultats d'accessibilitat. També és veritat que hi ha molts equipaments que estan infrautilitzats i que mitjançant un acord entre Sanitat i les diferents administracions se'n podria fer un millor ús per afavorir l'activitat física del nostre col·lectiu.

Respecte al consum de tabac, aquest és el factor de risc modificable més important per evitar desenvolupar malalties com el càncer de pulmó i l'arteriosclerosi. A més, el tabac també s'associa a una reducció de la capacitat funcional i a la pèrdua d'autonomia perquè accelera la pèrdua de massa muscular i òssia. Per tant, hem de ser conscients que l'abstinència del tabac és fonamental per millorar la salut de la població en general i específicament de les persones grans. El consum d'alcohol sol ser més reduït en la gent gran respecte els joves, però no podem oblidar que el risc de caure en situació de dependència o de sofrir les malalties associades a l'abús d'alcohol és més alt en el nostre grup de població. Recentment, alguns estudis suggereixen que el consum moderat d'alcohol pot disminuir el risc de patir certes malalties cardiovasculars, però no podem oblidar que l'aplicació d'aquest principi sempre ha de ser supervisat per professionals de la salut.

Un altre factor de salut, fonamental per a les persones grans, és evitar l'aïllament social. El concepte de salut segons l'OMS inclou l'esfera física, però també la psicològica i l'emocional. En aquest sentit és fonamental mantenir obertes les relacions socials de les persones grans amb el seu entorn més proper (família, veïns) però també amb la resta de la societat a través de clubs, esplais i altres entitats per a les persones grans. S'ha demostrat que les persones grans que mantenen una activitat social adequada requereixen menys visites mèdiques i tenen una millor qualitat de vida. Però hem de saber que evitar l'aïllament social és un problema que traspasa el vessant mèdic i requereix una aproximació multidisciplinària, ja que implica mesures que afecten l'accessibilitat, la mobilitat i l'existència d'una xarxa d'associacions per a gent gran (centres de gent gran, esplais, clubs esportius, centres culturals i de formació, etc.), que ens permetrà mantenir-nos actius,

emocionalment més estables i més integrats a la comunitat. L'existència d'aquesta xarxa d'entitats no tan sols ens serveix a nosaltres per reduir l'aïllament social, sinó que també pot utilitzar-se per difondre informació rellevant per assolir un envelliment actiu i millorar la nostra formació. Fins i tot, les dades a les quals hem tingut accés demostren que la posada en marxa de programes d'alfabetització per a gent gran redueix el risc de discapacitat i de mort.

També hem de considerar la transcendència de l'estat cognitiu en les persones grans. La demència té una prevalença estimada en el 10% del total de persones majors de 65 anys. La malaltia d'Alzheimer és la més freqüent però n'existeixen d'altres. Ja sabem que les demències són malalties cròniques i impliquen que la qualitat de vida del pacient i del seu entorn més immediat, especialment la del seu cuidador principal, es vegi afectada. Això ens fa recordar que l'atenció terapèutica per aquesta malaltia ha d'adreçar-se al pacient i també als cuidadors, i volem que aquest 5è Congrés se'n faci ressò. La detecció precoç del problema és l'eina fonamental exigible per poder proporcionar els tractaments de què disposem, perquè sabem que són especialment útils en la fase inicial de la malaltia. I pel que fa a l'atenció del cuidador, cal tenir ben present l'enorme càrrega física i emocional que suposa atendre un malalt amb demència, i que això pot conduir a un deteriorament de la seva salut. En aquest sentit, demanem també el nombre necessari de programes d'alleujament o descàrrega a l'abast de tots els implicats.

Les malalties cardiovasculars són la primera causa de mort de les persones grans de Catalunya. Per tant, els factors de risc inductors d'aquestes malalties han de ser controlats de molt a prop i, en cas de detectar-los, cal iniciar el tractament per reduir el risc de complicacions vasculars. La detecció i el seguiment s'han de fer des de l'assistència primària de salut i especialment per aquelles persones que presentin diversos factors de risc. Les mesures per tractar aquests factors de risc passen per evitar-los o controlar-los amb tractaments farmacològics. Entre els tractaments no farmacològics s'ha de subratllar la importància de l'exercici físic regular i la dieta, com ja s'ha comentat anteriorment.

A mesura que ens fem grans coneixem, i en ocasions fins i tot patim, una pèrdua de funcionament dels sentits de la visió i l'oïda, que coneixem com a privació sensorial. Aproximadament el 20% de les persones majors de 70 anys tenen alterats ambdós sentits simultàniament i aquest fet augmenta el risc de deteriorament funcional i cognitiu. A més, cal considerar que aquestes limitacions sensorials contribueixen a altres problemes freqüents en les persones grans com són l'aïllament social, les caigudes i la discapacitat. Per aquest motiu, és important que prenguem un paper actiu per preservar i revisar periòdicament aquests dos òr-

gans sensorials. És necessari, doncs, que els centres sanitaris disposin de moderns aparells de diagnosi amb personal especialitzat, i exigim la gratuïtat d'audiòfons i ulleres.

Fins a un terç de les persones grans amb reduccions significatives de la visió no en són conscients. Per aquest motiu, es recomanen revisions oculars periòdiques per a les persones més grans de 65 anys. La pèrdua d'audició també és un problema freqüent entre les persones grans (el 45% de les persones majors de 85 anys la pateixen) i pot arribar a interferir en les relacions socials, a més d'empitjorar clarament l'evolució d'un malalt amb demència.

Mantenir la salut bucal és un objectiu que cal assolir. A hores d'ara la situació no és bona si tenim en compte l'elevada prevalença de càries (98%) i malaltia periodontal (44%) en majors de 65 anys. Aquesta situació té repercussions importants sobre la nutrició i sobre la qualitat de vida. Promoure la salut bucal, amb visites regulars al dentista, ha de ser un objectiu prioritari dins l'atenció a les persones grans. Aquest hàbits els haurem de mantenir al llarg de tota la vida, per la qual cosa s'han d'oferir serveis de tractament dental bàsic i accés a pròtesis dentals amb un cost assequible o, fins i tot, gratuït. Tan important com la salut de la boca és la salut dels peus, punt de gran importància i al qual no se'n dona prou. Els podòlegs realitzen controls als centres de dia i als ambulatoris quan hi ha una malaltia; però només es tallen ungles, es treuen durícies i ulls de poll en alguns casals de gent gran, la majoria de vegades a preus quasi de mercat. Només als casals de la Generalitat s'ofereix aquest servei a preus assequibles. Aquests serveis i preus haurien de ser d'àmbit universal. Demanem, per tant, que tots els casals puguin donar el servei de podòleg a preus econòmics.

Atès que en molts casos resulta difícil per a les persones grans portar un control dels diferents aspectes de la salut i de les revisions periòdiques dels òrgans sensorials, demanem que les institucions garanteixin aquest control i en facin un seguiment, i que s'ampliï la cartera de serveis sanitaris de la Seguretat Social (pròtesis, ulleres, etc.).

Pel que fa al consum de medicines, la majoria de les persones més grans de 75 anys en consumim un nombre important per tractar malalties cròniques. Hem de ser conscients que les persones amb major risc de fer un ús inadequat dels medicaments són precisament els pacients amb malalties cròniques i les persones amb dificultats per a la comprensió de la prescripció. Cal centrar en aquestes persones les accions per a la prevenció dels riscos de la polimediació, com ara revisar el compliment terapèutic i les indicacions terapèutiques quan es prescriu un nou fàrmac. Per assolir aquest objectiu, creiem que és necessari formar adequa-

dament els professionals de la xarxa sanitària, millorar els sistemes d'informació i consulta farmacològica, i informar els malalts i cuidadors dels riscos d'un mal seguiment dels tractaments prescrits perquè cada persona assumeixi la seva responsabilitat respecte la pròpia salut i medicació. També cal que hi hagi un professional de referència que pugui valorar el conjunt de tractaments que rep aquella persona i tenir-ne una visió global, com un geriatra o un metge de capçalera amb la formació adequada.

Un altre factor afegit en aquest seguit de consideracions és el tema de les vacunes. Sovint les persones grans patim malalties infeccioses, i en són especialment susceptibles aquelles persones que pateixen malalties cròniques. És un fet que les persones grans tenim una major susceptibilitat a les malalties infeccioses ja que el nostre sistema immunitari sovint no funciona correctament per l'existència de diversos factors que poden alterar-ne el funcionament. Entre les mesures preventives que podem emprar per evitar infeccions trobem les vacunes. Hem de ser conscients que les vacunacions sistemàtiques per prevenir determinades malalties infeccioses són d'interès tant individual com comunitari, ja que, a més de protegir els individus vacunats, protegeixen també els no vacunats a través de la immunitat de grup.

Assolir un envelliment actiu i saludable requereix un esforç considerable, tant per part nostra com de tota la societat, mitjançant la posada en marxa d'actuacions que afavoreixin aquest objectiu, no tan sols des del punt de vista sanitari, sinó també social i econòmic.

Aquests són els objectius previstos per l'Administració, dins els plans directors específics dissenyats pel Departament de Salut, per millorar l'envelliment de la nostra població fins l'any 2010:

- Incrementar en un 10% l'esperança de vida lliure d'incapacitat dels majors de 65 anys.
- Reduir en un 20% la taxa de mortalitat per caigudes accidentals en les persones majors de 65 anys.
- Reduir en un 10% la taxa de mortalitat per reaccions adverses als medicaments en les persones de 65 anys i més.
- Reduir la mortalitat per tètanus en les persones de 65 anys i més.
- Reduir en un 40% la incidència de malaltia pneumocòccica invasora en les persones de més de 65 anys.

- Reduir en un 10% les caigudes accidentals i en un 20 % les fractures de fèmur en les persones de més de 65 anys.
- Reduir en un 10% la prevalença de desnutrició en les persones de 65 anys i més.

La nostra demanda és que es posin els mitjans necessaris perquè aquests objectius siguin una realitat i que totes les persones grans puguem gaudir al màxim dels recursos i les atencions necessaris per poder assolir amb dignitat i salut aquesta etapa de la nostra vida.

Envel·liment i entorn

L'entorn immediat on vivim condiciona, com ja hem dit, el procés d'envelliment. Per tant, ens toca parlar dels programes, projectes, equipaments i infraestructures pensats per a les persones grans amb l'objectiu general d'ajudar-nos a viure millor.

Podem dividir l'oferta de serveis i equipaments per a les persones grans en dos grups: aquells que van dirigits, des d'un punt de vista de la participació ciutadana, a les persones grans actives, i els serveis socials específics de suport a la dependència, des del punt de vista de la necessitat d'atencions. Fins ara hem tractat els serveis específics referents a la salut. A partir d'ara tractarem bàsicament l'oferta de serveis de participació, ja que observem un gran ventall d'oportunitats per a la participació amb l'objectiu de mantenir-nos al dia dels afers d'interès personal i col·lectiu.

Quan parlem d'aquests temes, de seguida ens adonem que el món urbà i el món rural són dues parts d'una mateixa realitat i que en funció del territori s'organitza la xarxa d'atenció participativa efectiva i assistencial per a la gent gran del país. No podem oblidar que les comarques amb menor densitat de població i les de muntanya i interior tenen un menor nombre de serveis o, fins i tot, no en tenen. Per tal d'assolir un equilibri territorial, exigim polítiques de desenvolupament amb criteris de rendibilitat social. Com exemples de possibles recursos per fer arribar a tothom, citem les aules itinerants i els serveis de transport específics que es comuniquen amb un determinat equipament.

Entre els serveis que podem disposar les persones grans per activitats participatives trobem, entre altres, els casals de gent gran i els centres cívics, amb particularitats pel que fa a la gestió i el funcionament, però dedicats a oferir activitats com ara tallers, cursos, exposicions, etc. i a fomentar les relacions personals i la

participació comunitària. Cal considerar que al món rural ens és difícil accedir a les activitats. Són pobles petits, distanciat els uns dels altres, i sense transport públic que ens apropi. Els casals de gent gran són equipaments de titularitat diversa: de l'Administració, d'entitats financeres amb programes d'obra social, d'entitats parroquials, etc.

Destaquem, entre d'altres activitats, els tallers d'informàtica que s'ofereixen per a persones majors de 60 anys, on se'ns facilita l'accés a les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Sovint fem moltes activitats en equipaments cívics que tenen l'objectiu de promoure l'accés a la cultura, fomentar la vida associativa, articular barris des d'un punt de vista participatiu i facilitar la interacció social. Un altre àmbit important per a la participació és el voluntariat, practicat a través de diferents associacions, on els voluntaris organitzats participen d'un contracte on es recullen drets i deures d'acord amb el que indica la Carta del Voluntariat a Catalunya. Considerem que el voluntariat és un exercici saludable, no sols per a les persones que es beneficien de les seves actuacions, sinó també perquè facilita que els propis voluntaris i voluntàries preservin millor la seva salut entesa en un sentit ampli. Aquesta activitat és especialment positiva pel fet que permet potenciar les relacions intergeneracionals.

Pel que fa als recursos de què disposem quan ens trobem en diferents graus de fragilitat, parlarem dels centres de dia, de les residències d'acollida i dels habitatges socials tutelats. En aquesta àrea, hi trobem des de l'acolliment diürn dels centres de dia, que permeten donar suport a les famílies fins a les residències assistides on es dóna atenció de manera intensiva. Però hi trobem a faltar els centres de convalsència, molt importants un cop passats els moments crítics. Demanem, doncs, la implantació de centres de dia a tot el territori i mitjans per desplaçar-nos-hi. Així mateix, des d'aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran reivindicuem l'accés de totes les persones grans que ho necessitin a aquests centres, ja que volem fomentar que les persones grans passin el major temps possible en l'entorn familiar i social.

Els habitatges socials tutelats són un altre model d'assistència que tenen com a funció donar allotjament i suport quan l'autonomia és encara present. Constitueixen el domicili habitual de les persones en un entorn practicable d'acord amb la normativa referent a barreres arquitectòniques. El seguiment necessari el dóna la xarxa de serveis socials. Però, tot i ser un bon model per a l'autonomia de moltes persones grans, es fa palesa la necessitat d'adequar el disseny d'aquests habitatges a les necessitats concretes de les diferents tipologies de persones que trobem arreu del territori. Denunciem que hi ha persones grans que, per motius

econòmics o burocràtics, han de deixar la seva llar i no tenen prou puntuació per accedir a un habitatge tutelat ni medis per llogar un altre pis.

Un altre tipus de servei que sovint és molt necessari per a les persones grans amb autonomia limitada és l'atenció domiciliària, amb la qual s'ofereixen serveis d'atenció a la llar, com fer la bugada, donar els àpats, oferir suport i acompanyament, controlar la medicació, etc. Aquest servei, com en el cas dels habitatges tutelats, s'acostuma a complementar amb el servei de teleassistència. Demanem a les administracions que el futur desenvolupament d'aquest servei inclogui una cobertura més gran pel que fa el nombre d'hores de prestació.

El servei de teleassistència és un recurs de suport que té per objectiu evitar la institucionalització de les persones grans que viuen soles. Fer que aquest servei arribi al màxim nombre de persones grans, especialment en els casos de persones que viuen soles, és un bon recurs, sobretot si va acompanyat de la capacitat d'actuació en el cas que es requereixi assistència presencial de manera puntual i urgent. Demanem més accessibilitat a la teleassistència i la seva gratuïtat per les persones que viuen soles.

Hem de fer una menció especial al treball social, ja que participa en tots i cadascun dels nivells sanitaris i socials: des de l'atenció primària, la més propera a les persones i la porta d'entrada al sistema, fins a l'atenció especialitzada que es presta als hospitals generals, el model sociosanitari prioritari d'atenció a la gent gran amb dependència. És important que coneguem quines són les funcions i els serveis que es poden oferir a les persones grans dins de les diferents àrees on hi tenen un paper. Posem de manifest la manca de persones a l'hora de realitzar el treball social.

Els objectius del treball social en atenció primària de salut respecte als usuaris directes són el benestar social, la millora de la qualitat de vida, la promoció de l'autonomia plena en la resolució de necessitats mitjançant una participació activa dels usuaris, el foment de la presa de decisions, i la responsabilitat de l'individu respecte la seva vida i salut.

Envel·liment i transports

La cultura de la mobilitat ha sofert modificacions importants amb la introducció dels criteris de sostenibilitat ambiental, social i econòmica. D'aquesta manera, l'evolució d'una mobilitat enfocada cap al transport públic en detriment de l'ús del vehicle privat ha anat guanyant terreny des de finals de la dècada dels 90 fins al moment actual. Sabem que les administracions han fet i continuen fent importants

esforços centrats en les polítiques tarifàries, el desenvolupament de les xarxes i l'accessibilitat per a tothom per oferir una alternativa eficaç al vehicle privat. Malgrat això, hem de denunciar que aquesta política no arriba a tota la població per igual, i no tothom que ho necessitaria pot accedir-hi.

Mentre a l'àrea metropolitana de Barcelona hi ha un desplegament considerable d'autobusos, tren metropolità, metro i tramvia, a la resta del territori, els horaris i serveis són molt més reduïts, especialment els dies festius i als nuclis de població més petits. A més a més, la xarxa de transports és gairebé inexistent entre les poblacions de la mateixa comarca o per desplaçar-se a la capital comarcal. La xarxa ferroviària catalana arriba a 31 de les 42 capitals de comarca catalanes i els diferents serveis de connectivitat entre comarques són en molts casos reduïts, i en d'altres s'hi detecta una falta de respecte pels usuaris ja que per pujar al tren es necessita una cadira o una escala. Pel que fa als autobusos, alguns d'ells no compleixen correctament el servei.

Tot i que existeix una certa varietat de possibilitats pel que fa a les tarifes adaptades dels transports públics, encara hi ha una franja de població que no es pot beneficiar d'aquests avantatges, ja que es limiten a una zona molt concreta, Barcelona i rodalies. A la resta del país, les persones grans també necessiten un servei de transport públic gratuït o amb tarifes reduïdes. Massa sovint veiem que les persones grans de l'àmbit rural tenen una oferta molt limitada o gairebé inexistent de serveis de transport, i la política de reducció de tarifes depèn de la voluntat de l'empresa de transports. Demanem, doncs, que es creï un sistema unificat de descomptes i tarifes adequat a l'economia i a la realitat de totes les persones grans.

Creiem que s'ha d'oferir un servei especial de transport de porta a porta a les persones que presenten una reducció greu en la mobilitat. Tenint en compte el greuge comparatiu que pateixen les comarques de muntanya en temes de mobilitat, creiem que el sistema de transport a la demanda és un servei que pot assistir adequadament les persones que necessiten transport públic. Cal adequar els vehicles de transport públic (sobretot autobusos) perquè les persones amb mobilitat reduïda puguin accedir-hi fàcilment. A les poblacions relativament importants on no hi ha transport públic, s'haurien de col·locar bancs per descansar en els trams compresos des de la perifèria urbana fins a les entitats de primera necessitat, per exemple ajuntaments, CAP, estació d'autobusos, correus, etc.

L'adequació a les necessitats de mobilitat de les persones i l'evolució demogràfica –que tendeix a un envelliment de la població– han fet que operadors com TMB posin en servei sistemes de transport de proximitat, com els autobusos de barri, que permeten fer desplaçaments curts i d'interconnexió amb les xarxes de trans-

port de gran capacitat en entorns on per la seva orografia no es podien fer amb vehicles estàndard. La col·locació de parades amb marquesina amb espai per asseure's i plataformes d'embarcament també ens afavoreix. No oblidem, però, que seguim parlant de Barcelona i de l'àrea metropolitana. La realitat de la resta del país fa que en molts nuclis de població aquest servei de proximitat sigui pràcticament inexistent, tot i que queda ben palès que es tracta d'una bona opció per a la mobilitat en els nuclis petits de població.

Exigim des d'aquest 5è Congrés l'optimització dels recursos ja existents en matèria de transports per tal de fer-ne un ús racional, perquè ens siguin més útils, com per exemple compaginant l'ús del transport escolar amb altres possibles utilitats per la mobilitat de la gent gran.

En relació a les xarxes de Transport Públic Col·lectiu (TPC), fem les observacions següents:

- El desenvolupament de les xarxes de TPC ha d'afavorir tots els col·lectius, i especialment aquells que per les seves capacitats no disposen d'una altra opció de mobilitat (persones grans i persones amb discapacitat).
- Les polítiques tarifàries han de tenir més en compte les persones grans, a través d'un sistema solidari que en funció del nivell d'ingressos pugui arribar a la gratuïtat. Ara per ara no és un servei global per a totes les persones grans de Catalunya.
- Les noves tecnologies juguen un paper fonamental en el TPC del futur i garanteixen la seguretat i el confort dels usuaris i les usuàries.
- Fruit de la dispersió territorial, en molts llocs del nostre territori no hi ha línies regulars de transport, i en altres la freqüència de pas és molt reduïda, per això exigim que s'estudii l'establiment del transport a demanda de porta a porta com un servei públic que garanteixi la mobilitat.

Aquestes són les propostes que manifestem des d'aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran. Encara hi ha massa persones grans que no ho tenen fàcil, a vegades ni per accedir a serveis ni atencions de primera necessitat com anar al metge o a comprar els aliments per dur una dieta saludable.

Envel·liment i habitatge

El dret a un habitatge digne és un dret social bàsic, però no obstant això, per a una part de la població resulta un objectiu inabastable perquè les condicions del mercat

i la falta de sòl públic incrementen excessivament el preu dels habitatges que s'adquireixen en propietat i augmenten els lloguers, fent-los prohibitius per a una gran majoria de persones de la nostra societat, especialment per als joves i la gent gran.

Per tant, és necessari que les polítiques d'habitatge siguin objecte d'una reorientació perquè un dret constitucional com és el dret a un habitatge digne es faci efectiu sobre la base del foment públic d'habitatges i el desenvolupament de les polítiques de protecció. En aquest sentit, el nostre habitatge i el seu entorn és subjecte d'agressions per radiacions artificials i naturals (contaminació electromagnètica, torres d'alta tensió, radiacions de les antenes de telefonia mòbil, nivells de pol·lució atmosfèrica, sorolls, corrents naturals d'aigua subterrània, etc.) Per tant, sol·licitem a les administracions que la nova política de reordenació revisi tots aquests aspectes que ens afecten o poden afectar la nostra salut i qualitat de vida.

Cal disposar d'un important parc públic d'habitatges de lloguer adequat a les condicions econòmiques i físiques de les persones grans, que al mateix temps faciliti l'accés a la propietat en habitatges protegits amb condicions adequades de preu i de finançament, reduint així l'impacte en les despeses familiars.

La tendència de les polítiques actuals referents a les persones grans és mantenir-les en el seu entorn, incloent-hi el domicili, el màxim temps possible. Ja ho hem vist quan parlàvem dels recursos assistencials i també quan hem reflexionat sobre la necessitat d'assumir la pròpia responsabilitat sobre el procés d'envelliment en la mesura que ens sigui possible. Sovint, per tal de procurar aquest manteniment de les persones grans amb dificultats físiques al domicili, cal fer modificacions a l'habitatge per garantir un suport a la pèrdua d'autonomia i garantir-ne la substitució.

A Catalunya més del 50% dels habitatges tenen actualment entre 30 i 100 anys d'antiguitat. Aquest fet comporta que a les característiques materials de l'edificació s'hi afegixin determinades patologies constructives que sovint compliquen la nostra mobilitat i comoditat (humitats, deficiències en els elements estructurals i coeficients de fatiga en els materials, instal·lacions deficientes i, en alguns casos, manca d'itineraris accessibles amb ascensor pensats per a persones grans o amb un cert grau de dependència). Si no podem adaptar les llars a les nostres necessitats, hauríem de poder accedir a les llars tutelades o de nova construcció i adaptar-les, per poder viure una vellesa dignament i amb bona qualitat.

No sempre les persones grans podem prendre aquestes mesures, per l'esforç econòmic que representa; i això fa que visquem sense les característiques adequades a les nostres llars, fet que augmenta el risc d'accidents i la manca d'autonomia. Per tant, sol·licitem a les administracions que treballin per facilitar ajudes

econòmiques suficients per dur a terme aquestes millores, sense que les persones grans afectades perdin l'entorn on han viscut molts anys. També demanem que s'incloguin aquests aspectes a la normativa de construcció dels nous habitatges. En el cas de les persones amb especials dificultats de mobilitat i amb una renda insuficient, creiem que l'Administració hauria de cobrir el 100% de les despeses que pugui generar l'eliminació de les barreres arquitectòniques, inclosa la col·locació d'ascensors. A la normativa sobre construcció de nous habitatges, s'hi haurien d'incloure tots aquells aspectes que milloren la qualitat no només de l'edificació sinó també de la seva funcionalitat.

Protecció jurídica de la gent gran

Volem tractar també la defensa jurídica dels interessos legals de les persones grans. Les nostres dades es fonamenten en les estadístiques del Consell General de l'Advocacia Espanyola i en les jornades intercol·legials celebrades a la Universitat Rey Juan Carlos de Madrid, on es va exposar que els despatxos d'advocats tenen coneixements de forma terriblement incomprendible, i algunes vegades escandalosament irreparable, de les veritables estafes i apropiacions en les quals la víctima, una persona gran, és la principal col·laboradora.

Per tot això, es va considerar que era necessària una especial atenció a l'assistència jurídica de les persones grans per mantenir els seus drets i llibertats.

Considerem que s'haurien de crear punts d'informació jurídica especialitzats en els drets de la gent gran per evitar les estafes immobiliàries, l'assetjament immobiliari, els abusos i els maltractaments, tant dins l'àmbit familiar com institucional. També considerem que a totes les fiscalies de les audiències provincials hi hauria d'haver un fiscal encarregat de la defensa de les persones grans.

I com que en aquesta ponència reflexionem sobre el fet de poder envellir dignament i rebre els ajuts, el suport i el tracte especialitzat que faci falta, un cop més volem fer sentir la nostra veu, com a persones responsables de la nostra pròpia situació, per demanar que aquestes ajudes, millores, facilitats econòmiques, etc. siguin universals i ajustades a cadascuna de les necessitats, segueixin uns criteris equitatius i justos, i tinguin en compte la diversitat de situacions, a la vegada que la globalitat de la realitat de les persones grans del nostre país. Som del parer que només d'aquesta manera caminarem realment cap a l'objectiu de proporcionar a les persones grans unes bones condicions que els permetin viure dignament.

Conclusions

A la ponència C es tracten qüestions que tenen una transcendència vital en el procés d'envelliment: els dispositius assistencials a Catalunya, l'atenció primària, el consum de fàrmacs, etc. També es revisen les actuacions preventives necessàries per assolir un envelliment saludable o sense malalties el màxim temps possible. I, finalment, es debat la importància que té l'entorn en el procés d'envelliment, avaluant els programes, els equipaments, les infraestructures d'àmbit social, la situació dels habitatges i el transport.

En relació als dispositius assistencials per a l'atenció a les persones grans, recollim les propostes següents:

- Formulem l'exigència fonamental al Govern de Catalunya de dotar el nostre sistema sanitari públic amb més recursos econòmics i incrementar cada any el percentatge del PIB destinat a sanitat, per tal que en pocs anys ens puguem equiparar a la mitjana dels països europeus.
- Sabem que el sistema sanitari català intenta oferir uns serveis de qualitat i una atenció específica a les persones grans des de les diferents xarxes d'atenció primària, hospitalària, sociosanitària i de salut mental. Tanmateix, el nombre d'especialistes en geriatria és clarament insuficient, i això fa que no siguem prou ben atesos en les nostres especificitats. Per tant, demanem més geriatres als centres d'assistència primària i una major formació en geriatria a tots els metges en general i en particular als metges internistes i de família. Des de l'àmbit rural, demanem que es valori la possibilitat de permetre el desplaçament de geriatres a aquelles poblacions que no disposen de centres d'atenció primària.
- Pel que fa a l'activitat assistencial, fem patent que existeix un dèficit en els diferents dispositius d'atenció per a les persones grans i sobretot assenyalem la realitat al món rural, on les mancances fan encara més necessària una actuació que afavoreixi una distribució més igualitària dels recursos sanitaris arreu del país. Per tant, exigim que s'adoptin les mesures necessàries perquè cap usuari hagi d'esperar més de sis mesos perquè li sigui realitzada una intervenció.
- També fem esment de les despeses farmacèutiques ja que molt sovint les persones grans acabem essent grans consumidores de medicines. Convidem l'administració a la difusió completa de l'ús de genèrics i a reflexionar sobre la inclusió de teràpies complementàries (homeopatia, acupuntura i altres).
- Exigim una comissió de seguiment i control de tots els objectius proposats en el Pla Director Sociosanitari de Catalunya.

Per aconseguir un envelliment digne i responsable és important que coneguem els hàbits saludables que ens ajudaran a envellir satisfactòriament. Des del 5è Congrés defensem el concepte d'envelliment saludable de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), tot manifestant la nostra voluntat d'assumir de manera responsable el pas dels anys, i també la necessitat de facilitar els recursos necessaris a totes aquelles persones que, en aquests moments, no tenen l'opció d'envellir satisfactòriament.

Alguns d'aquests factors són els que enumerem tot seguit:

- Alimentació adequada
  - Activitat física
  - Evitar el consum de tabac i alcohol
  - Evitar l'aïllament social
  - Tenir cura de l'estat cognitiu
  - Malalties cardiovasculars
  - Òrgans dels sentits: vista i oïda
  - Salut bucal
  - Consum de medicaments
  - Vacunes
  - Podologia
- Ressaltem el cas de les demències, que necessiten una atenció adreçada no només al pacient sinó també als cuidadors. Demanem el nombre necessari de programes d'alleujament.
  - Atès que en molts casos pot resultar difícil dur un control dels diferents aspectes de la salut i de les revisions periòdiques dels òrgans sensorials, demanem a les institucions que garanteixin aquest control, en facin un seguiment i ampliin la cartera de serveis de la Seguretat Social.
  - Tots nosaltres, i també la societat, hem de fer un esforç considerable per assolir un envelliment actiu i saludable. Demanem que es posin els mitjans necessaris perquè aquests objectius siguin una realitat i totes les persones grans puguem gaudir dels recursos i atencions necessàries per poder viure amb dignitat i salut aquesta etapa de la nostra vida.

L'entorn immediat on vivim condiona el procés d'envelliment. L'oferta de serveis i equipaments per a les persones grans la podem dividir en, d'una banda, serveis adreçats a la participació ciutadana, a les persones grans actives, casals de

gent gran i centres cívics; i, d'altra banda, recursos per a persones amb determinats graus de fragilitat, com els centres de dia, les residències d'acollida i els habitatges tutelats. Trobem a faltar, però, els centres de convalescència.

- Demanem a les administracions centres de dia a tot el territori i els recursos per desplaçar-nos-hi, així com l'accés de totes les persones grans que ho necessiten.
- Un altre recurs que també evita la institucionalització de les persones amb autonomia limitada és l'atenció domiciliària, completada amb el servei de teleassistència. Demanem que en el futur desenvolupament d'aquest servei s'hi inclogui una cobertura més gran en hores de prestació.

En relació als transports, denunciem que, malgrat el desenvolupament de les polítiques de les xarxes i d'accessibilitat, aquesta política no arriba a tothom d'igual manera, i no tothom que ho necessita pot accedir-hi. Hi ha un desplegament considerable a l'àrea metropolitana de Barcelona, mentre que a la resta del territori, els horaris i serveis són molt reduïts i a vegades, fins i tot, inexistents.

- Exigim l'optimització dels recursos ja existents en matèria de transport, per tal de fer-ne un ús racional i perquè ens puguin ser realment útils. Per exemple, compaginant l'ús del transport escolar amb les possibles utilitats per la mobilitat de la gent gran.
- Encara hi ha massa persones que no ho tenen fàcil, a vegades, per accedir a serveis i atencions de primera necessitat com anar al metge o comprar els aliments necessaris per dur una dieta saludable. Demanem que es creï un sistema unificat de descomptes i tarifes adequat a l'economia i la realitat de les persones grans.
- Tenint en compte el greuge comparatiu que pateixen les comarques de muntanya en temes de mobilitat, creiem que el sistema de transport a demanda és un servei que pot assistir adequadament les persones que necessiten transport públic.

La tendència de les polítiques actuals referents a les persones grans és mantenir-les en el seu entorn tot el temps que sigui possible, és a dir, en el seu domicili. Sovint, per tal de procurar aquest manteniment de les persones grans amb dificultats físiques cal fer modificacions a l'habitatge per garantir un suport a la pèrdua d'autonomia.

- Sol·licitem a les administracions que treballin per facilitar ajudes econòmiques suficients per dur a terme aquestes millores a la llar.

Pel que fa a la protecció legal de la gent gran, el 5è Congrés demana que es creïn punts d'informació jurídica especialitzats en els drets de la gent gran.

Aquestes són les nostres demandes, de les quals ens comprometem a fer-ne un seguiment.

Volem fer sentir la nostra veu, com a persones responsables de la nostra pròpia situació, per demanar que totes aquestes ajudes, millores, facilitats econòmiques, etc. siguin universals i ajustades a cada necessitat, que segueixin uns criteris equitatius i justos, i que tinguin en compte la diversitat de situacions, a la vegada que la globalitat de la realitat de les persones grans del nostre país. Només d'aquesta manera caminarem realment cap a l'objectiu de garantir a les persones grans unes condicions per viure dignament.

ACTE DE CLOENDA

El 5è Congrés Nacional de la Gent Gran es clausura el 6 d'octubre de 2006, després de tres dies d'intens debat sobre la realitat de les persones grans del nostre país. El President de la Generalitat, M. Hble. Sr. Pasqual Maragall, presideix l'acte i compta amb la presència de la Consellera de Benestar i Família, l'Hble. Sra. Carme Figueras, i la Presidenta del Congrés, Sra. Rosa Virós.

En el seu discurs davant dels més de 1.100 representants de les persones grans que han treballat, debatut i aprovat els continguts de les ponències, Pasqual Maragall denuncia que durant anys, «involuntàriament, s'ha associat la vellesa a la dependència», una actitud que qualifica d'injusta. Tot el contrari, Maragall vincula la gent gran a «la veu de la saviesa i l'experiència» i demana que «se centrin tots els esforços de les administracions a desenvolupar polítiques envers totes les edats de la societat».

La Consellera de Benestar i Família agraeix als presents l'esforç fet durant l'any de debat previ i la preparació de les ponències que han conclòs amb el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran. Així mateix, es compromet a fer arribar els «acords presos a cada una de les institucions implicades per tal que la seva materialització sigui una realitat».

Per la seva banda, la Presidenta del congrés valora molt positivament «tot el procés de construcció i debat de les ponències que culmina amb l'aprovació dels documents definitius i del Manifest», i encoratja els delegats i delegades a «transmetre a les demarcacions la síntesi de les reflexions que han ocupat aquests tres dies».

L'acte de cloenda és precedit per la votació i proclamació del Manifest del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, en què els assistents, portaveus del milió de persones més grans de 65 anys que viuen a Catalunya, demanen a les administracions accions decidides per lluitar contra la pobresa econòmica que pateix el 30% de les persones grans. «Hem d'aconseguir que en un període breu cap persona gran tingui uns ingressos totals inferiors a l'Indicador de Renda de Sufficiència de Catalunya», recull el Manifest.

El Manifest demana també:

- La creació d'un sistema sanitari públic i universal, equilibrat territorialment i equitatiu en l'accés i la qualitat.
- La creació d'un protocol oficial i interdisciplinari per tal que els diferents serveis d'atenció a les persones grans puguin detectar situacions de maltractaments.

- El reconeixement del paper de les persones cuidadores tant a nivell social com econòmic.
- L'aprovació amb caràcter d'urgència de la Llei de Serveis Socials de Catalunya.
- Que els poders públics garanteixin els aspectes legals necessaris per exercir el dret a una mort digna en plena llibertat i la creació d'un registre eficaç del Document de Voluntats Anticipades.
- Facilitar ajuts suficients per habilitar habitatges i fer-los adequats a les persones grans.
- El dret i el deure de les persones grans de ser presents en les dinàmiques socials i polítiques del país.

Els delegats i delegades tanquen el Manifest reclamant que la societat reconegui la seva «contribució al benestar del país» i exigint al Govern de la Generalitat el compromís d'impulsar i fer realitat els acords adoptats pel 5è Congrés.

El President de la Generalitat i la Consellera reben de mans de la Presidenta del Congrés el Manifest del 5è Congrés en format electrònic (usb).

Acta de la Sessió de cloenda del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

En el Palau de Congressos de Catalunya, a les 10.00 hores del dia 6 d'octubre de 2006, s'inicia la sessió del Ple del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran per tractar l'ordre del dia següent:

1. Informació sobre el funcionament de la sessió plenària
2. Lectura de les conclusions i votació de les ponències i les conclusions
3. Parlament del representant de les Comunitats Catalanes a l'Exterior
4. Lectura i votació del Manifest del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran
5. Fi de la sessió

Presideix la sessió la Sra. Rosa Virós i Galtier.

1. Informació sobre el funcionament de la sessió plenària

La Sra. Rosa Virós i Galtier obre la sessió i dona la paraula al coordinador general del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, Sr. Agustí Vilà, que s'encarregarà de gestionar el debat de la sessió plenària.

A continuació, el Sr. Agustí Vilà informa als delegats i a les delegades sobre els documents que rebran, el funcionament de la sessió i el procediment que s'utilitzarà per fer les votacions.

Pel que fa a les votacions, el coordinador general del congrés informa que les primeres intervencions aniran a càrrec dels presidents de les tres ponències, que valoraran el treball realitzat a cada comissió; a continuació, els ponents llegiran les conclusions de cada ponència; i, finalment, es votaran les tres ponències i les seves conclusions.

El Sr. Agustí Vilà informa que no hi ha cap esmena per sotmetre a la votació del Ple, d'acord amb l'article 11.5 del Reglament del 5è Congrés.

2. Lectura de les conclusions i votació de les ponències i les conclusions

Ponència A: «Un compromís de futur»

El Sr. Agustí Vilà presenta el president de la ponència A, Sr. Àngel Tafalla, i el ponent, Sr. Màrius Cugat.

El Sr. Àngel Tafalla exposa breument el desenvolupament de les sessions de la comissió de la ponència A, fa una valoració molt positiva del treball realitzat pels delegats i per les delegades, i els agraeix l'esforç i la qualitat de les seves aportacions.

A continuació, informa sobre el total d'esmenes presentades i especifica les que han estat acceptades, rebutjades, declarades nul·les i transaccionades. També fa una relació del nombre de comunicacions presentades durant la sessió i de les que han estat finalment acceptades.

Seguidament, el Sr. Àngel Tafalla dóna la paraula al ponent, Sr. Màrius Cugat, el qual llegeix les conclusions de la ponència A.

Se sotmet a votació tant el text com les conclusions de la ponència A i s'obté el resultat següent:

Vots a favor:	818
Vots en contra:	0
Vots en blanc:	4

Ponència B: «Drets i deures de les persones grans»

El Sr. Agustí Vilà presenta el president de la ponència B, Sr. Joan Alamillo, i la ponent, Sra. Maria Furriol.

El Sr. Joan Alamillo fa una valoració del desenvolupament de la sessió de la comissió de la ponència B, destacant la intenció de la Mesa d'incorporar al text definitiu totes aquelles aportacions que poden millorar el text inicial. Tot seguit, agraeix el treball, la col·laboració i la qualitat de les aportacions dels delegats i delegades.

Finalment, informa al plenari sobre el total d'esmenes presentades i especifica les que han estat acceptades, rebutjades, declarades nul·les i transaccionades. Pel que fa les comunicacions, informa que no s'han pogut llegir per manca de temps.

Tot seguit, el Sr. Joan Alamillo i la Sra. Maria Furriol llegeixen les conclusions de la ponència B.

Se sotmet a votació el text i les conclusions de la ponència B i s'obté el resultat següent:

Vots a favor:	881
Vots en contra:	2
Vots en blanc:	5

Ponència C: «Per un envelliment digne i responsable»

El Sr. Agustí Vilà presenta la presidenta de la ponència C, Sra. Neus Molins, i la ponent, Sra. Mercè Mas.

La Sra. Neus Molins agraeix la col·laboració de tots els delegats i les delegades que han participat en el debat de la ponència C i dóna la paraula a la Sra. Mercè Mas.

La Sra. Mercè Mas informa al plenari sobre el total d'esmenes presentades i especifica les que han estat acceptades, rebutjades, declarades nul·les i transaccionades. Així mateix, fa una relació del nombre de comunicacions presentades durant la sessió i detalla quines han estat acceptades i quines rebutjades.

A continuació, exposa breument el desenvolupament de la sessió de la seva comissió, valorant de manera molt positiva la tasca realitzada pels delegats i delegades. Finalment, dóna la paraula a la Sra. Neus Molins perquè llegeixi les conclusions de la ponència.

La Sra. Neus Molins llegeix les conclusions de la ponència C.

Se sotmet a votació el text i les conclusions de la ponència C i s'obté el resultat següent:

Vots a favor:	891
Vots en contra:	0
Vots en blanc:	2

A les 11.55 hores es fa una pausa i es reprèn la sessió a les 12.20 hores.

3. Parlament del representant de les Comunitats Catalanes a l'Exterior

El Sr. Agustí Vilà dóna la paraula al Sr. Antoni Burgués, president del Casal Català de Costa Rica, el qual, en nom de la delegació de totes les Comunitats Catalanes de l'Exterior que han assistit al 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, agraeix la invitació i demana que es continuï comptant amb els casals catalans en les properes edicions del congrés.

4. Lectura i Votació del Manifest del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

El Sr. Agustí Vilà dóna la paraula a la secretària del Consell de la Gent Gran de Catalunya, Sra. Carme Canela.

La Sra. Carme Canela llegeix el certificat de l'acta del Consell de la Gent Gran de Catalunya, amb data de 5 d'octubre de 2006, en el qual hi consten els acords següents:

1. Aprovar la proposta de Manifest del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.
2. Encarregar al vicepresident segon del Consell de la Gent Gran de Catalunya que llegeixi la proposta de Manifest davant el Ple del Congrés i que el sotmeti a la seva votació i aprovació, si s'escau.
3. Encarregar a la Sra. Rosa Virós i Galtier, presidenta del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, la proclamació del Manifest i el lliurament del text al Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya i a la Honorable Consellera de Benestar i Família.

Seguidament, el vicepresident segon del Consell de la Gent Gran de Catalunya, Sr. Josep Maria Bosch, llegeix el Manifest del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran.

Se sotmet a votació el Manifest i s'obté el resultat següent:

Vots a favor: 889
Vots en contra: 0
Vots en blanc: 0

5. Fi de la sessió

La presidenta, Sra. Rosa Virós i Galtier, clou l'acte a les 13.05 hores.

Com a secretària, estenc aquesta acta amb el vistiplau de la presidenta.

Sra. Josefina Ribé
Secretària

Sra. Rosa Virós i Galtier
Presidenta

MANIFEST DEL 5È CONGRÉS NACIONAL DE LA GENT GRAN

Reunits en el Palau de Congressos de Catalunya els dies 4, 5 i 6 d'octubre de 2006, i com a resum dels textos i les aportacions aprovades en les tres ponències, DECLAREM:

- Que aquest 5è Congrés s'ha celebrat sota els signes de la participació i el consens de les persones grans del nostre país, tant en l'elaboració del primer text de les ponències, a través de les respostes als més de 600 qüestionaris, com en la participació en els actes preparatoris i en la posterior aportació de les més de 800 esmenes per acabar de definir les seves idees i peticions.
- Que en el nou Estatut d'autonomia de Catalunya consta que «les persones grans tenen dret a viure amb dignitat, lliures d'explotació i de maltractaments, sense que puguin ésser discriminades a causa de l'edat».

D'altra banda, el text estatutari proclama que «els poders públics han de garantir la protecció de les persones grans perquè puguin portar una vida digna i independent i participar en la vida social i cultural. També han de procurar la plena integració de les persones grans en la societat per mitjà de polítiques públiques basades en el principi de solidaritat intergeneracional.»

- Que les persones del Consell de la Gent Gran de Catalunya, òrgan consultiu de la Generalitat de Catalunya i de representació de les persones grans del nostre país, fent-nos ressò del que creiem que és el sentir dels delegats i delegades del 5è Congrés i també de les persones grans que no hi han assistit, ens sentim compromeses en la construcció d'un futur que també considerem nostre. I el volem viure de manera digna i responsable, amb el ple exercici dels nostres drets i deures.

En base a tot el que exposem les persones assistents al 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, dipositàries de la veu de totes les persones grans de Catalunya, MANIFESTEM:

- Que les persones grans volem ser considerades un dels components clau de la ciutadania del país, amb reconeixement i dignitat, i amb l'atenció específica que se'ns deu.
- Que volem seguir essent útils socialment, fent tasques i funcions per a les quals estem ben preparats i tenim experiència. Volem que s'entengui que en qualsevol moment de la vida es pot aprendre i ensenyar.
- Hem d'avançar cap a formes i instàncies de participació que no només permetin fer sentir la nostra veu i expressar les nostres demandes i punts de vista. Volem que la nostra participació vulgui dir millorar la nostra realitat.

- Reclamem més i millors canals d'expressió, i maneres més dignes i específiques de ser presents de manera natural i no esbiaixada en el dia a dia dels mitjans de comunicació i també en els espais de publicitat. Exigim l'ús d'un codi ètic i un vocabulari adequat al tractament que rebem en aquests mitjans.
- Tenim el dret i el deure de ser presents en les dinàmiques socials i polítiques del nostre país. Les persones grans disposem de tot el temps, tenim experiència, coneixements i ganes de treballar per a la societat, com demostrem contínuament, i exigim una vegada més una presència activa en la política.
- Reclamem als poders públics i a la societat en general que s'arbitrin els mecanismes que permetin superar les situacions de pobresa social, econòmica i d'exclusió social, i aconseguir l'equilibri territorial.
- Tenim la sort de viure en un país que ha anat demostrant que és capaç d'acollir, ajudar i fer tirar endavant la gran majoria de les persones que hi han arribat. Hem de col·laborar per fer un país acollidor per a totes elles i ajudar-les a fer l'esforç per integrar-se.
- Reclamem que es dediqui una atenció especial a les persones grans que viuen en una situació de fragilitat o desemparament que amenaça la seva dignitat i felicitat.

Per tant, no n'hi ha prou amb garantir els recursos econòmics bàsics per a totes les persones, sinó que una societat democràtica, justa i solidària també ha de facilitar els recursos afectius, culturals, socials i polítics a totes elles.

- Entenem que l'estat del benestar no és un estat assistencial, sinó que s'ha de preocupar per fer efectiva la dignitat i la justícia social per a tothom.

Demanam que les ajudes, millores, facilitats econòmiques, etc. siguin universals i adequades per a cadascuna de les necessitats, segueixin uns criteris equitatius i justos, i tinguin en compte la diversitat de situacions, personals i territorials de les persones grans del nostre país.

- Cal que s'aprovi amb caràcter d'urgència la Llei de Serveis Socials de Catalunya, tan necessària pel conjunt de ciutadans i ciutadanes del nostre país. Pensem que aquesta llei ha d'incorporar una cartera de serveis que reculli un catàleg de prestacions, els criteris d'accés i les seves característiques.
- La Llei de Prestacions Socials de Caràcter Econòmic, aprovada pel Parlament de Catalunya el passat dia 27 de juliol, és un evident pas endavant. Ara cal desenvolupar-la i impulsar la protecció de les persones grans que viuen soles i de les que pateixen situacions de mancança. La millor manera de lluitar contra la pobresa econòmica és aconseguir que en un període breu no tinguem cap

persona al nostre país amb uns ingressos totals inferiors a l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya.

- Cal reconèixer el paper de les persones cuidadores, dignificant la seva dedicació i reconeixent-les a tots els nivells, no només social sinó també econòmic.
- Una societat serà rica no solament si totes les persones tenen les necessitats materials bàsiques satisfetes, l'accés universal als serveis socials i la protecció en situacions de dependència, sinó també si totes elles són reconegudes com a concitadanes, si participen en les decisions que afecten la seva vida i si formen part de la trama de relacions i reconeixements comunitaris.
- Fem una crida perquè es faci tot el possible per agilitar els processos d'adopció de mesures cautelars, d'incapacitació i de nomenament de tutor i curador per tal que la protecció s'ajusti, al màxim, a les necessitats de la persona en cada moment.
- Per tal que puguem exercir el nostre dret a una mort digna en plena llibertat, els poders públics han de garantir els aspectes legals necessaris. Per aquest motiu, demanem un registre eficaç en l'àmbit català, espanyol i europeu del Document de Voluntats Anticipades.
- Recomanem a totes les persones grans que no acceptin cap mena de maltractament ni abús físic, psicològic, emocional, sexual, econòmic, negligent, auto-negligent, d'abandonament, d'autoabandonament, de vulneració de drets...; i a les administracions i a la societat civil en general els demanem que extremen la vigilància i l'actuació davant d'aquest greu problema.

Demanem que es realitzin campanyes de sensibilització en aquesta matèria i també que s'elabori un protocol oficial i interdisciplinari per tal que els diferents serveis d'atenció a les persones puguin detectar possibles maltractaments a les persones grans.

- Considerem que seria summament positiu aplicar en l'àmbit de l'escola les mesures necessàries per educar els nens i les nenes i la joventut en general en el respecte a les persones grans.
- Hem de fer un esforç personal considerable per assolir un envelliment actiu i saludable. Alhora, en allò que no ens és evitable, demanem que es posin els mitjans necessaris perquè aquests objectius siguin una realitat i totes les persones grans puguem gaudir dels recursos i les atencions necessàries, curatives, pal·liatives o preventives, per poder viure amb dignitat i salut aquesta etapa de la nostra vida.
- Volem un sistema sanitari públic i universal, equilibrat territorialment i equitatiu en l'accés i la qualitat. Pensem que cal treballar en la seva personalització, major

humanització i agilitació dels serveis, sobretot de les llistes d'espera per facilitar-ne l'accés.

- Exigim l'optimització dels mitjans de transport existents i que les persones de totes les edats que els necessitin en puguin fer un ús racional que resulti equilibrat en tots els territoris.
- S'han de facilitar les ajudes econòmiques suficients per habilitar tots els habitatges i fer-los adequats a les necessitats de les persones grans perquè puguin viure el major temps possible en el seu domicili habitual.
- Tot i que constatem que hi ha una nova sensibilitat a l'hora de tractar els problemes que afecten la societat en general, i molt especialment les persones grans i les que pateixen algun grau de dependència, pensem que no podem baixar la guàrdia i hem de continuar vetllant per la dignitat d'aquesta etapa de la vida.

Finalment,

- Tots els delegats i delegades ens felicitem per la gran participació que hi ha hagut en aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran. Ens felicitem pel consens i la qualitat de les conclusions a què hem arribat i ens encoratgem a continuar treballant per les persones grans.
- Demanem al Consell de la Gent Gran de Catalunya, que ens representa, el seguiment acurat del grau d'assoliment dels importants aspectes que s'han acordat en aquest congrés.
- Al Govern de la Generalitat de Catalunya li exigim el compliment del seu compromís d'impulsar i fer realitat els acords d'aquest 5è Congrés.
- Volem dir que, com sempre, els governants han de comptar amb tots nosaltres per aconseguir la Catalunya que hem plantejat en el transcurs del congrés.
- I com a comiat, fem nostra i de tots els delegats i delegades una de les cites del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, que parlant de les persones grans diu:
«La societat ha de reconèixer la nostra contribució al benestar del país, el paper que hem jugat i seguim jugant en relació amb la gent que ens és més propera, en relació amb les comunitats on vivim i ens relacionem, i en relació amb el conjunt del país i el món».

Palau de Congressos de Catalunya, 6 d'octubre de 2006.

PARLAMENTS

Sr. Pasqual Maragall

Molt Honorable President de la Generalitat

Consellera, Presidenta del congrés, Secretari General, exconsellera, diputades, diputats, regidores, regidors, companys, amics, gent gran com jo, benvolgudes amigues i amics,

És un plaer acompanyar-los en aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran i veure que les perspectives que teníem abans de l'estiu, durant el mes de juny, quan ens trobàvem en plena campanya per l'aprovació del nou Estatut, s'estan complint. Després de sentir parlar la Consellera i la Presidenta del congrés, el que llegirem, si endollem aquest aparell a l'ordinador, estic segur que ens demostrarà que han treballat bé i que han estat valents.

Quan els veig a tots vostès, amb la força que batega darrere les paraules que han pronunciat aquí, penso que aquest país va bé perquè vostès en saben més. És cert que l'oblit treballa sense parar contra la memòria. Crec que és una força que finalment guanya en la seva pugna amb la memòria. El gran ecòleg català, Ramon Margalef –no sé si alguns de vostès l'hauran conegut– em deia un dia:

«El procés de l'envelliment es un procés semblant al de les branques d'un arbre que s'asseca.»

Però, jo pensava i ningú no ens traurà, que si no hi ha pins, no hi ha pinyons i si no hi ha pinyons, malament. Mirin, el sentit vital que tots vostès transmeten a la societat és més que evident i, no ho dubtin, aquest també ha de ser un dels objectius dels poders públics en la nova etapa, per l'altre govern de Catalunya que acabem d'obrir. Tal com els vaig dir en la presentació del congrés, vostès són la peça de la cadena generacional que conforma la societat catalana. Vostès són l'anella que té més vida acumulada i per tant, més experiència compartida. Són els que tenen més a mostrar per assenyalar, des de l'experiència que han viscut, els camins a seguir. Són la veu, segurament en aquest sentit, més equànime, la més sàvia del nostre futur.

Durant anys hi ha hagut un intent, que crec que en bona mesura ha estat involuntari, de construir una imatge de la vellesa associada a la dependència. Però això és tremendament injust, i no només injust sinó també inexacte perquè representa confondre la part amb el tot. Les persones grans avui tenen més coneixements, més salut, més temps, més capacitat i més vigor que cap altra generació anterior.

A més a més, les persones grans són majoria. Catalunya no creix per baix, sinó des de fora. Les persones grans són majoria en aquest país i aquestes són dades que hem de tenir presents, que hem de saber posar en valor des del convenciment que la gent gran no pot deixar de prendre part activa en aquesta societat. Hem de subratllar aquesta tendència i suggerir un canvi de perspectiva. És fonamental que centrem els nostres esforços en desenvolupar una societat per a totes les edats; que reequilibrem les etapes de la vida; que desenvolupem polítiques per promoure un envelliment digne i actiu a tot el territori de Catalunya i més enllà, on hi ha catalans, com alguns de vostès, que han vingut de fora. És fonamental que enfortim el nostre sistema de benestar; que aconseguim, en definitiva, que l'esperança de vida vingui acompanyada d'oportunitats d'autonomia i de salut, d'activitat i de protecció.

Es tracta d'un repte col·lectiu que afrontarem amb rigor i ambició. Amb el rigor que ens aporta la seva experiència i els seus coneixements, i amb l'ambició que ens ofereix la voluntat de construir una Catalunya de futur més justa, més pròspera, comptant amb la participació activa de les persones grans.

Un país és un país digne si garanteix la dignitat a totes les edats; altrament no. Aquest és el missatge que ens transmet el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran i aquesta és l'aspiració a la qual ens hem de comprometre. Aquest és, doncs, el compromís col·lectiu que hem d'assumir: treballar per una Catalunya integradora; una Catalunya on les persones siguin el centre de tot; una Catalunya de tots que serà, aleshores, una Catalunya més democràtica.

Gràcies i bona tarda.

Sra. Carme Figueras

Honorable Consellera de Benestar i Família

Molt Honorable President, Senyora Presidenta del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, senyores i senyors,

Bon dia a tothom!

Avui sóc aquí com a Consellera del Departament de Benestar i Família, però també com a Presidenta del Consell de la Gent Gran de Catalunya.

Ja hem arribat al final del congrés. Després d'un any d'intensa feina, per fi disposem d'un Manifest conjunt.

Vull felicitar-vos avui per aquest fet, però sobretot, vull felicitar-vos per la vostra actitud durant tot el procés. Durant aquests dies del congrés, i també durant tot l'any de debat i preparació previ, hem estat testimonis de la vostra participació. Una participació fonamentada en el respecte per les paraules i l'opinió dels altres, en la defensa aferrissada pel que es creu just, en el compromís, en les ganes de fer la feina ben feta, en la voluntat de consens... Felicitats. Heu estat una mostra i un exemple més del saber fer. També us vull agrair el vostre alt grau de dedicació i implicació en la construcció d'un futur millor per a tots els ciutadans de Catalunya i, d'una manera molt especial, per a les persones grans.

Aquesta felicitació s'adreça també al contingut que sintetitza aquest procés. El Manifest aprovat recull els vostres desitjos expressats d'una manera ambiciosa, però profunda i serena a la vegada. En el vostre Manifest parleu de desitjos i objectius que voleu que es facin possibles.

I ara, a nosaltres, des de la nostra responsabilitat de govern, ens toca ser capaços de convertir en realitat els acords als quals heu arribat i els desitjos de futur que heu dissenyat.

Al Consell de la Gent Gran de Catalunya, segons el seu decret de creació, li pertoca fer el seguiment dels acords del congrés. Això vol dir que aquest Manifest s'ha d'explicar a les persones grans de Catalunya d'una manera semblant a com es va fer a l'inici d'aquest procés, quan s'explicaven els grans temes que finalment havien de derivar en les ponències. A la vegada, i mentre se sensibilitza la ciutadania, s'han de fer arribar els acords a cada una de les institucions implicades per tal que la seva materialització sigui una realitat.

Des del Departament de Benestar i Família, a més de la part que ens pugui correspondre pel que fa al compliment dels acords, esmerçarem, com sempre, tots els esforços a nivell humà i tècnic necessaris per facilitar la tasca encomanada al Consell de la Gent Gran de Catalunya.

Felicitats novament per la feina.

Moltes gràcies.

Sra. Rosa Virós

Presidenta del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

Molt Honorable Senyor Pasqual Maragall, President de la Generalitat de Catalunya, Honorable Senyora Carme Figueras, Consellera del Departament de Benestar i Família, membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya, delegats i delegades, representants de les Comunitats Catalanes de l'Exterior, autoritats, amigues i amics,

Com a Presidenta d'aquest 5è Congrés Nacional de la Gent Gran, que és a punt de concloure, valoro molt positivament tot el procés de construcció i debat de les ponències que culmina avui amb l'aprovació dels documents definitius i del Manifest. Voldria, però, repetint unes paraules de la Consellera, que fóssim tots conscients que ara ens toca transmetre a totes les nostres demarcacions la síntesi de les reflexions que ens han ocupat aquests tres dies.

Com sabeu, presidir el 5è Congrés comporta també ser membre del Consell de la Gent Gran de Catalunya. Des de la meua vocalia del consell, espero compartir amb tots la tasca de seguiment dels acords que s'han pres aquests dies. Per acabar, us agraeixo a tots el treball rigorós i intens que heu dut a terme. Agraeixo la presència dels representants de les Comunitats Catalanes de l'Exterior i l'inestimable suport de la Conselleria i de tot el personal tècnic. Com us vaig dir el dia del meu nomenament, ha estat un honor que dipositéssiu en mi la vostra confiança per presidir aquest congrés i, per tant, us ho agraeixo de tot cor.

President, Consellera, em toca ara, en aquest acte de cloenda on s'ha fet la proclamació del Manifest, lliurar-vos el text d'aquest Manifest en nom de tots els delegats i delegades. El que pot ser original és que, per demostrar que la gent gran també intentem estar al dia amb això de les noves tecnologies, us transmetem el text en aquest petit llapis de memòria informàtica on diuen que hi és tot. Jo no ho sé ben bé, però faig confiança.

Moltíssimes gràcies a tots. Crec que entre tots hem fet un bon servei a la gent gran de Catalunya.

Gràcies!

Mesa de la Ponència A:
d'esquerra a dreta: Lorenzo
Blanco, Martí Carreras, Àngel
Tafalla, Màrius Cugat, Angelina
López i Joan Josa.

Votació a la Ponència A

Neus Molins i Eliseu Colomer,
presidenta i vicepresident que fou
de la Ponència C

Votació en el plenari d'una esmena de la Ponència A

Àngel Tafalla i Màrius Cugat en la lectura de les conclusions de la Ponència A

Àngel Tafalla i Màrius Cugat, president i ponent de la Ponència A

Joan Alamillo i María Furriol, president i ponent de la Ponència B

Un Sí rotund a la Ponència B

Neus Molins i Mercè Mas, presidenta i ponent de la Ponència C

Acte de cloenda presidit pel Molt Hble. senyor Pasqual Maragall que fou president de la Generalitat de Catalunya

Parlament de cloenda a càrrec del Molt Hble. senyor Pasqual Maragall que fou president de la Generalitat de Catalunya

Delegats i delegades de les Comunitats Catalanes a l'exterior

Lectura de la proposta del Manifest del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran feta per Josep M. Bosch

El Manifest s'aprova per unanimitat

USB, *pendrive* o llapis de memòria que contenia les conclusions i el Manifest

LES PERSONES PROTAGONISTES

Comissió Executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya

La Comissió Executiva del Consell del CGGCat és l'òrgan impulsor dels Congressos Nacionals de la Gent Gran. Quan es va impulsar el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran la Comissió Executiva estava integrada per:

Hble. Anna Simó i Castelló	Presidenta (desembre 2003-maig 2006)
Hble. Carme Figueras i Siñol	Presidenta (maig-novembre 2006)
Francesc Simó i de la Asunción	Vicepresident primer (gener 2004-maig 2006)
Ricard Armengol i Rosell	Vicepresident primer (juny-desembre 2006)
Màrius Rodríguez i Paquiardi	Vicepresident segon (novembre 2001-març 2006)
Josep Maria Bosch i Pelegrí	Vicepresident segon (des de maig 2006)
Joan Alamillo Cuetas	Vocal
Amàlia Coma Alarte	Vocal
Màrius Cugat Leseurs	Vocal
Maria Furriol Teixidó	Vocal
Jaume Mestre Cardona	Vocal
Càndida Nevado Cañamero	Vocal
Josefina Ribé Florensa	Vocal
Àngel Tafalla Grau	Vocal
Mercè Mas Quintana	Experta
Carme Canela Farré	Secretària

Membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya durant el procés del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

Càrrecs del CGGCat

Hble. Anna Simó i Castelló	Presidenta (desembre 2003-maig 2006)
Hble. Carme Figueras i Siñol	Presidenta (maig-novembre 2006)
Francesc Simó i de la Asunción	Vicepresident primer (gener 2004-maig 2006)
Ricard Armengol i Rosell	Vicepresident primer (juny-desembre 2006)
Màrius Rodríguez i Paquiardi	Vicepresident segon (novembre 2001-març 2006)
Josep Armengol i Rosell	Vicepresident segon (des de maig 2006)
Carme Canela i Farré	Secretària

Vocals del Consell de la Gent Gran de Catalunya en el moment de celebrar-se el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

Representants de les associacions de gent gran de les comarques de Catalunya

Manel Abad Esteve	Consell Comarcal de l'Anoia
Fernando Arasa Rodríguez	Consell Comarcal del Montsià
Lluís Armengol Betriu	Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Conxita Balcells Panadés	Consell Comarcal del Priorat
Carles Batlle Badell	Consell Comarcal del Garraf
Josep Maria Bosch Pelegrí	Consell Comarcal de la Selva
Ramona Bruch Iborra	Consell Comarcal del Berguedà
Martí Carreras Ginjaume	Consell Comarcal de l'Alt Empordà
Joan Casas Montaña	Consell Comarcal del Pla de l'Estany
Adrià Castillo Gallart	Consell Comarcal del Segrià
Eliseu Colomer Parés	Consell Comarcal del Barcelonès
Amàlia Coma Alarte	Consell Comarcal del Vallès Oriental
Moisés Cot Peiris	Consell Comarcal de la Cerdanya

Carles de Pouplana Riudavets	Consell Comarcal del Baix Penedès
Vicenç Díez Tarilonte	Consell Comarcal del Pallars Jussà
Salvador Escofet Guasch	Consell Comarcal de l'Alt Penedès
Avel·lina Gisbert Boix	Consell Comarcal del Tarragonès
Alexandre Gonzàlez Soler	Consell Comarcal de l'Alt Camp
Joan Gratacós Fernández	Consell Comarcal de la Garrotxa
Jaume Guasch Palau	Consell Comarcal del Baix Empordà
Rosalia Ibarz Reixats	Consell Comarcal del Pallars Sobirà
Joan Josa Vila	Consell Comarcal de les Garrigues
Angelina López Vidal	Consell Comarcal de la Terra Alta
Ernest Magrí Llaras	Consell Comarcal de la Noguera
Josep March Sicart	Consell Comarcal de l'Urgell
Miquel Mariano Agulló	Consell Comarcal del Vallès Occidental
Jaume Mestre Cardona	Consell Comarcal del Baix Camp
Anton Mestres Casanovas	Consell Comarcal de la Conca de Barberà
Neus Molins Vilaseca	Consell Comarcal de la Segarra
Jesús Morta Montanyà	Consell Comarcal del Bages
Càndida Nevado Cañamero	Consell Comarcal del Baix Llobregat
Antoni Parés Casals	Consell Comarcal d'Osona
Maria Picola Puigbert	Consell Comarcal del Ripollès
Josep Pons Casas	Consell Comarcal del Solsonès
Josefina Ribé Florensa	Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça
Roland Ribera Vandellós	Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre
Miquel Salrach Barnils	Consell Comarcal del Maresme
Andreu Salvia Tapies	Consell Comarcal del Pla d'Urgell
Àngel Tafalla Grau	Consell Comarcal del Baix Ebre
Salvador Tixis Ribera	Consell Comarcal del Gironès
Pablo Villamor Sainz	Conselh Generau d'Aran

Representants de les entitats de gent gran de Catalunya

Josep Romà Barriga Planas	Agrupació Formació Permanent Aula Gent Gran
Antoni Bosch Gubern	Vida Creixent
Màrius Cugat Leseurs	Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya
Joan Niubó Abellaneda	Federació d'Entitats d'Assistència a la Tercera Edat
Maria Furriol Teixidó	Associació Promotora de l'Orientació del Consell de la Gent Gran
Miquel Lluch Ventura	Associació Coordinadora per a l'Ancianitat
Maria Rosa Lunas Masnou	Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran
Pilar Mora Roselló	Associació Ciutadana pels Drets de les Dones
Josep Muñoz Puerta	Coordinadora Associacions dels Casals de Gent Gran de titularitat Municipal de Barcelona
Adela Pascual Ballabriga	Fundació Privada
Montserrat Pastallé Vázquez	Associació de Jubilats Forçosos
Joaquim Pi Massana	Agrupació de Treballadors Jubilats de Catalunya
Joan Manel Velasco García	Coordinadora Nacional de Jubilats i Pensionistes
Francesc Vilaplana Terrades	Associacions dels Casals de Gent Gran de la Generalitat de Catalunya

Representants d'organitzacions sindicals

Joan Alamillo Cuesta	Unió de Jubilats i Pensionistes de Catalunya d'UGT
Lorenzo Blanco Cabero	Federació de Pensionistes i Jubilats de CC.OO. de Catalunya

Experts i expertes

Abel del Ruste Ribera	Expert
Josep Fuguet Ferrer	Expert
Francesc Mañós de Balanzó	Expert
Mercè Mas Quintana	Experta i vocal del Consejo Estatal de las Personas Mayores
Mercè Tabueña Lafarga	Experta
Jordi Virgili Bataller	Expert

Presidents i presidentes dels Congressos Nacionals de la Gent Gran

Narcís Nadal Oller	Expresident del 2n Congrés
Josep Maria Ainaud de Lasarte	Expresident del 4rt Congrés
Rosa Virós Galtier	Presidenta del 5è Congrés

Els delegats i les delegades al 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

Alt Camp

Abella Parés, Emili
Armengol Salvat, Andreu
Balcells Aranvat, Joan
Clofent Joaquim, Montserrat
Esteve Ferré, Joaquin Maria
Fuste Bastardas, Joana
Gómez Lara, Josep
Gonzàlez Soler, Alexandre
Llorens Lladen, Montserrat
López Sánchez, Gabriel
Magriña Blasi, Concepcio
Mercadal Trives, Maria Merce
Prats Moreno, Carles
Ribé Climent, Rafel
Sánchez Araque, Antonio
Subirats Alegre, Agusti

Alt Empordà

Alloza Iracheta, Obdulia
Antón Rubio, Tomas
Ayats Costa, Joaquim
Bayot Barneda, Francesc
Camps Sala, Joan
Carreras Ginjaume, Martí
Costa Caball, Oleguer
Cucurull Soler, Josefa
Dabau Brugat, Agustina
Delgado Camuñez, Antonio
Gallastegui Anadón, Maria Angels
Male Ricart, Rosa Maria
Mendoza Anaya, Maura
Munarriz Sans, Núria
Pagès Riembau, Maria Dolors
Pla Costabella, Encarnacio
Pla Costabella, Francesc
Rivera Arocas, Robert
Valls Cañellas, Josep
Yécora Romero, Josep Lluís

Alt Penedès

Bages Raventós, Eduard
Beneyto Alberó, Armand
Bruguera Sonet, Joan
Canovas Martínez, Isabel
Escofet Guasch, Salvador
Gallego Càlix, Eveli
García Serrat, Lluisa
Gras Gual, Pepita
Guasch Morros, Conxita
Hill Soler, Maria Teresa
Marsal Montserrat, Maria
Morató Sonet, Josep
Ollé Enrich, Joan
Pons Roca, Núria
Safont Pastor, Montserrat
Sans Iparraguirre, Fidel
Soto Sanz, Lucila
Tresserres Ciurana, Ramon
Tutusaus Augé, Josep
Vaqués Marimon, Mateu
Vendrell Sellarès, Oriol

Alt Urgell

Agustí Giménez, Montserrat
Alet Jordana, Marcel·lí
Argerich Pellicer, Anna Maria
Armengol Betriu, Lluís
Babià Serra, Jesús
Bentanachs Ribó, Maria
Carbonell Amorós, Maria Carmen
González Mantilla, Victòria
Hereter Bollo, Antonio
Lavaquiol Frederich, Jaume
Minguell Pla, Josep
Orrit Roca, Dolores
Ortonobes Salvat, Benet
Pellicer Moles, Marcel·la
Pellicer Moles, Conxita

Alta Ribagorça

Altarriba Saura, Segunda
Fondevila Pellisé, Pepita
Lampurlanes Sahun, Francisca
Llorens Vidal, Montserrat
Llovet Borrell, Enrique
Monso Gallart, Benvingut
Palacin Farrero, Antonio
Porte Torres, Teresa
Ribé Florensa, Josefina
Sans Pascual, Josefa
Saura Domenc, Joan
Vidal Araguas, Ricardo
Vidal Sala, Serafí
Vigo Casal, Rafael

Anoia

Abad Esteve, Manel
Castilla Pérez, José
Compte Vidal, Joan
Esteve Esteve, Magdalena
García Pagan, Gines
González Valldosera, Pere
Hernández Valls, Ricard
Irizar Sologastoa, Pilar
Luque Ortega, Joan
Marsinyach Dalmases, Eusebi
Mas Busqué, Lluís
Miserachs Brunet, Francesc
Moreno Junyent, Rosendo
Munuera Expósito, Diego
Ortiga Farré, Jordi
Prieto García, Antonio
Relat Sancho, Joan
Riba Biosca, Josep
Rubio García, Silvestre
Sánchez García, Asensio
Vila Bansell, Ramon
Vives Gomà, Enric

Badalona

Alarcon Iglesias, Justo
Alcaraz Pastor, Gines
Aubanell Maña, Llorenç
Casanelles Ors, Josep
Castellano Manjavacas, Santiago
De Isidro Vecino, Maria Luisa
Deu Arrufat, Gonzalo
Escudero Mayral, Marià Isidre
Franco González, Juan
García Saez, Antonio
Gómez Alba, Juan
Gutiérrez Abril, Carmen
Gutiérrez Padilla, Antonia
Lara Rodríguez, Dolores
López Rojo, Salvador
Martínez Ruiz, Antonio
Minguella Roselló, Jacinto
Navarré Bon, Ricardo
Núñez López, Francisca
Núñez Parra, Eudald
Padrós Galera, Carme
Sierra Ventura, Josep
Torres Mateo, Angel

Bages

Anfruns Sañas, Enric
Ballonga Carol, Josep Maria
Bendala Acosta, Antonio
Benito Gascueña, Petronilo
Brunet Bosch, Albert
Cals Torres, Joan
Clarasó Roger, Ramon
Corrons Graells, Baltasar
Cots Purull, Maria Lluisa
Díaz García, Esteve
Franco Martínez, Antonio
Galvan Gil, Lluís
Gracia Sims, Carme

Gual Torra, Antonia
Guiteras Serra, Pilar
Llort Carreras, Margarida
Malagarriga Rovira, Pilar
Mellado Piedra, Josep
Morrall Griera, Lliberata
Morta Montanyà, Jesús
Perramon Prunes, Agusti
Roset Xarpell, Tomas
Sánchez Vilar, Antonio
Sánchez López, Isabel
Sanjuan Sanjuanes, Josep
Sola Peña, Josep
Soldevila Mominó, Lluís
Soler Casals, Josep
Torrabadella Barturó, Ramon
Vilarasau Iglesias, Montserrat

Baix Camp

Alonso Rodríguez, Antonio
Claramunt Lacueva, Josep Maria
Escoda Adell, Francisco
Escoda Sancho, Maria Merce
Espinós Olive, Maria Magdalena
Ferré Juncosa, Josep Maria
Fumanal Martínez, Milagros
Mañé Paredes, Enric
Martínez Medina, Lucía
Mestre Cardona, Jaume
Mestre Radua, Dolors
Murcia Capel, Francisco
Pamies Piñol, Josep Maria
Pérez Rodríguez, Antonio
Playa Pérez, Ramon
Pros Veà, Ramon
Ruiz Robles, Josep
Tarzan Roperó, Ramon Jose
Toda Mestres, Salvador
Toda Gasó, Josep

Vallinoto Santos, Victor
Valls Martorell, Maria
Vidiella Martí, José M.
Zamora Martí, Lluís

Baix Ebre

Alegret Ribas, Francisco Javier
Arasa Martí, Abel Joan
Cardona Ferreres, Josefa
Carles Marine, Juan Jose
Curto Rodríguez, Felipe
Curto Pons, Javier
Estrada Pijuan, Teresa
Font Estrada, José
Fontanet Fontanet, Hector
Gil Ferré, Ramon
Godar Borrás, Secundina
Lluís Borrull, Pedro
Margalef Ferré, Vicent
Margalef Llaó, Jacinto
Martí Bertomeu, Fermin
Martín Sanz, Antonio
Nadal Gauxachs, Antonio
Nájeros Borrull, Alberto
Pérez Bellobi, José
Plans Callaú, Ernest
Prades Monteso, Daniel
Ribera González, Francisco
Tafalla Grau, Angel
Vidal Grau, Joan
Videllet Borrull, Josep

Baix Empordà

Adell Llesta, Carme
Bancells Camps, Maria
Barrena Odriozola, Ascencion
Bosch Juvero, Jaume
Camarero García, Eugeni
Carbonell Bech, Lluís

Codina Calvet, Emili
Coromines Mitjavila, Ramon
Font Corzan, Ricard
Galceran Oliver, Francesc
Ginesta Adroguer, Angela
Guasch Palau, Jaume
Hita García, Miguel
Huix Anglada, Josep Maria
Loubat Baron, Dolors
Mora Sala, Josep
Palomares Vergès, Antoni
Pareta Pujades, Josep
Plaja Girona, Pere
Querol Sánchez, Isabel
Ramonet Cama, Joaquim
Triguero Barrero, Luís

Baix Llobregat

Aguilar Gómez, José
Albaladejo Rodrigo, Faustino
Albiol Parellada, Tomàs
Alcaraz Victoria, Pedro
Antón Domínguez, Angel
Basseda Casas, Juan
Bellavista Beato, Àngels
Benedí Villanueva, Encarna
Bou Cantarell, Felicitats
Calderón Ros, Carmelo
Cano Ruiz, José
Cano Venegas, Pedro
Cantos Sánchez, Manuel
Carrasco López, Francisco
Casals Agustí, Miquel
Clua Estruel, Santiago
Cols Aregall, Josep
Cortel Ollé, Domingo
Díaz Moreno, Manuel
Fernández Gasa, Maria Rosa
Fernández Navarro, José

Fernández Rivas, José
Fontova Pons, Francisco
Gallardo Martínez, Sebastià
García Dinares, Jaume
García Del Olmo, Consuelo
García Baeza, Marius
Gardiel Arqués, Dolors
Gatell Solà, Joan
Giménez Brunet, Laura
Giménez Vernet, Andreu
Guerrero García, Pilar
Ibáñez Gaudés, Josep
Jansà Goñi, Carme
Jordà Valero, Antoni
Juncadella Urpinas, Rosa
Llombart Fusté, Joaquim
López Benedet, Josep
López Alonso, Pedro
Martín Tejera, Jesús
Martínez Martínez, Primitivo
Martínez Fernández, Maria
Mascort Corominas, Joaquim
Masip Navines, Joan
Mercader Crusat, Gaston
Milian Anson, Vicenta
Montero Rodríguez, José
Morón Rodríguez, Antonio
Navarro Gómez, Juan
Nevado Cañamero, Cànida
Oliveras Martínez, Jordi
Orozco Narro, Resurrecció
Padilla López, Antonio
Pausas Fulquet, Joan
Peralta Gasió, Aida
Pozuelo López, Ginés
Prats Picó, Josep
Rabell Pedret, Marta
Requena Gómez, Joan
Rodrigo Gracia, Santiago

Rodríguez Camacho, Ceferino
Rodríguez Rodríguez, Sofia
Romera Teruel, Antonio
Romero Dengra, José
Rudilla Ortíz, José
Salvador Montferrer, Benjamí
Sánchez López, Juan
Serra Thuelle, Ignasi
Solé Lostao, Pilar
Temiño Colet, Montserrat
Torres Moragas, Montserrat
Tostado Rodríguez, Juan
Ventura Casas, Vicenç
Vicente Puertas, Herminia
Vidal Melines, Victor
Vilà Lluís, Agustí
Visiedo Cervantes, Francesc
Yuste Moreno, Antonio

Baix Penedès

Cañis Solé, Joan
Cunillera Lombarte, Antoni
De Pouplana Riudavets, Carles
Duran Vives, Josepa Maria
Fernández Reyes, Fructuosa
Ferrerres Salvador, Jaume
Figueres Vidal, Manel
Galán Vidal, Maria Carme
García López, Luisa
Garrido Mir, Joan
Gómez Mena, Josep
Iglesias Raso, Àngels
Medina Palop, Antonio
Naches Ibáñez, Mercè
Rodríguez López, Ismael
Ruart Güixens, Jaume
Ruart Güixens, Josep
Soria Soria, Joan

Barcelona

Abella Acsensi, Josep Maria
Ainaud i de Lasarte, Josep Maria
Alamillo Cuesta, Joan
Aldrubé Arolas, Esther
Andres Vitoria, Juan Julian
Andres Sangenis, Adolfo
Antich Bartroli, Jordi
Aragón Batiste, Ana
Arias González, Maria Del Carmen
Arquillo Gutiérrez, Modesta
Arza Arza, Jesús
Aspa Iglesias, Montserrat
Atance Rojo, Maria Sagrario
Badia Ciurana, Francisco Javier
Balcells Llor, Carmina
Ballbé Farrè, Maria Teresa
Barragan Calderón, Lorenzo
Barriga Planas, Josep-Romà
Barutel Montasell, Antoni
Bello Pujol, Angel
Berbegal Truque, Margarida
Berdun Casamayor, Joan
Bertran Fontdecaba, Montserrat
Blanch Ortiz, Xavier
Blanco López, Conchita
Blanco Cabero, Lorenzo
Blanes Parra, Gabriel
Blasco Concepción, Ramon
Boada Larrañeta, Brigida
Boada Roselló, Antonia
Bolinches Bastida, Antonio
Bosch Gubern, Antoni
Bosque Espligares, Carolina
Bou Tort, Mercè
Brezmes Macias, Dolores
Bruguera Mellado, Carles
Brull Tudela, Jesus
Buch Sanjoan, Josep

Cabot Pérez, Isabel	Estany Sole, Ramon
Cañisà Montull, Josep Maria	Fernández Gómez, Pere
Cañizares Rodrigo, Andres	Fernández Simó, Francesc
Cantavella Andreu, Anna	Ferré Gamberini, Eugènia
Carballal Piñeiro, Maria Teresa	Ferrer Ramio, Dolores
Caritg Via, Matilde	Fígols Vila, Lluís
Caritico Calpe, Jordi	Figuerola Romeu, Jordi
Carretero Romero, Ramon	Fita Moya, Dolors
Casanovas Enrich, Maria Dolors	Flores Lozano, Bartolome
Cascales Giménez, Josefa	Fuentes Martínez, Encarnacion
Castillo Lupión, Maria Carmen	Furriol Teixidó, Maria
Cerdan Urzaiz, Josep Maria	Galligó Ballart, Jordi
Cervantes Amestoy, Lucia	García Boixereu, Ignasi
Claramunt Solano, Marta	García Gaitero, Maria Victoria
Clarós Arquer, Josep	García Alba, Antoni
Cobianas Biete, Andreu	García Cànovas, Anna
Codines Jovells, Rosa	García Domínguez, Jesus
Colomé Borja, Esteve	Garrido Martínez, Antonio
Corrius Bon, Núria	Garsaball Jove, Francisco
Crespo Vicente, Hilario	Gimeno Capilla, José
Crespo Del Cura, Victor	Giraldo Gil, Manuel
Cuadrench Sivila, Mercedes	Giralt Ros, Rosalia
Cuartero Andía, Teodora Azucena	Gironès Pagès, Ramon
Cubero Vicente, Paquita	Gispert Sarrà, Teresa
Cugat Leseurs, Màrius	Gómez Bringas, Sotero
Datzira Cervera, Maria	Gómez Passolas, Agustí
De la Cruz Alonso, Ana Maria	Gómez Fabrè, Francesc
Del Ruste Ribera, Abel	González Treviño, Manuel
Díaz Pérez, Agustina	Gonzalo Pérez, Maria Carmen
Díaz Sierra, Antonio	Gracia Roca, Jesus
Domingo Ribas, Antoni	Gramunt Pubill, Montserrat
Domingo Ortega, Maria Teresa	Grau Andreu, Pere
Duran Porro, Josefa	Grau Beato, Gonzalo
Edo Martínez, Pere	Guardiola Fabrè, Maria Rosa
Eixarch Bosch, Mary Luz	Güell Pujoldevall, Maria Dolors
Enrich Gil, Adelaida	Guio Seseña, Manuela
Enseñat Sacristan, Conrad	Gutiérrez Sastre, Toni
Espinàs Xivillé, Josep	Hermosa Egido, Atilano
Estadella Sagrera, Maria Asunción	Hernández Aguilar, Estrella

Hidalgo Casanovas, Rafel
Huguet Suñé, Mercè
Huguet Vives, Josefina
Ibañez Mari, Maria
Ingles Timoneda, Josep
Izquierdo Lozano, Ramon
Janè Bel, Jaume
Jiménez Lorente, Antonio
Latorre Sánchez, Lluís
Legido Climent, Josep
Leoncio Montfort, Josefina
Lisbona Soler, Gregori
Lluch Ventura, Miquel Maria
Lobato García, Agusti
Longan Anies, Maria Lluisa
López Caso-Valdés, Montserrat
López Cervantes, Diego
López Vila, Matilde
Lunas Masnou, Montserrat
Lunas Masnou, Maria Rosa
Mañé Félez, Josep Maria
Manonellas Navarro, Amalia
Marbà Ventura, Maria Dolors
Marco Rovira, Montserrat
Marcos Martín, Angel
Marsal Brengaret, Francesc
Martí Eixarch, Ambrosio
Martín Hernández, Josep
Martínez Gascon, Josep
Martínez Invernón, Ramon
Martínez Estremeiro, Fernando
Martínez Campos, Joaquim
Martínez Vergara, Antonio
Martínez Vizcaino, Leandro
Martínez García, Matilde
Martínez Serrano, Joan
Martínez Trill, Maria
Mas Quintana, Mercè
Masvidal Badia, Isidre

Mateu Parra, Maria Isabel
Mateu Trabeset, Carme
Melis Estellés, Pepita
Membrado Robles, Juan
Mena Gras, Enric
Mendez González, Miquel
Mendizabal Carra, Maria Cruz
Merino García, Josep Maria
Milian Anson, Carme
Milian Anson, Enriqueta
Miró Lleida, Carme
Mixoy Calduch, Antonio
Molina Villaverde, Nicolás
Molinas Mallol, Concepció
Moll Vidal, Montserrat
Monasterio Pardo, Conxita
Mora Roselló, Pilar
Moral Poyato, Rafael
Moratalla Martínez, Josep
Morell Claró, Cessari
Moreno Bertran, Rosa
Moreno de la Rosa, Purificación
Moreno Porqueras, Isidoro
Morera Ortal, Eugeni
Morros Canalda, Teresa
Morte Vergara, Mari Luz
Muixench Torres, Josep
Munné Mustarós, Joan
Muñoz Fernández, Jesus
Muñoz Puerta, Josep
Muñoz García, Paquita
Muro Lorenzo, Francisco
Nadal Oller, Narcís
Navarro García, Juan
Navarro Monteys, Antoni
Navarro Alemany, Olga
Nebot Gómez, Jaume
Nisa Vinagre, Maria
Niubó Abellaneda, Joan

Niubó Niubó, Bonaventura
Oliveda Puig, Maria Lluïsa
Olivella Valls, Montse
Oliver Guardia, Maria
Oliveres Esteve, Francesc
Ollè González, Enric
Orense Acha, José Felix
Oromí Muro, Angels
Osan Galceran, Francesc
Padró Moreno, Maria Dolors
Page Díaz, Mercedes
Palacin Almuzara, Joaquin
Parrilla Rubio, Lorenza
Pascual Ballabriga, Adela
Pastallé Vázquez, Montserrat
Pedrosa Pascual, Maria Antonia
Perapoch Tauler, Carles
Pérez Carrillo, Eduardo
Pérez Trias, Albert
Pérez Pérez, Felicidad
Pérez González, Adrian
Pi Massana, Joaquim
Picazo Jiménez, Julian
Pinazo Lorente, Vicente
Piñol Tarin, Francesc
Plana Monclus, Joaquim
Poch Esteve, Maria Teresa
Pons Valón, Albert
Ponsati Capdevila, Roser
Porret Gay, Francesc
Pozuelo Ureña, Josep
Puig Sánchez, Mariano
Pujolar Cantijoch, Concepcio
Ramon Palmes, Antoni
Ramos Narro, Maria Jesus
Ramos Cuella, Miguel
Ramos Ramos, Pedro
Raventos Llop, Maria
Requena Faiges, Josep Antoni

Ribé Quimasó, Pau
Rico Malrasca, Trinidad
Rius Morera, Carles
Rivas García, José
Roca Lázaro, Maria Assumpció
Roca Lloreda, Antonio
Rodríguez Pérez, Pere
Rodríguez Paquiardi, Màrius
Rodríguez Segarra, Montserrat
Rodríguez Castellanos, Milagros
Rodríguez Navarro, Torcuato
Rodríguez Rodríguez, Susana
Roig Tomas, Alfons
Roman Ferrer, Joan
Romeu Redondo, Josep
Romeu Tarragona, Rosa
Rosa Cano, Isabel
Rosales Fernández, Maria Dolores
Roset Montanera, Antonia
Rovira Valentina, Consol
Rueda Latasa, Josep Lluís
Ruiz Gutiérrez, Emilio
Sadurni Reixach, Maria Teresa
Sánchez Lanau, Lluís
Sánchez López, Miquel
Sanjuan Vieiro, Antonia
Santamaria Guarch, Montserrat
Santiago Luque, Francisco
Santos García, David
Sarri Vilageliu, Montserrat
Sarrias Mosso, Joan
Saula Nolla, Miquel
Sebastiani Martina, Enric
Segura Rodríguez, Lluís
Serra Navares, Josep
Solé Llenas, Josefina
Solis Donat, Dolors
Soriano Casas, Angel
Sorribas Prada, Antoni

Tejeda Pérez, Antonio
Tomas Llanas, Blas
Torres Fuentes, Maria
Trabado Gómez, Angeles
Travé Cuscó, Maria Teresa
Trullàs Graells, Joan
Tutusaus Segura, Joan
Vallvé Mañez, Maria
Velasco García, Joan Manel
Verdaguer Sors, Josep Maria
Verges Cardo, Maria Carmen
Vila Prats, Joan
Vilaplana Terrades, Francesc
Villegas Mas, Gloria
Virgili Inglès, Josep
Virós Galtier, Maria Rosa
Weikert Jornet, Ernest

Barcelonès

Bertran Ramón, Josep
Canseco Caro, José
Caparà Falip, Josefa
Colomer Parés, Eliseu
Milán Salinas, Manuela

Berguedà

Aparicio Ramos, Maria
Barniol Nadeu, Carme
Bruch Iborra, Ramona
Closa Capdevila, Pere
Company Comelles, Pere
Corominas Ferrer, Josep
Estrada Tarrès, Antoni
Genovès Sala, Rosa
Martínez Comellas, Jesus
Martorell Torre de Flot, Mercè
Musoll Palau, Maria Teresa
Pons Noguera, Fermí
Prat Cardona, Roser

Sala Gramunt, Montserrat
Teixidor Carbonell, Miquel
Torres Redón, Joan
Velasco Nieto, Antonio
Vilà Piña, Àngel
Vilà Escudé, Ramon

Casals catalans de l'exterior

Anguera, Maria Miquel
Aymami Viadé, Montserrat
Bachs, Sergi
Baladron, Pere
Benson Navarro, Leila
Bonavia, Eduardo
Borcet Aznar, Jaime
Burgués Giralt, Antoni
Cerveró de Miralles, Mercè
Cirera Sabí, Ana
Coll, Amada
Deulofeu, Emilio
Domínguez, Antonio
Duran Gili, Rosa Maria
Ferrer Roca, Engracia
Garros, Gerió
Guerra Vidal, Maria Teresa
Kirchner Valls, Silveri
Mallol, Jordi
Miralles Infante, Carles
Monell Colome, Dolors
Monso de Porta, Esther
Muñoz Soler, Joan Carles
Obradors, Alicia
Ortí, Julià
Perotti Barbiero, Zulema E.
Preckler de Trias, Santiago
Puig, Montserrat
Quixal Vergé, Mercè
Rabella Raventos, Josefa P

Reche, Manel
Sánchez Bosch, Manuel
Serra Rosanas, Miquel
Serra de Alvarez, Rosina
Soler, Tomàs
Soler, Francesc
Soriano, Francesc
Teixidor, Antoni
Téllez Vega, Antonio F
Tomas Capella, Carles
Valls Roca, Rosa

Cerdanya

Camañes Guarch, Maria
Castro González, Maria
Cot Peiris, Moisés
Diví Anoll, Maria
Escriu Oliu, Ignasia
Formentí Casamitjana, Pilar
Gifreu Vila, Aurora
Meya Imbern, Miquel
Surià Quí, Valentí
Torrent Grau, Pere
Vallejo Susan, Neus
Vidal Pirot, Rosa

Conca de Barberà

Cartaña Pinent, David
Cuadrat Palau, Francisco
De Haro Núñez, Josep
Debat Bonet, Joan
Espasa Bonet, Mercè
Fabregat Ballart, Josep
Farriol Moix, Montserrat
Fernández Bada, Miquel
Llagostera Montserrat, Josep Maria
Llort Barril, Josep Maria
Mestres Casanovas, Anton
Plana Mateu, Anton

Potau Atxet, Isabel
Solé Portoles, Josep Maria

Garraf

Albet Olivella, Angels
Batlle Badell, Carles
Blanquer Hernández, Antonio
Fernández Llambrich, Pere
Fernández Arribas, Juan José
García Anguita, Manuel
García Del Hoyo, Amando
Ibañez Bueno, Carmen
José Mestres, Andreu
Llosa Llosa, Salvador
López Illa, Maria Lourdes
Mas Olivella, Manuel
Mirabent Muntané, Antoni
Ortiz Villacreces, Joaquim
Pérez Dorado, Antonio
Pons Varela, Jordi
Servet Fossas, Núria
Ventura Becerra, Maria
Vilalonga Agustí, Manuel
Vilanova Godall, Ricard

Garrigues

Andres Andres, Manel
Cami Castellarnau, Ramon
Castelló Martí, Josep
Duaigües Peiró, Josep Maria
Farran Barberà, Lluís
Farran Cuadrat, Josep
Farré Rubió, Fèlix
Ferrer Talarn, Wifredo
Josa Vila, Joan
Preixens Iglèsies, Albert
Torrente Soler, Antonia
Triquell Vila, Higinio
Vallet Fàbregat, Lluís

Veciana Gebellí, Teresa
Vidal Queralt, Salvador

Garrotxa

Agustí Vilanova, Remei
Arbós Eceiza, Eduard
Barnadas Bosch, Josep
Campsolines Juanola, Eveli
Costa Miró, Joan
Estudis Pagès, Josep
García Treviño, Araceli
Gratacós Fernández, Joan
Mora Campanins, Josep
Navarro Xifré, Irene
Noguera Sabater, Josefina
Pelegri Buxeda, Salvador
Pons Prat, Pilar
Puigvert Danés, Bartomeu
Raspau Feixas, Maria
Roca Serra, Montserrat
Rodriguez de Guzman Coll, Lluís
Soler Montoliu, Pere
Vila Masos, Albert

Gironès

Amagat Prat, Narcis
Ariño Casal, Maria Creu
Carlos Mampel, Enric
Coch Carre, Margarita
Colomer Pellicer, Maria Àngels
De Ines Pujol, Maties
Enric Borràs, Llorens
Figueras Andreu, Montserrat
Garriga Fernández, Benet
Guinart Casals, Josefa
Hidalgo Morales, Emilio
Molina Pardo, Segundo
Moret Pou, Margarita
Padrosa Massó, Victoria

Perich Capdeferro, Pura
Plana Pujol, Pere
Rodríguez López, José
Serra José, Carmel
Serret Vert, Maria Lluïsa
Solé Ventura, Joaquim
Soler Teixidor, Isabel
Tixis Ribera, Salvador
Usan Mundet, Gloria
Vidal Ribas, Dolors
Vilà Cotchó, Pere

L'Hospitalet de Llobregat

Aibar Bustamante, Francisca
Aris Gispert, Joaquim
Ballano San Evaristo, Justo
Batet Calvet, Jesús
Boix Monzon, Josep
Bosch Casellas, Jordi
Cano García, Rita
Cerdan Frances, Esteban
Cerro Gómez, Jesús
Fernández Blanco, Luis
García Pérez, José Antonio
Giménez Gallo, Isabel
González Benitez, José
Guerola Busom, Agustí
Gutiérrez Muñoz, Margarita del Carmen
Hernández García, Pascual
Herranz Benito, Gerardo
Iglesias García, Mateo Manuel
Igual Capseta, Josep
Jaime Salazar, Dolors
Llobet Jorba, Jaume
Mendoza Cid, Rafael
Monzo Gelis, Antoni
Niubó Lozano, Josep
Pareja Ligeró, Francisco de Paula
Ponce Fernández, José

Rapun Ramirez, Vicenç
Romañach Andreu, Josep
Salamé Tarragó, Josep
Sánchez Recobeni, José Ramon
Soriano Alfaro, Enric
Travé Sala, Lluís
Yagüe Domingo, Isidro

Maresme

Aracil Xarrié, Josep
Auladell Bofill, Josep
Barrera Puigvi, Francesc
Bellavista Portell, Joan
Borràs Nicola, Antoni
Camps Ortiz, Joan
Carreté Belles, Rosa Maria
Casabella Castells, Joaquim
De Miguel Val, Josep Lluís
Esteban Estopiña, Candida
Falcó Torrents, Antonio
Fernández Pruñanosa, Pascual
Franquet Montornés, Jordi
Frisol Farrés, Montserrat
Gallardo Merino, Paz
Gimeno Serrano, Emilio
Gómez Cardona, Antoni
González López, Purificación
Grané Vilaseca, Romuald
Iglesias Ribas, Josep
Juvinyà Colomer, Lluís
Llauder Perejoan, Pep
Marsal Segales, Joan
Mons Batllaura, Angela
Perich Salas, Enric
Ricós Vendrell, Montserrat
Roca Vallés, Juan
Rodríguez Barril, Rufino
Roig Nadal, Jordi
Ros Avellana, Damian

Sagré Martínez, Joan
Salrach Barnils, Miquel
Sánchez Àlvarez, Àngel Maria
Simó Cabrero, Dolors
Tomàs Mora, Joan
Torres Salazar, Joan

Montsià

Antolí Segura, Joan
Arasa Martí, Amador
Arasa Rodríguez, Fernando
Cid Porres, Manel
Juani Vidal, Tomás
Planells Sánchez, Anita
Sansano Doménech, Lluís
Sapiña Bailach, Carme
Tomás Cervera, Raül

Noguera

Armengol Barral, Miquel
Balagué Roca, Sara
Bonet Castellana, Josep
Camps Solé, Josep
Carles Sellart, Modesta
Galceran Rocaspana, Mercè
Gené Perera, Lina
Juárez García, Lluïsa
Llobera Martí, Joan
Magrí Llaras, Ernest
Molins Roca, Josep
Nogués Sirvan, Joan
Pamies Badal, Maria Rosa
Pla Puigpelat, Francisca
Sorribes Gabernet, Antoni
Torres Capdevila, Ramona

Osona

Cutrina Estrada, Joan
Espinalt Casòliva, Llorenç

Estrella Romero, Francisco
Gafas Fraser, Maria Dolors
Jordana Brú, Serafina
Mulas Díaz, Domènech
Palau Puig, Joan
Parés Casals, Antoni
Puig Font, Pepita
Sánchez Serrano, Domingo
Vaqué Casas, Josefina
Vilarrassa Sayós, Pere

Pallars Jussà

Arimont Parra, Maria Rosa
Baella Orgaz, Benjamí
Caballé Capdevila, Jaume
Castillo Comedrio, Josep
Comet Llovet, Teresa
Díez Tarilonte, Vicenç
Farré Badia, Jesus
Francisco Ubeira, Fermin
Hernández Vendrell, Agustina
Lucas Sabarich, Pilar
Moreno Alonso, Jesus
Parramon Coll, Joan
Perucho Martimpe, Solita
Rius Blanco, Maria Pilar

Pallars Sobirà

Cabrer Grau, Josep
Capdevila Isus, Josep
Ferrer Esplandiu, Jacinto
Ibarz Reixats, Rosalia
Jové Llavaneras, Pilar
Llor Montaña, José
March Simó, Dolors
Riba Puig, Rosa Maria
Senallé Farrero, Teresa
Ticó Ticó, Felip

Pla de l'Estany

Batllori Güell, Montserrat
Casas Montaña, Joan
Cufi Laboria, Albert
Esparch Roset, Amadeu
Galceran Masdeu, Gabriel
Grabulosa Reig, Jaume
Hugas Miró, Joan
López Vázquez, Antonio
Noguer Simon, José
Parella Tayeda, Josep
Ponce Castillon, Jordi
Portella Comas, Joan
Roura Nierga, Joan
Sebastià Sinues, Maria Elena
Vila Ayats, Esteve

Pla d'Urgell

Agelet Porta, Antonio
Calvis Goma, José
Colell Pons, Agustin
Domingo Salvany, Ramon
Marsinach Monistrol, Juan
Minguet Farres, Trinidad
Nogué Olivart, Mercè
Ripoll Pujol, Ramon
Riu Vilalta, Jaime
Salvia Tapies, Andreu
Sanfeliu Doménech, Lluís
Solsona Ortet, Josep Maria

Priorat

Amaro Cubells, Josep
Balcells Panades, Conxita
Bonet Escoda, Prisca
Fernández Tost, Josep
Guardiola Huercio, Arturo
Martí Soldevila, Francisco
Masip Rebull, Ana

Muntané Llebaria, Maria
Pallejà Salvador, Jaume
Pelejà Pena, Emilio
Ripoll Vernet, Abelardo
Rull Obré, Francesc
Vallès Vidal, Senen
Vidal Miró, Salvador

Ribera d'Ebre

Aguilà Agustí, Mercedes
Arnaiz Muset, Josep
Bladé Riba, Juan Baptista
Cabrè Argilaga, Francisco
Cubells Juncosa, Artur
Gurrera Collell, Ramon
Masip Jornet, Daniel
Perello Torné, Esther
Ribera Vandellós, Roland
Ribes Borrell, Josep
Romo Cot, Pilar
Saco Llorens, Joan
Tena Campanales, Josep
Torné Ferré, Benjamí
Vallespí Font, Gabriel
Vila Pasqual, Hilari

Ripollès

Bassols Colomer, José
Costa Albrich, Gerard
Farrés Noguera, Elvira
Fernández Torres, Feliciano
Fernández González, Joan
Gayolà Prat, Pere
Homs Espedaler, Roser
Mallarach Sala, Pere
Oliva Sorli, Àngela
Parés Marcé, Eugeni
Pérez Barroso, Josefa
Picart Folcrà, Joan

Picola Puigvert, Maria
Pujol Fàbregas, Ramon

Sant Adrià de Besòs

Combalia Joaquina, Amparo
Díaz Masa, Alfonso
González Fibla, Cristobal
Lahoz Muñoz, Arturo
López Expósito, Joaquin
Serra Malet, Josep
Simo Bragos, Ramona
Sospedra Fusalbes, Rosa
Tejero Pérez, Gabriel

Santa Coloma de Gramenet

Bella Alvarez, José
Crego Fraile, Carlota
Daiz Tolosa, Ana
Díaz Tolosa, Ana
Gambero Sánchez, Antonia
González Sanz, Pascuala
Guinart Climent, Jaume
Llaberia Escoda, Joan
Muñoz Ortiz, Antonia
Navarro Temprado, Juan
Pérez Esteve, Àngels
Pérez González, Sebastiana
Rodríguez Castro, José
Santiago Bellido, Manuel
Torres Frias, Martín
Valero Rivera, Maria Antonia
Velarde Sánchez, Pedro
Yague Alcala, Núria

Segarra

Calafell Casas - Salat, Francesca
Esteve Campavadal, Mercè
Freixes Costafreda, Eustaqui
Grifell Solsona, Josep

Marbà Vilamu, Antoni
Marina Fontanellas, Miquel Angel
Molins Vilaseca, Neus
Navas Fernández, Miquel
Pi Pedros, Joan
Pont Bresco, David
Salat Tarrats, Joan
Santamaria Raich, Dolors
Tolosa Vilaplana, Jaume
Trilla de Oro, Maria Teresa

Segrià

Augusto Tena, Carmen
Balleste Serle, Domenec
Calopa Roldan, Juan
Capdevila Teija, Josep
Castillo Gallart, Adrià
Claramunt Vilaseca, Agusti
Dolcet Ribes, Simeon
Farré Lapedra, Francisco
Fauria Arque, Olegario
Florensa Miret, Josep
Foixent Bifet, Pere Joan
Gilart Ibars, Paquita
Lladonosa Rodie, Antonio
Miro Areste, Josep Antoni
Molina Saez, Isabel
Moncasi Palmira, Federico
Murillo Castro, Maria Teresa
Obis Sorigue, Ernest
Ordoñez Pérez, Albert
Pueyo Ferrer, Josep
Raimundi Florensa, Pepita
Ramell Fernández, Joan
Ribera Plana, José
Rodríguez Herrero, Lluís
Sotos Ferraz, Lluís
Traver Camarena, Amparo

Selva

Arbonés Gotés, Marianela
Bosch Cornellà, Salvador
Bosch Pelegrí, Josep Maria
Brugués Vinyet, Josep Maria
Ciurana Mas, Generós
Danís Bofill, Lluís
Farsac Colubret, Àurea
Fuguet Camprodon, Dolors
Giralt Roca, Joan
Guixeras Llavanera, Maria Engràcia
Gutiérrez García, Maria de las Nieves
Jodar Leal, Martín
Masó Bosch, Josefa
Montanyès Avinent, Jordi
Parra Angüera, Pascual
Ponsdomènech Tosas, Joaquim
Solà Genís, Pere
Soler Rovira, Rosa
Sureda Massó, Maria Farners
Tomàs Surós, Martí
Valls Roca, Jordi
Vilà Ribas, Joaquim

Solsonès

Augé Pellicer, Mercè
Bertran Morros, Josep
Canal Vidal, Celia
Mosella Besora, Montserrat
Muntada Marbà, Josep
Oliva Vendrell, Roser
Orrit Rafart, Constanca
Pons Casas, Josep
Ribalta Tresserras, Robert
Santassusagna Soler, Concepció
Seuba Rafart, Montserrat
Solé Mujal, Carme
Torrent Plana, Rosa
Torres Cazorla, Francesc

Tarragonès

Aixalà Roig, Núria
Armengol Calvet, Antonio
Barniol Viñas, Vicenç
Capafons Miro, Joan
Capdevila Farré, Josepa
Climent García, Magda
Escobar Barón, Maria
Feliu Baquedano, Maria Teresa
Fernández Navas, Antonio
García Murciano, Julio
Gisbert Boix, Avel·lina
Grau Saumell, Josep Maria
Hornero Cadenas, Francisco
Llima Inglès, Josep
López-Hervas Moyo, Maria Pilar
Martí Rovira, Martí
Martínez Farré, Manuel
Montragull Rafi, Joan
Negrié Brú, Francesc
Olive Balsells, Raimunda
Porta Sanabras, Aureli
Ribalta Vidal, Evarist
Rovira Poca, Angela
Rull Vidal, Ramon
Sanz Núñez, Alfons Carles
Targa Brianso, Lluïsa
Vidal Gombau, Antonio
Vilalta Pamies, Maria
Virgili Pi, Maria Neus

Terra Alta

Alcón Ferré, Julián
Arlandez Rodríguez, Silvia
Colat Font, Joan
Cortiella Navarro, Fina
Descarrega Pascual, Andreu
Ferràs Sabaté, José
Gironés Llombart, Maria

López Vidal, Angelina
Major Royo, Miquel
Morelló Boix, Francisco
Navarro Cabes, Daniel
Suñe Tarragó, José
Vernes Herrera, Agustí
Vinyals Pedrola, Josep Maria

Urgell

Armengol Bergadà, Josep
Auberni Serra, Jordi
Balcells Boleda, Josep
Balcells Panos, Magi
Blanco Ortiz, Maria
Felip Cañelles, Ramona
Fernández Ullés, Pere
Figueras Salla, Maria
Font Forcat, Josep
Huguet Cabestany, Francesc
Llena Arriasol, Felip
March Sicart, Josep
Martí Massana, Miquel
Miralles Boncompte, Angela
Pascual Greoles, Leonor
Salles Sala, Salvador

Val d'Aran

Arjo Tico, Concepcion
Castellarnau Puig, Amadeo
Consul Fadulla, Josep
Larruy Navarro, Enrique
Llados Granja, Josep
Morell Villamates, Pablo
Nicolás Nicolás, Armando
Pla Vidal, Enriqueta
Puig Sambeat, Maria
Ros López, Milagros
Vidal Vidal, Francisca

Vallès Occidental

Aguayo Sánchez-Santos, Antonio
Aguilar García, Magda
Aguilar Romero, José
Anglada Paloma, Bartomeu
Balada Guasch, Luis
Balseras Gómez, José
Bayarri Navarro, Maria Rosa
Busqueta Vicente, Delfi
Cànovas Grimalt, Maria
Capilla Calvo, José
Carreto Marín, Montserrat
Carrillo Ayala, Joaquin
Casas Cazorla, Antonio
Castells Palau, Salvador
Cruz Salvador, Carmen
De Miquel Leal, Adrià
Descarrega Rosas, Pilar
Escolar Ras, Antonia
Falgueras Rabaseda, Enric
Feu Pérez, Miquel
Gallego Jiménez, Rafael
Galvez Manuel, Francisco Javier
García Geijo, Joan
García Bonet, Joan
Gargallo Abella, Pedro
Garriga Garza, Vicent
Gil Giner, Carme
Giménez García, Apolo
Gómez Montávez, Andrés
Graner Codina, Montserrat
Griñó Teixidor, Josep Maria
Guardia Moreno, Julian
Guinot Mauchan, Josep
Hernández Parra, Isabel Maria
Hidalgo Fernández, Guillermo
Infante Saez, Rafael
Jaumandreu Garrido, Elena
Jordan Berdun, Fernando

Lainez Zapata, Tomas
López Ramírez, Juan
Mariano Agulló, Miquel
Martínez Martínez, Juan
Martínez Galindo, Francisca
Masafret Cadevall, Joan
Maymo Ortiz, Margarita
Miquel Puigdemol, Antonia
Montlló Bermudez, Manel
Muerte Muriche, Juan
Ochoa Alarcón, Maria
Pardell Garroset, Juan
Pérez Sánchez, José
Planelles Alfonso, Eleuterio
Plans Vinardell, Aurelia
Plens Pastoret, Marc
Portell Tarres, Aurora
Puente Sesé, Maria Teresa
Puig Rifa, Cèlia
Retuerto Pérez, Lorenzo
Ribas Martí, Rosa
Rodríguez Velázquez, José Tomás
Roma Acero, Francesca
Rovira Gómez, Isidre
Rubio Moreno, José Maria
Ruiz Torres, Francisca
Segura Farré, Antonio
Serra Vilamitjana, Montserrat
Tarruell Plans, Joan
Torrelles Figuerola, Josep Maria
Travesa Solsona, Arturo
Vendrell Sabater, Francesc
Vila Gimferrer, Jacint
Xicola Merino, Jaume
Zacarés Martí, Rosa

Vallès Oriental

Agustí Esteve, Joan
Aresté Prats, Raimunda

Ariño Barberà, Ferran
Badia Díez, Teresa
Belanche Belanche, Tomas
Bes Esmel, Magda
Biosca Alonso, Cecília
Boluda Moscardó, Maria Teresa
Bota Vila, Lluís
Casadesús Egea, Laura
Catarineu Prat, Ferran
Coma Alarte, Amàlia
Curado González, Isabel
Domínguez Velas, Manuel
Eraso Aquilue, Laura
Fernández Pérez, Matilde
Ferruz Ferruz, Josep
Font Parareda, Josep
Gambín Martínez, Carmen
García Ramón, Carme

García Sáez, Rafael
González Sánchez, Aida
Guinart Vellvehí, Andreu
Lorente Martínez, Ferran
Martínez Herrero, Luís
Millán Del Castillo, Andrés
Molas San Jose, Constanci
Montoya Romera, Maria Dolors
Ontañón Núñez, Josep
Pagès Planas, Fermí
Picas Playà, Rosa
Prat Riera, Pere
Raurich Sanfeliu, Valenti
Rovira Bonfill, Jaume
Sandoval Gil, Josep
Santacana Gassull, Alfred
Valls Palau, Carme

Comunitats Catalanes de l'Exterior

El 5è Congrés, per primera vegada en la història dels congressos nacionals de la gent gran, va impulsar la participació de delegats i delegades en representació de les Comunitats Catalanes de l'Exterior d'arreu del món.

Comunitats Catalanes de l'Exterior que van participar en el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran

Entitat	País
Associació Catalana d'Essen	Alemanya
Casal de Catalunya de Paraná	Argentina
Agrupació Cultural Catalana de Mendoza	Argentina
Casal Català de Córdoba	Argentina
Casal de Catalunya de Buenos Aires	Argentina
Casal Català de Mar del Plata	Argentina
Centre Català de Rosario	Argentina
Casal de Catalunya de Santa Fe	Argentina
Centre Català de Venado Tuerto	Argentina
Casal Català de Nova Gal·les del Sud	Austràlia
Associação Cultural Catalònia	Brasil
Casal dels Països Catalans de Toronto	Canadà
Casal Català de Quebec	Canadà
Casal Català d'Antioquia	Colòmbia
Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya	Cuba
Casal Català de Quito	Equador
Cercle Català de Madrid	Espanya
Casa Catalana de Saragossa	Espanya
Cercle Català de Marsella	França
Casal Català de Tolosa de Llenguadoc	França
Casal Català de Grenoble	França
Casal de Catalunya de Paris	França
Centre Català de Kansai	Japó
Orfeó Català de Mèxic	Mèxic
Casal Català de la Península del Yucatán	Mèxic
Centre Català de Lausana	Suïssa
Casa Nostra de Baden-Wettingen, Grup Montseny	Suïssa
Casa Nostra de Suïssa	Suïssa
Casal Català de Montevideo	Uruguai
Centre Català de Caracas	Veneçuela
Centre Català de Santiago de Xile	Xile
Centre Català de Viña del Mar	Xile

HEMEROTECA

Els actes pre-congressuals i preparatoris del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran als mitjans de comunicació

Data	Mitjà	Titular	Contingut
22.06.06	COM Ràdio		Entrevista Directora de Serveis Territorials de Benestar i Família a Girona Sra. Heras. Explicació de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Pla de l'Estany.
22.06.06	LaMalla.Net	Presenten el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran al Pla de l'Estany	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Pla de l'Estany. Fa referència a que es tracta del primer dels 44 actes que es faran arreu de Catalunya.
23.06.06	Diari de Girona	Banyoles acull la primera presentació del Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Pla de l'Estany. Fa referència a que es tracta del primer dels 44 actes que es faran arreu de Catalunya.
01.03.06	TV Canal 25		Entrevista Directora de Serveis Territorials de Benestar i Família a Barcelona Sra. De las Heras. Explicació contingut de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Barcelonès Sud.
01.03.06	TV L'Hospitalet		Explicació contingut de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Barcelonès Sud.
02.03.06	Elripolles.info	Acte de presentació al Ripollès del Cinquè Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu anunciant l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Ripollès.
03.03.06	Pirineus TV		Explicació contingut de l'acte de presentació del Congrés a la comarca de l'Alt Pirineu.
03.03.06	Diari de Vilanova	Es presenta el Congrés de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Garraf.
06.03.06	Diari de Girona	El 5è Congrés de la Gent Gran es presenta a les associacions de la Garrotxa	Article informatiu de l'acte de presentació el Congrés a la comarca de la Garrotxa davant de 19 entitats de la comarca.
08.03.06	Diari de Tarragona	Acte de presentació del Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu sobre la presentació del Congrés a la comarca del Priorat que es farà el dia 14 de març a l'Oficina de Benestar i Família de Falset.

Data	Mitjà	Titular	Contingut
09.03.06	La Mañana	Comienza el periodo para elegir a los delegados del Congreso de Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Segrià a càrrec del director de Serveis Territorials del Departament de Benestar i Família.
09.03.06	SEGRE	Benestar anuncia a les entitats de Lleida el cinquè Congrés de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Segrià.
10.03.06	La Comarca d'Olot	Presentació del V Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca de la Garrotxa.
10.03.06	LA VEU	Avui es presentarà el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca de l'Anoia que es fa aquest mateix dia.
13.03.06	VILAWEB	Acte de presentació a Osona del Cinquè Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu sobre la presentació del Congrés a la comarca d'Osona que es farà el dia 15 de març.
15.03.06	Diari de Girona	Les associacions es preparen pel 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca de l'Alt Empordà.
15.03.06	Méslamarxa	Presenten el Congrés de la Gent Gran de Catalunya avui, al Consell Comarcal	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca d'Osona que es fa aquest mateix dia.
16.03.06	Ràdio Argentona		Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Maresme.
16.03.06	CAPGROS	Un total de 37 delegats representaran el Maresme al Congrés de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Maresme.
17.03.06	LA VEU	El Congrés de la Gent Gran que es farà a l'octubre a Barcelona busca participació a l'Anoia	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca de l'Anoia.

Data	Mitjà	Titular	Contingut
19.03.06	Regió7	El Bages tindrà 26 delegats al Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca de l'Anoia.
20.03.06	EL PUNT DIGITAL	La Gent Gran demana que el Congrés Nacional tracti la millora de pensions	Article informatiu sobre la feina del Consell Consultiu per elaborar propostes de cara al Congrés.
21.03.06	EMPORDÀ	La gent gran s'involucra amb el 5è Congrés Nacional	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca de l'Alt Empordà.
22.03.06	Diari de Tarragona	Presentació del Consell de la Gent Gran	Article informatiu sobre la presentació del Congrés a la comarca de l'Alt Camp que es farà el dia 23.
22.03.06	<i>vallesoriental@l.com</i>	Acte de presentació del V Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu sobre la presentació del Congrés a la comarca del Vallès Oriental que es fa aquest mateix dia.
24.03.06	Diari de Girona	Presenten a Girona el programa del Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Gironès.
24.03.06	EL PUNT	Mig centenar de persones del Gironès preparen el Congrés de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Gironès.
24.03.06	EL PATI	Es presenta a Valls el Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca de l'Alt Camp.
24.03.06	LA VEU DE L'ebre	Presentat a la comarca el quint Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Baix Ebre.
24.03.06	El Vallenc	Preparant el Congrés	Article informatiu l'acte de presentació del Congrés a la comarca de l'Alt Camp.
29.03.06	SEGRE	Presenten el congrés de la tercera edat al Pla	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Pla d'Urgell.

Data	Mitjà	Titular	Contingut
31.03.06	20minutos	Congrés de la gent gran de Catalunya	Article informatiu de les ponències que es treballaran al Congrés.
03.04.06	VILAWEB	El Consell Comarcal del Pla d'Urgell acull la presentació del Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Pla d'Urgell.
21.04.06	El 3 de vuit	El Consell Consultiu del Baix Penedès es reuneix per escollir els representants al 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca del Baix Penedès.
Maig 2006	BUTLLETÍ INFORMATIU DEL CONSELL CONSULTIU DE LA COMARCA DE LA SELVA	ES PRESENTA EL V CONGRÉS NACIONAL DE LA GENT GRAN AL CONSELL COMARCAL DE LA SELVA, A SANTA COLOMA DE FARNERS	Article informatiu de l'acte de presentació del Congrés a la comarca de la Selva.
Maig 2006	Temps de Viure		Article informatiu sobre els actes pre-congressuals.
13.06.06	Diari de Barcelona	V Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya. Els temes que afecten les persones grans i el conjunt de la societat a debat	Article informatiu explicant l'objectiu del Congrés i les ponències.
Juny 2006	Temps de Viure		Article informatiu sobre l'elecció dels delegats i delegades.
Juliol/Agost 2006	Temps de Viure		Entrevista a la Sra. Virós, presidenta del Congrés.
Setembre 2006	Temps de Viure		Entrevista Sr. Bosch, vicepresident segon del Consell de la Gent Gran de Catalunya.

Jornades Finals del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran als mitjans de comunicació

Data	Mitjà	Titular	Contingut
03.10.06	Ràdio 4		Al programa "Efectes positius" entrevista als Sr. Bosch vicepresident 2n del Consell de la Gent Gran de Catalunya i al Sr. Cugat, membre de la comissió executiva.
04.10.06	EL DIARI del Congrés		Entrevistes, articles d'opinió, articles informatius sobre el Congrés.
04.10.06	Agència Catalana de Notícies		Entrevista al Vicepresident primer del Consell de la Gent Gran, Sr. Armengol.
04.10.06	Catalunya Ràdio		Al programa "Catalunya Matí" entrevista a la presidenta del Congrés Sra. Virós.
04.10.06	LA VANGUARDIA		Entrevista a la presidenta del Congrés Sra. Virós i al Sr. Alamillo, membre de la comissió executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya.
04.10.06	Ona Catalana		Informatius entrevista al vicepresident segon del Consell de la Gent Gran de Catalunya Sr. Bosch.
04.10.06	RAC1		"Les notícies de les dues" entrevista a la presidenta del Congrés Sra. Virós.
04.10.06	Ràdio Estel		Informatius, entrevista a la presidenta del Congrés Sra. Virós.
04.10.06	Ràdio Sant Feliu		Informatius, entrevista a la Sra. Nevado membre de la comissió executiva del Consell de Gent Gran de Catalunya.
04.10.06	RTVE		Informatius, entrevista amb el vicepresident segon del Consell de la Gent Gran de Catalunya, Sr. Bosch i amb el Sr. Alamillo membre de la comissió executiva del Consell de Gent Gran de Catalunya.
04.10.06	Europa press	El Cinquè Congrés de la Gent Gran reclama als polítics catalans que els tinguin en compte per canviar la societat	Article informatiu que recull declaracions de la presidenta del Congrés Sra Virós durant l'acte d'inauguració de les jornades finals del Congrés.

Data	Mitjà	Titular	Contingut
04.10.06	Telenotícies Catalunya Informació	El Congrés de la Gent Gran posa sobre la taula problemes amb la mobilitat o l'exclusió social	Article informatiu sobre l'acte d'inauguració de les jornades finals del Congrés.
04.10.06	LaMalla.net	El Congrés de la Gent Gran busca solucions per a un envelliment digne	Article informatiu anunciant la inauguració de les jornades finals del Congrés.
05.10.06	EL DIARI del Congrés		Entrevistes, articles d'opinió, articles informatius sobre el Congrés.
05.10.06	Ràdio 4		Programa "A 4 bandes" en directe des del recinte del Congrés, participació dels membres de la comissió executiva Sr. Cugat i Sra. Nevado.
05.10.06	Ràdio Estel		Informatius, entrevista amb el membre de la comissió executiva Sr. Alamillo.
05.10.06	EL PUNT	Reclamen al govern que posi fi a la falta de recursos de la gent gran	Article informatiu sobre l'acte d'inauguració de les jornades finals del Congrés.
05.10.06	EL PUNT DIGITAL	Reclamen al govern que posi fi a la falta de recursos de la gent gran	Article informatiu sobre l'acte d'inauguració de les jornades finals del Congrés.
05.10.06	EL PAIS	El congreso de gente mayor pide que suban al pensiones más bajas	Article informatiu sobre l'acte d'inauguració de les jornades finals del Congrés.
05.10.06	LA VANGUARDIA	Sin fecha de caducidad	Article informatiu sobre l'acte d'inauguració de les jornades finals del Congrés.
05.10.06	LaMalla.net	Demanen pensions més altes per acabar amb la pobresa que pateix el col·lectiu	Article informatiu sobre l'acte d'inauguració de les jornades finals del Congrés.

Data	Mitjà	Titular	Contingut
05.10.06	Diari de Girona	ERC promet crear una secretaria general per a la tercera edat	Article informatiu sobre la proposta d'Esquerra Republicana de Catalunya de crear una secretaria general de gent gran, tot coincidint amb la inauguració del 5è Congrés.
05.10.06	EMPORDÀ	La gent gran i el segle XXI	Article d'opinió del Sr. Martí Carreras i Ginjaume, membre del Consell Consultiu de la Gent Gran de l'Alt Empordà i del Consell de la Gent Gran de Catalunya. Anima la gent gran a continuar treballant en la millora de la qualitat de vida.
05.10.06	Xarxanet.org	En marxa el 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu sobre la inauguració de les jornades finals del Congrés.
06.10.06	EL DIARI del Congrés (1a edició)		Entrevistes, articles d'opinió, articles informatius sobre el Congrés.
06.10.06	EL DIARI del Congrés (2a edició)		Publicació del manifest aprovat a les jornades finals del Congrés.
06.10.06	Barcelona TV		Entrevista al Vicepresident primer del Consell de la Gent Gran de Catalunya Sr. Armengol.
06.10.06	Catalunya Ràdio		Programa "La Solució", connexió en directe des del Congrés.
06.10.06	L'Hospitalet TV		"Magazine", entrevista a la Sra. Ribé, membre de la comissió executiva del Consell de Gent Gran de Catalunya.
06.10.06	Ràdio Barcelona		Programa "Hora L", entrevista amb el vicepresident primer del Consell de la Gent Gran de Catalunya, Sr. Armengol.
06.10.06	EL PUNT DIGITAL	Montilla promet dèficit zero en els comptes de la Generalitat el 2007	Article informatiu on es fa referència a la visita al Congrés del candidat del PSC a la presidència de la Generalitat de Catalunya.
06.10.06	ABC	Una jugada maquiavèlica	Article informatiu on es fa referència a la visita al Congrés del candidat del PSC a la presidència de la Generalitat de Catalunya.

Data	Mitjà	Titular	Contingut
06.10.06	Europa press	Maragall reivindica el paper de al gent gran en la construcció del futur de la societat catalana	Article informatiu sobre l'acte de cloenda de les jornades finals del Congrés.
06.10.06	Avui	"Ningú pot viure amb 352 euros"	Entrevista al vicepresident segon del Consell de la Gent Gran de Catalunya Sr. Bosch.
06.10.06	EFE	Congrés gent gran acaba amb la petició d'una renda suficient	Article informatiu sobre la cloenda de les jornades finals del Congrés.
06.10.06	LaMalla.net	"Que cap persona gran tingui ingressos inferiors a l'indicador de suficiència"	Article informatiu sobre l'acte de cloenda de les jornades finals del Congrés.
06.10.06	Tinetdigital	La Ribera d'Ebre assisteix al Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu fent referència a la representació de delegats de la comarca de la Ribera d'Ebre al Congrés.
07.10.06	Avui	Grans si, pobres no	Article informatiu sobre la cloenda i conclusions de les jornades finals del Congrés.
07.10.06	EL PUNT DIGITAL	Les persones grans volen tenir més pes en les decisions que afectin el col·lectiu	Article informatiu sobre la cloenda i conclusions de les jornades finals del Congrés.
07.10.06	EL PUNT	Les persones grans volen tenir més pes en les decisions que afectin el col·lectiu	Article informatiu sobre la cloenda i conclusions de les jornades finals del Congrés.
07.10.06	El Periódico	La gent gran demana ingressos dignes	Article informatiu sobre la cloenda i conclusions de les jornades finals del Congrés.
08.10.06	Avui	La mirada del periodista de referència	Article d'opinió del periodista Santi Nolla fent referència al paper de la gent gran prenen com a punt de partida el Congrés.

Data	Mitjà	Titular	Contingut
10.10.06	Catalunya Ràdio		El programa "La Solució" va tractar el Congrés amb la presència de la presidenta Sra. Virós i del membre de la comissió executiva Sr. Cugat.
12.10.06	Levante	Dignos de tener en cuenta	Article informatiu sobre les conclusions del Congrés.
24.10.06	Catalunya Ràdio		Entrevista a la presidenta del Congrés Sra. Virós al programa "Hora de Plutó".
Octubre	TV3		Des d'informatius van preparar un informe especial amb entrevistes a presidents/es de la mesa de ponències i coordinadors tècnics així com amb els vicepresidents primer i segon del Consell de la Gent Gran de Catalunya i membres de la Comissió executiva.
Octubre	Temps de Viure	Tot a punt pel 5è Congrés Nacional de la Gent Gran	Article informatiu del perfil dels membres de la comissió executiva del Consell de la Gent Gran de Catalunya.
Novembre	Temps de Viure	Manifest del 5è Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya	Publicació del manifest aprovat a les jornades finals del Congrés.

